

**VYBRANÉ ČASTI
MODELOVEJ DAŇOVEJ
ZMLUVY O PRÍJMOCH
A MAJETKU**

Za kvalitu slovenského prekladu a jeho súladu s originálnym textom zodpovedá autor prekladu. V prípade nesúladu medzi prekladom a originálom platí znenie originálu.

Originálne znenie čiastočného prekladu OECD publikácie je vydané v angličtine a francúzštine pod názvami:

OECD Model Tax Convention on Income and on Capital: Concensed Version 2010

Modèle de convention fiscale concernant le revenu et la fortune: Version abrégée 2010

© 2010 OECD

Všetky práva vyhradené

© Finančná správa Slovenskej republiky pre slovenské vydanie

MODELOVÁ DAŇOVÁ ZMLUVA O PRÍJMOCH A MAJETKU

ZHRNUTIE ZMLUVY

Záhlavie zmluvy a preambula

Kapitola I.

ROZSAH PÔSOBNOSTI ZMLUVY

- Článok 1. Osoby, na ktoré sa zmluva vzťahuje
Článok 2. Dane, na ktoré sa zmluva vzťahuje

Kapitola II.

VYMEDZENIE POJMOV

- Článok 3. Všeobecné pojmy
Článok 4. Rezident
Článok 5. Stála prevádzkareň

Kapitola III.

ZDANENIE PRÍJMOV

- Článok 6. Príjem z nehnuteľného majetku
Článok 7. Zisky podniku
Článok 8. Námorná doprava, vnútrokontinentálna vodná doprava a letecká doprava
Článok 9. Prepojené podniky
Článok 10. Dividendy
Článok 11. Úroky
Článok 12. Licenčné poplatky
Článok 13. Zisky zo scudzenia majetku
Článok 14. [Zrušený]
Článok 15. Príjmy zo závislej činnosti
Článok 16. Tantiémy
Článok 17. Umelci a športovci
Článok 18. Dôchodky
Článok 19. Výkon verejných funkcií
Článok 20. Študenti
Článok 21. Iné príjmy

Kapitola IV.

ZDANENIE MAJETKU

- Článok 22. Majetok

Kapitola V.

METÓDY ZAMEDZENIA DVOJITÉHO ZDANENIA

- Článok 23. A Metóda vyňatia príjmov
Článok 23. B Metóda zápočtu dane

Kapitola VI.

ZVLÁŠTNE USTANOVENIA

- Článok 24. Zásada rovnakého zaobchádzania
Článok 25. Riešenie prípadov dohodou
Článok 26. Výmena informácií
Článok 27. Pomoc pri výbere daní
Článok 28. Členovia diplomatických misií a konzulátov
Článok 29. Rozšírenie rozsahu územnej pôsobnosti

Kapitola VII.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

- Článok 30. Nadobudnutie platnosti
Článok 31. Výpoveď

ZÁHLAVIE ZMLUVY

**Zmluva medzi (štát A) a (štát B)
v odbore daní z príjmov a majetku ¹**

PREAMBULA ZMLUVY ²

---

¹ Ak majú príslušné štáty záujem, v súlade s rozšírenou praxou môžu v záhlaví uviesť odkaz buď na zamedzenie dvojitého zdanenia, alebo na zamedzenie dvojitého zdanenia a aj zabránenie daňovému úniku.

² Preambula zmluvy sa vypracuje v súlade s ústavným postupom oboch zmluvných štátov.

Kapitola I.

ROZSAH PÔSOBNOSTI ZMLUVY

**ČLÁNOK 1
OSOBY, NA KTORÉ SA ZMLUVA VZŤAHUJE**

Táto zmluva sa vzťahuje na osoby, ktoré sú rezidentmi jedného zmluvného štátu alebo oboch zmluvných štátov.

**ČLÁNOK 2
DANE, NA KTORÉ SA ZMLUVA VZŤAHUJE**

1. Táto zmluva sa vzťahuje na dane z príjmov a z majetku ukladané v mene jedného zo zmluvných štátov alebo jeho nižších správnych útvarov alebo samospráv bez ohľadu na spôsob ich vyberania.

2. Za dane z príjmov a z majetku sa považujú všetky dane vyberané z celkových príjmov, z celkového majetku, alebo z časti príjmov alebo majetku vrátane daní zo zisku zo scudzenia hnuteľného alebo nehnuteľného majetku, daní z celkového objemu miezd alebo plátov vyplácaných podnikmi, ako aj daní z prírastku majetku.

3. Súčasné dane, na ktoré sa táto zmluva vzťahuje, sú najmä

a) (v štáte A): .....

b) (v štáte B): .....

4. Táto zmluva sa bude vzťahovať aj na všetky dane rovnakého alebo v podstate podobného druhu, ktoré budú uložené po dni podpísania tejto zmluvy popri súčasných daniach alebo namiesto nich. Príslušné orgány zmluvných štátov si navzájom oznámia všetky podstatné zmeny uskutočnené v ich príslušných daňových právnych predpisoch.

*Kapitola II.***VYMEDZENIE POJMOV****ČLÁNOK 3
VŠEOBECNÉ POJMY**

1. Ak súvislosť nevyžaduje odlišný výklad, na účely tejto zmluvy:
- a) pojem „osoba“ zahŕňa fyzickú osobu, spoločnosť a všetky iné združenia osôb,
  - b) pojem „spoločnosť“ označuje akúkoľvek právnickú osobu alebo akýkoľvek subjekt považovaný na účely zdanenia za právnickú osobu,
  - c) pojem „podnik“ sa vzťahuje na vykonávanie akejkoľvek podnikateľskej činnosti,
  - d) pojmy „podnik jedného zmluvného štátu“ a „podnik druhého zmluvného štátu“ označujú podľa súvislostí podnik prevádzkovaný rezidentom jedného zmluvného štátu a podnik prevádzkovaný rezidentom druhého zmluvného štátu,
  - e) pojem „medzinárodná doprava“ označuje akúkoľvek dopravu uskutočňovanú loďou alebo lietadlom a prevádzkovanú podnikom, ktorého miesto skutočného vedenia je v jednom zmluvnom štáte, okrem prípadov, ak takáto loď alebo lietadlo je prevádzkované len medzi miestami v druhom zmluvnom štáte,
  - f) pojem „príslušný orgán“ označuje:
    - (i) (v štáte A): .....
    - (ii) (v štáte B): .....
  - g) pojem „štátny príslušník“ vo vzťahu k zmluvnému štátu označuje:
    - (i) každú fyzickú osobu, ktorá má štátnu príslušnosť alebo občianstvo tohto zmluvného štátu,
    - (ii) každú právnickú osobu, osobnú obchodnú spoločnosť alebo združenie zriadené podľa právnych predpisov platných v tomto zmluvnom štáte,
  - h) pojem „podnikateľská činnosť“ zahŕňa vykonávanie profesijných služieb a iných činností nezávislého charakteru.

2. Pokiaľ ide o uplatňovanie tejto zmluvy niektorým zo zmluvných štátov v akomkoľvek čase, každý pojem nevymedzený v zmluve má význam, ktorý v danom čase vyplýva z právnych predpisov tohto štátu upravujúcich dane, na ktoré sa vzťahuje táto zmluva, ak súvislosť nevyžaduje odlišný výklad, pričom význam pojmu vyplývajúci z príslušných daňových predpisov tohto štátu má prednosť pred jeho významom vyplývajúcim z iných právnych predpisov tohto štátu.

ČLÁNOK 4 REZIDENT

1. Na účely tejto zmluvy pojem „rezident zmluvného štátu“ označuje každú osobu, ktorá podľa právnych predpisov tohto štátu podlieha zdaneniu v tomto štáte z dôvodu svojho trvalého pobytu, sídla, miesta vedenia alebo akéhokoľvek iného podobného kritéria, pričom zahŕňa aj tento štát a každý jeho nižší správny útvar alebo samosprávu. Tento výraz však nezahŕňa žiadnu osobu, ktorá podlieha zdaneniu v tomto štáte iba z dôvodu príjmov zo zdrojov v tomto štáte alebo majetku umiestneného v tomto štáte.

2. Ak je fyzická osoba podľa ustanovení odseku 1 rezidentom oboch zmluvných štátov, jej postavenie sa určí takto:

- a) táto osoba sa považuje za rezidenta len toho štátu, v ktorom má trvalo dostupné bývanie; ak má trvalo dostupné bývanie v oboch štátoch, považuje sa za rezidenta len toho štátu, ku ktorému má užšie osobné a hospodárske vzťahy (stredisko životne dôležitých záujmov,
- b) ak nemožno určiť, v ktorom štáte má táto osoba stredisko svojich životných záujmov, alebo ak v žiadnom z nich nemá trvalo dostupné bývanie, považuje sa za rezidenta len toho štátu, v ktorom sa obvykle zdržiava,
- c) ak sa táto osoba obvykle zdržiava v oboch štátoch alebo sa nezdržiava v žiadnom z nich, považuje sa za rezidenta len toho štátu, ktorého je štátnym príslušníkom,
- d) ak je táto osoba štátnym príslušníkom oboch štátov alebo nie je štátnym príslušníkom žiadneho z nich, príslušné orgány zmluvných štátov upravia túto otázku vzájomnou dohodou.

3. Ak je podľa ustanovení odseku 1 osoba, iná než fyzická osoba, rezidentom oboch zmluvných štátov, považuje sa za rezidenta len toho zmluvného štátu, v ktorom sa nachádza miesto jej skutočného vedenia.

ČLÁNOK 5 STÁLA PREVÁDZKAREŇ

1. Na účely tejto zmluvy pojem „stála prevádzkareň“ označuje trvalé miesto na výkon činnosti, ktorého prostredníctvom podnik vykonáva úplne alebo čiastočne svoju činnosť.

2. Pojem „stála prevádzkareň“ zahŕňa najmä

- a) miesto vedenia podniku,
- b) pobočku,
- c) kanceláriu,
- d) továreň,
- e) dielňu a
- f) baňu, nálezisko ropy alebo plynu, lom alebo akékoľvek iné miesto ťažby prírodných zdrojov.

3. Stavenisko alebo stavebný, montážny alebo inštalačný projekt sa považuje za stálu prevádzkareň len vtedy, ak trvá dlhšie ako dvanásť mesiacov.

4. Pojem „stála prevádzkareň“ bez ohľadu na predchádzajúce ustanovenia tohto článku nezahŕňa:

- a) využívanie zariadení výlučne na skladovanie, vystavovanie alebo dodávky výrobkov alebo tovaru patriaceho podniku,
- b) udržiavanie zásob výrobkov alebo tovaru patriaceho podniku výlučne na účely skladovania, vystavovania alebo dodávok,
- c) udržiavanie zásob výrobkov alebo tovaru patriaceho podniku výlučne na účely spracovania iným podnikom,
- d) udržiavanie trvalého miesta na výkon podnikania výlučne na účely nákupu tovaru alebo zhromažďovania informácií pre podnik,
- e) udržiavanie trvalého miesta na výkon podnikania výlučne na účely vykonávania akejkoľvek inej činnosti prípravného alebo pomocného charakteru pre podnik,
- f) udržiavanie trvalého miesta na výkon podnikania výlučne na kombináciu činností uvedených v písmenách a) až e) za predpokladu, že celková činnosť trvalého miesta podnikania vyplývajúca z tejto kombinácie má prípravný alebo pomocný charakter.

5. Ak osoba iná ako nezávislý zástupca podľa odseku 6 koná v mene podniku a má v niektorom štáte právomoc uzatvárať v mene podniku zmluvy a túto právomoc aj bežne vykonáva, bez ohľadu na odseky 1 a 2, predpokladá sa, že tento podnik má v danom štáte stálu prevádzkareň vo vzťahu ku všetkým činnostiam, ktoré táto osoba pre podnik vykonáva, pokiaľ činnosti tejto osoby nie sú obmedzené na činnosti uvedené v odseku 4, ktoré by v prípade ich vykonávania v trvalom mieste na výkon podnikania nezakladali existenciu stálej prevádzkarne v tomto mieste podľa ustanovení uvedeného odseku.

6. Nepredpokladá sa, že podnik má stálu prevádzkareň v zmluvnom štáte len preto, že v tomto štáte vykonáva svoju činnosť prostredníctvom makléra, generálneho komisionára alebo iného nezávislého zástupcu, pokiaľ tieto osoby konajú v rámci svojej bežnej podnikateľskej činnosti.

7. Skutočnosť, že spoločnosť, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, ovláda spoločnosť alebo je ovládaná spoločnosťou, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu alebo ktorá vykonáva svoju činnosť v tomto druhom štáte (či už prostredníctvom stálej prevádzkarne alebo inak), sama o sebe nie je základom pre to, aby sa jedna spoločnosť považovala za stálu prevádzkareň druhej spoločnosti.

Kapitola III.**ZDANENIE PRÍJMOV****ČLÁNOK 6
PRÍJMY Z NEHNUTEĽNÉHO MAJETKU**

1. Príjmy, ktoré poberá rezident jedného zmluvného štátu z nehnuteľného majetku (vrátane príjmov z poľnohospodárstva alebo lesníctva) nachádzajúceho sa v druhom zmluvnom štáte, môžu byť zdanené v tomto druhom štáte.
2. Pojem „nehnuteľný majetok“ má taký význam, aký vyplýva z právnych predpisov zmluvného štátu, v ktorom sa tento majetok nachádza. V každom prípade tento výraz zahŕňa príslušenstvo nehnuteľného majetku, živý a mŕtvy inventár používaný v poľnohospodárstve a lesníctve, práva podliehajúce všeobecným právnym predpisom týkajúcim sa nehnuteľného majetku vytvárajúceho príjmy, právo užívania nehnuteľného majetku a práva na premenlivé alebo pevné platby za využívanie alebo za právo na využívanie nerastných ložísk, prameňov a iných prírodných zdrojov; lode, člny a lietadlá sa nepovažujú za nehnuteľný majetok.
3. Ustanovenia odseku 1 sa vzťahujú na príjmy plynúce z priameho užívania, nájmu alebo z každého iného spôsobu užívania nehnuteľného majetku.
4. Ustanovenia odsekov 1 a 3 sa vzťahujú aj na príjmy z nehnuteľného majetku podniku.

**ČLÁNOK 7
ZISKY PODNIKU**

1. Zisky podniku jedného zmluvného štátu podliehajú zdaneniu len v tomto štáte, pokiaľ podnik nevykonáva svoju činnosť v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa tam nachádza. Ak podnik vykonáva svoju činnosť takýmto spôsobom, môžu byť zisky podniku zdanené v druhom štáte v rozsahu, v akom ich možno podľa ustanovení odseku 2 prisúdiť tejto stálej prevádzkarni.
2. Na účely tohto článku a článku [23 A] [23 B] sa za zisky, ktoré možno v jednotlivých zmluvných štátoch prisúdiť stálej prevádzkarni podľa odseku 1, považujú zisky, ktorých dosiahnutie touto stálou prevádzkarnou by sa dalo očakávať, a to najmä v rámci jej transakcií s ostatnými časťami podniku, keby ako samostatný a nezávislý podnik vykonávala rovnaké alebo podobné činnosti za rovnakých alebo podobných podmienok a s prihliadnutím na ňou vykonávané funkcie, na používaný majetok a na riziká znášané podnikom prostredníctvom tejto stálej prevádzkarne a ostatných častí podniku.
3. Ak niektorý zmluvný štát upraví zisky, ktoré možno podľa odseku 2 prisúdiť stálej prevádzkarni podniku jedného zo zmluvných štátov a následne zdaňuje zisky, ktoré už boli v druhom štáte zdanené, druhý štát v rozsahu potrebnom na zamedzenie dvojitého zdanenia

zodpovedajúco upraví výšku zdanenia týchto ziskov. Pri stanovení takejto úpravy sa príslušné orgány zmluvných štátov v prípade potreby spolu poradia.

4. Ak zisky zahŕňajú zložky príjmov osobitne upravené v iných článkoch tejto zmluvy, ustanovenia týchto článkov nebudú dotknuté ustanoveniami tohto článku.

ČLÁNOK 8

NÁMORNÁ DOPRAVA, VNÚTROKONTINENTÁLNA VODNÁ DOPRAVA A LETECKÁ DOPRAVA

1. Zisky z prevádzkovania lodí alebo lietadiel v medzinárodnej doprave podliehajú zdaneniu len v zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

2. Zisky z prevádzkovania plavidiel vo vnútrokontinentálnej vodnej doprave podliehajú zdaneniu len v zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

3. Ak sa miesto skutočného vedenia podniku, ktorý sa zaoberá námornou dopravou alebo vnútrokontinentálnou vodnou dopravou, nachádza na palube lode alebo plavidla, považuje sa za umiestnené v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza domovský prístav tejto lode alebo plavidla, alebo ak nie je takýto domovský prístav, v tom zmluvnom štáte, ktorého je prevádzkovateľ lode alebo plavidla rezidentom.

4. Ustanovenia odseku 1 sa uplatnia aj na zisky z účasti v združení, spoločnom podniku alebo v medzinárodnej prevádzkovej agentúre.

ČLÁNOK 9

PREPOJENÉ PODNIKY

1. Ak

- a) podnik jedného zmluvného štátu sa priamo alebo nepriamo zúčastňuje na riadení, kontrole alebo na majetku podniku druhého zmluvného štátu, alebo
- b) tie isté osoby sa priamo alebo nepriamo zúčastňujú na riadení, kontrole alebo na majetku podniku jedného zmluvného štátu i podniku druhého zmluvného štátu,

a ak sú v týchto prípadoch oba podniky vo svojich obchodných alebo finančných vzťahoch viazané podmienkami, ktoré sa dohodli alebo im boli uložené a ktoré sa líšia od podmienok, ktoré by si dohodli nezávislé podniky, potom môžu byť akékoľvek zisky, ktoré by v prípade neexistencie týchto podmienok jeden z nich dosiahol, ale vzhľadom na tieto podmienky ich nedosiahol, zahrnuté do ziskov toho podniku a zodpovedajúcim spôsobom zdanené.

2. Ak jeden zmluvný štát zahrnie do ziskov podniku tohto štátu a zodpovedajúcim spôsobom zdaní zisky, ktoré už boli podniku druhého zmluvného štátu zdanené v tomto druhom štáte, pričom takto zahrnuté zisky predstavujú zisky, ktoré by bol dosiahol podnik skôr uvedeného štátu, keby podmienky uplatňované medzi týmito dvoma podnikmi boli také, aké by si dohodli nezávislé podniky, druhý štát vykoná zodpovedajúcu úpravu výšky zdanenia týchto ziskov. Pri stanovení takejto úpravy sa postupuje s náležitým ohľadom na ostatné ustanovenia tejto zmluvy a príslušné orgány zmluvných štátov sa v prípade potreby navzájom poradia.

ČLÁNOK 10 DIVIDENDY

1. Dividendy vyplácané spoločnosťou, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, rezidentovi druhého zmluvného štátu, sa môžu zdaňovať v tomto druhom štáte.

2. Tieto dividendy sa však môžu zdaňovať aj v zmluvnom štáte, ktorého je spoločnosť vyplácajúca dividendy rezidentom, a to podľa právnych predpisov tohto štátu, ak je však skutočný vlastník dividend rezidentom druhého zmluvného štátu, takto uložená daň nepresiahne

- a) 5 % z hrubej sumy dividend, ak skutočným vlastníkom je spoločnosť (iná ako osobná obchodná spoločnosť), ktorá priamo vlastní najmenej 25 % majetku spoločnosti vyplácajúcej dividendy,
- b) 15 % z hrubej sumy dividend vo všetkých ostatných prípadoch.

Príslušné orgány zmluvných štátov vzájomnou dohodou upravujú spôsob uplatňovania týchto obmedzení. Tento odsek sa nedotýka zdanenia ziskov spoločnosti, z ktorých sa dividendy vyplácajú.

3. Pojem „dividendy“ použitý v tomto článku označuje príjem z akcií, užívacích práv alebo požitkových listov, kuksov, zakladateľských podielov alebo iných práv s účasťou na zisku, s výnimkou pohľadávok, ako aj príjem z iných práv v spoločnosti, ktorý je podľa daňových predpisov štátu, v ktorom má sídlo spoločnosť vyplácajúca dividendy, postavený na rovnú úroveň príjmu z akcií.

4. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa neuplatnia, ak skutočný vlastník dividend, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva v druhom zmluvnom štáte, ktorého je spoločnosť vyplácajúca dividendy rezidentom, svoju činnosť prostredníctvom stálej prevádzkarne v tomto štáte, pričom účasť, v súvislosti s ktorou sa dividendy vyplácajú, sa skutočne viaže na túto stálu prevádzkareň. V takom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

5. Ak spoločnosti, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, plynú zisky alebo príjmy z druhého zmluvného štátu, tento druhý štát nemôže zdaňovať dividendy vyplácané spoločnosťou s výnimkou prípadov, ak sa tieto dividendy vyplácajú rezidentovi tohto druhého štátu alebo ak sa účasť, v súvislosti s ktorou sa dividendy vyplácajú, skutočne viaže na stálu prevádzkareň nachádzajúcu sa v tomto druhom štáte, pričom nemôže zdaňovať ani nerozdelené zisky spoločnosti daňou z nerozdelených ziskov spoločnosti, ani ak vyplácané dividendy

alebo nerozdelené zisky pozostávajú úplne alebo čiastočne zo ziskov alebo z príjmov majúcich zdroj v tomto druhom štáte.

ČLÁNOK 11 ÚROKY

1. Úroky, ktoré majú zdroj v jednom zmluvnom štáte a vyplácajú sa rezidentovi druhého zmluvného štátu, sa môžu zdaňovať len v tomto druhom štáte.

2. Úroky uvedené v odseku 1 však možno zdaňovať aj v zmluvnom štáte, v ktorom majú zdroj, a to podľa predpisov tohto štátu, ale ak je príjemca skutočným vlastníkom úrokov, daň takto uložená nepresiahne 10 % z hrubej sumy úrokov. Príslušné orgány zmluvných štátov upravujú spôsob uplatňovania tohto obmedzenia vzájomnou dohodou.

3. Pojem „úroky“ použitý v tomto článku označuje príjmy z pohľadávok akéhokoľvek druhu bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú zabezpečené záložným právom na nehnuteľnosť a či sú alebo nie sú spojené s právom účasti na ziskoch dlžníka, a to najmä príjmy zo štátnych cenných papierov a príjmy z dlhopisov a obligácií vrátane prémie a výhier spojených s týmito cennými papiermi, dlhopismi alebo obligáciami. Úroky z omeškania sa nepovažujú za úroky pre účely tohto článku.

4. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa neuplatnia, ak skutočný vlastník úrokov, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva činnosť v druhom zmluvnom štáte, v ktorom majú úroky zdroj, prostredníctvom stálej prevádzkarne nachádzajúcej sa v tomto štáte, a ak pohľadávka, z ktorej sa úroky platia, sa skutočne viaže na túto stálu prevádzkareň. V takom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

5. Predpokladá sa, že úroky majú zdroj v zmluvnom štáte, ak je platiteľ jeho rezidentom. Ak však osoba platiaca úroky bez ohľadu na to, či je alebo nie je rezidentom niektorého zmluvného štátu, má stálu prevádzkareň v zmluvnom štáte a v súvislosti s ňou vznikol dlh, z ktorého sa úroky platia, pričom tieto úroky idú na ťarchu tejto stálej prevádzkarne, za zdroj týchto úrokov sa považuje štát, v ktorom sa stála prevádzkareň nachádza.

6. Ak v dôsledku osobitných vzťahov medzi platiteľom a skutočným vlastníkom úrokov alebo medzi nimi oboma a treťou osobou suma úrokov posudzovaná vzhľadom na pohľadávku, z ktorej sa platia, presahuje sumu, ktorú by platiteľ dohodol so skutočným vlastníkom, keby takéto vzťahy neexistovali, ustanovenia tohto článku sa uplatnia len na túto sumu. V takom prípade časť platieb presahujúca túto sumu podlieha zdaneniu podľa právnych predpisov každého zmluvného štátu, s prihliadnutím na ostatné ustanovenia tejto zmluvy.

Článok 12 Licenčné poplatky

1. Licenčné poplatky, ktoré majú zdroj v jednom zmluvnom štáte a vyplácajú sa rezidentovi druhého zmluvného štátu, sa môžu zdaňovať len v tomto druhom štáte.

2. Pojem „licenčné poplatky“ použitý v tomto článku označuje platby akéhokoľvek druhu

prijaté ako protihodnota za použitie alebo za právo na použitie akéhokoľvek autorského práva k literárnemu, umeleckému alebo vedeckému dielu vrátane kinematografických filmov, akéhokoľvek patentu, ochrannej známky, návrhu alebo vzoru, plánu, tajného vzorca alebo postupu, alebo informácií týkajúcich sa priemyselných, obchodných alebo vedeckých skúseností.

3. Ustanovenia odseku 1 sa neuplatnia, ak skutočný vlastník licenčných poplatkov, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva činnosť v druhom zmluvnom štáte, v ktorom majú licenčné poplatky zdroj, prostredníctvom stálej prevádzkarne nachádzajúcej sa v tomto štáte a ak právo alebo majetok, v súvislosti s ktorým sa licenčné poplatky platia, sa skutočne viaže na túto stálu prevádzkareň. V takom prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

4. Ak v dôsledku osobitných vzťahov medzi platiteľom a skutočným vlastníkom licenčných poplatkov alebo medzi nimi oboma a treťou osobou suma licenčných poplatkov posudzovaná vzhľadom na používanie, právo alebo informácie, za ktoré sa platia, presahuje sumu, ktorú by platiteľ dojednal so skutočným vlastníkom, keby takéto vzťahy neexistovali, ustanovenia tohto článku sa uplatnia len na túto sumu. V takom prípade časť platieb presahujúca túto sumu podlieha zdaneniu podľa právnych predpisov každého zmluvného štátu, s prihliadnutím na ostatné ustanovenia tejto zmluvy.

Článok 13

Zisky zo scudzenia majetku

1. Zisky plynúce rezidentovi jedného zmluvného štátu zo scudzenia nehnuteľného majetku podľa článku 6, ktorý sa nachádza v druhom zmluvnom štáte, sa môžu zdaňovať v tomto druhom štáte.

2. Zisky zo scudzenia hnutel'ného majetku, ktorý je časťou prevádzkového majetku stálej prevádzkarne, ktorú má podnik jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte, vrátane ziskov zo scudzenia tejto stálej prevádzkarne (samostatne alebo spolu s celým podnikom) sa môžu zdaňovať v tomto druhom štáte.

3. Zisky zo scudzenia lodí alebo lietadiel prevádzkovaných v medzinárodnej doprave, plavidiel používaných vo vnútrokontinentálnej vodnej doprave alebo hnutel'ného majetku spojeného s prevádzkou týchto lodí, lietadiel alebo plavidiel, podliehajú zdaneniu len v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

4. Zisky, ktoré dosiahol rezident jedného zmluvného štátu zo scudzenia podielov, u ktorých najmenej 50 % priamo alebo nepriamo predstavuje nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v druhom zmluvnom štáte, možno zdaňovať v tomto druhom štáte.

5. Zisky zo scudzenia akéhokoľvek majetku neuvedeného v odsekoch 1, 2, 3 a 4 podliehajú zdaneniu len v tom zmluvnom štáte, ktorého je scudziteľ rezidentom.

[ČLÁNOK 14 - NEZÁVISLÉ POVOLANIA]

[zrušený]

**ČLÁNOK 15
PRÍJMY ZO ZÁVISLEJ ČINNOSTI**

1. Platy, mzdy a iné podobné odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá z dôvodu zamestnania, podliehajú zdaneniu s výnimkou ustanovení článkov 16, 18 a 19 len v tomto štáte, pokiaľ sa zamestnanie nevykonáva v druhom zmluvnom štáte. Ak sa tam zamestnanie vykonáva, môžu sa takéto odmeny zaň prijaté zdaníť v tomto druhom štáte.

2. Odmeny, ktoré plynú rezidentovi jedného zmluvného štátu z dôvodu zamestnania vykonávaného v druhom zmluvnom štáte, bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 podliehajú zdaneniu len v skôr uvedenom štáte, ak:

- a) sa príjemca zdržiava v druhom štáte počas jedného alebo viacerých období, ktoré nepresiahnu spolu 183 dní v akomkoľvek dvanásťmesačnom období, ktoré začína a končí v príslušnom zdaňovacom období a
- b) odmeny vypláca zamestnávateľ alebo sa vyplácajú v mene zamestnávateľa, ktorý nie je rezidentom druhého štátu a
- c) odmeny nejdú na ťarchu stálej prevádzkarne, ktorú má zamestnávateľ v druhom štáte.

3. Odmeny plynúce zo zamestnania vykonávaného na palube lode alebo lietadla prevádzkovaného v medzinárodnej doprave alebo na palube plavidla používaného vo vnútrokontinentálnej vodnej doprave sa môžu bez ohľadu na predchádzajúce ustanovenia tohto článku zdaníť v zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza sídlo skutočného vedenia podniku.

**ČLÁNOK 16
TANTIÉMY**

Tantiémy a iné podobné odmeny, ktoré rezident jedného zmluvného štátu poberá ako člen správnej rady spoločnosti, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu, sa môžu zdaníť v tomto druhom štáte.

**ČLÁNOK 17
UMELCI A ŠPORTOVCI**

1. Príjmy, ktoré poberá rezident jedného zmluvného štátu ako na verejnosti vystupujúci

umelec, a to ako divadelný, filmový, rozhlasový alebo televízny umelec alebo hudobník, alebo ako športovec, z takýchto osobne vykonávaných činností v druhom zmluvnom štáte, sa môžu bez ohľadu na ustanovenia článkov 7 a 15 zdať v tomto druhom štáte.

2. Ak príjmy z činností osobne vykonávaných umelcom alebo športovcom neplynú priamo tomuto umelcovi alebo športovcovi, ale inej osobe, môžu sa tieto príjmy bez ohľadu na ustanovenia článkov 7 a 15 zdať v zmluvnom štáte, v ktorom umelec alebo športovec vykonáva svoju činnosť.

ČLÁNOK 18 DÔCHODKY

Dôchodky a iné podobné odmeny vyplácané z dôvodu predchádzajúceho zamestnania rezidentovi niektorého zmluvného štátu podliehajú zdaneniu s výnimkou ustanovení článku 19 odsek 2 len v tomto štáte

ČLÁNOK 19 VÝKON VEREJNÝCH FUNKCIÍ

1. a) Platy, mzdy a iné podobné odmeny vyplácané jedným zmluvným štátom alebo nižším správnym útvarom alebo samosprávou tohto štátu fyzickej osobe za služby poskytované tomuto štátu alebo útvaru alebo samospráve podliehajú zdaneniu len v tomto štáte.
- b) Takéto platy, mzdy a iné podobné odmeny však podliehajú zdaneniu len v druhom zmluvnom štáte, ak sa tieto služby poskytujú v tomto štáte a fyzická osoba, ktorá je rezidentom tohto štátu,
  - (i) je štátnym príslušníkom tohto štátu, alebo
  - (ii) sa nestala rezidentom tohto štátu výlučne z dôvodov poskytovania týchto služieb.
2. a) Dôchodky a iné podobné odmeny, ktoré sú vyplácané fyzickej osobe zmluvným štátom, alebo nižším správnym útvarom alebo samosprávou tohto štátu priamo alebo z ním vytvorených fondov za služby poskytované tomuto štátu alebo útvaru alebo samospráve, podliehajú bez ohľadu na ustanovenie odseku 1 zdaneniu len v tomto štáte.
- b) Takéto dôchodky a iné podobné odmeny však podliehajú zdaneniu len v druhom zmluvnom štáte, ak fyzická osoba je rezidentom a štátnym príslušníkom tohto štátu.
3. Ustanovenia článkov 15, 16, 17 a 18 sa uplatnia na platy, mzdy, dôchodky a iné podobné odmeny za služby poskytované v súvislosti s činnosťou vykonávanou niektorým zmluvným štátom alebo nižším správnym útvarom alebo samosprávou tohto štátu.

ČLÁNOK 20 ŠTUDENTI A ŽIACI UČILÍŠŤ

Platby, ktoré študent alebo učeň, ktorý je alebo bol bezprostredne pred svojím príchodom do jedného zmluvného štátu rezidentom druhého zmluvného štátu a ktorý sa zdržiava v skôr uvedenom štáte iba z dôvodu štúdia alebo výcviku, dostáva na úhradu nákladov živobytia, štúdia alebo výcviku, nebudú zdanené v tomto štáte za predpokladu, že takéto platby sa mu vyplácajú zo zdrojov mimo tohto štátu.

ČLÁNOK 21 INÉ PRÍJMY

1. Príjmy rezidenta jedného zmluvného štátu, ktoré sa neuvádzajú v predchádzajúcich článkoch tejto zmluvy, podliehajú zdaneniu iba v tomto štáte bez ohľadu na ich zdroj.

2. Ustanovenia odseku 1 sa nevzťahujú na príjmy iné ako príjmy z nehnuteľného majetku podľa článku 6 odsek 2, ak príjemca takýchto príjmov, ktorý je rezidentom jedného zmluvného štátu, vykonáva činnosť v druhom zmluvnom štáte prostredníctvom stálej prevádzkarne, ktorá sa v ňom nachádza, pričom právo alebo majetok, v súvislosti s ktorými sa príjmy platia, sú skutočne spojené s takouto stálou prevádzkarňou. V takomto prípade sa uplatnia ustanovenia článku 7.

Kapitola IV.

ZDANENIE MAJETKU

ČLÁNOK 22 MAJETOK

1. Majetok predstavovaný nehnuteľným majetkom podľa článku 6, ktorý vlastní rezident jedného zmluvného štátu a ktorý sa nachádza v druhom zmluvnom štáte, sa môže zdaňovať v tomto druhom štáte.

2. Majetok predstavovaný hnutel'ným majetkom, ktorý je súčasťou prevádzkového majetku stálej prevádzkarne podniku jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte, sa môže zdaňovať v tomto druhom štáte.

3. Majetok predstavovaný loďami a lietadlami prevádzkovanými v medzinárodnej doprave a plavidlami používanými vo vnútrokontinentálnej vodnej doprave a hnutel'ným majetkom spojeným s prevádzkou týchto lodí, lietadiel alebo plavidiel podlieha zdaneniu len v tom zmluvnom štáte, v ktorom sa nachádza miesto skutočného vedenia podniku.

4. Všetky ostatné súčasti majetku rezidenta zmluvného štátu podliehajú zdaneniu len v tomto štáte.

KAPITOLA V.

METÓDY ZAMEDZENIA DVOJITÉHO ZDANENIA

ČLÁNOK 23 A METÓDA VYŇATIA PRÍJMOV

1. Ak rezident jedného zmluvného štátu poberá príjmy alebo vlastní majetok, ktorý sa môže podľa ustanovení tejto zmluvy zdať v druhom zmluvnom štáte, s výnimkou ustanovení 2 a 3, skôr uvedený štát vyjme tento príjem alebo majetok zo zdanenia.

2. Ak rezident jedného zmluvného štátu poberá príjmy, ktoré sa podľa ustanovení článkov 10 a 11 môžu zdať v druhom zmluvnom štáte, skôr uvedený štát povolí zníženie dane z príjmu tohto rezidenta o sumu rovnajúcu sa dani zaplatenej v tomto druhom štáte. Suma, o ktorú sa daň zníži, však nepresiahne tú časť dane vypočítanej pred jej znížením, ktorá pripadá na príjmy plynúce z tohto druhého štátu.

3. Ak v súlade s ktorýmkoľvek ustanovením tejto zmluvy sú príjmy, ktoré poberá alebo majetok, ktorý vlastní rezident jedného zmluvného štátu, vyňaté zo zdanenia v tomto štáte, tento štát napriek tomu môže pri vypočítaní sumy dane na zvyšné príjmy alebo majetok tohto rezidenta prihliadať na tieto vyňaté príjmy alebo majetok.

4. Ustanovenia odseku 1 sa neuplatnia na príjmy, ktoré poberá alebo majetok, ktorý vlastní rezident jedného zmluvného štátu, ak druhý zmluvný štát uplatňuje ustanovenia tejto zmluvy na vyňatie týchto príjmov alebo majetku, alebo ak na tieto príjmy uplatňuje ustanovenia odseku 2 článku 10 alebo 11.

ČLÁNOK 23 B METÓDA ZÁPOČTU DANE

1. Ak rezident jedného zmluvného štátu poberá príjmy alebo vlastní majetok, ktorý sa môže podľa ustanovení tejto zmluvy zdať v druhom zmluvnom štáte, skôr uvedený štát môže povoliť:

- a) zníženie dane z príjmov tohto rezidenta o sumu rovnajúcu sa dani z príjmov zaplatenej v tomto druhom štáte,
- b) zníženie dane z majetku tohto rezidenta o sumu rovnajúcu sa dani z majetku zaplatenej v tomto druhom štáte.

Suma, o ktorú sa daň zníži, však v žiadnom prípade nepresiahne tú časť dane z príjmov alebo dane z majetku vypočítanej pred jej znížením, ktorá prípadne pripadá, podľa toho, o aký prípad ide, na príjmy alebo majetok, ktorý sa môže zdať v tomto druhom štáte.

2. Ak v súlade s ktorýmkoľvek ustanovením tejto zmluvy sú príjmy, ktoré poberá alebo majetok, ktorý vlastní rezident jedného zmluvného štátu, oslobodené od dane v tomto štáte, tento štát napriek tomu môže pri vypočítaní sumy dane na zvyšné príjmy alebo majetok tohto rezidenta vziať do úvahy tieto oslobodené príjmy alebo majetok.

KAPITOLA VI.

ZVLÁŠTNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 24

ZÁSADA ROVNAKÉHO ZAOBCHÁDZANIA

1. Štátni príslušníci jedného zmluvného štátu nepodliehajú v druhom zmluvnom štáte žiadnemu zdaneniu ani žiadnym požiadavkám s ním spojeným, ktoré sú odlišné alebo predstavujú väčšie zaťaženie ako zdanenie a s ním spojené požiadavky, ktorým podliehajú alebo môžu podliehať štátni príslušníci tohto druhého štátu, ktorí sú v rovnakom postavení, najmä vzhľadom na rezidenciu. Toto ustanovenie sa bez ohľadu na ustanovenia článku 1 uplatní aj na osoby, ktoré nie sú rezidentmi jedného zmluvného štátu alebo oboch zmluvných štátov.

2. Osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré sú rezidentmi jedného zmluvného štátu, nepodliehajú ani v jednom zo zmluvných štátov žiadnemu zdaneniu ani žiadnym požiadavkám s ním spojeným, ktoré sú odlišné alebo predstavujú väčšie zaťaženie ako zdanenie a s ním spojené požiadavky, ktorým podliehajú alebo môžu podliehať štátni príslušníci príslušného štátu, ktorí sú v rovnakom postavení, najmä s ohľadom na rezidenciu.

3. Zdanenie stálej prevádzkarne, ktorú má podnik jedného zmluvného štátu v druhom zmluvnom štáte, nesmie byť v tomto druhom štáte nepriaznivejšie ako zdanenie podnikov tohto druhého štátu vykonávajúcich rovnaké činnosti. Toto ustanovenie sa nebude vykladať ako povinnosť jedného zmluvného štátu priznať rezidentom druhého zmluvného štátu akékoľvek osobné úľavy, zľavy a zníženia daní z dôvodu osobného stavu alebo rodinných záväzkov, ktoré priznáva svojim vlastným rezidentom.

4. Pokiaľ sa neuplatnia ustanovenia článku 9 odsek 1, článku 11 odsek 6 alebo článku 12 odsek 4, úroky, licenčné poplatky a iné platby poskytnuté podnikom jedného zmluvného štátu rezidentovi druhého zmluvného štátu sú na účely stanovenia zdaniteľných ziskov takéhoto podniku odpočítateľné za rovnakých podmienok, ako keby boli poskytnuté rezidentovi skôr uvedeného štátu. Podobne akékoľvek záväzky podniku jedného zmluvného štátu voči rezidentovi druhého zmluvného štátu sú na účely stanovenia zdaniteľného majetku takéhoto podniku odpočítateľné za rovnakých podmienok, ako keby boli dohodnuté s rezidentom skôr uvedeného štátu.

5. Podniky jedného zmluvného štátu, ktorých majetok úplne alebo čiastočne, priamo alebo nepriamo vlastní alebo kontroluje jeden alebo viacerí rezidenti druhého zmluvného štátu, nepodliehajú v skôr uvedenom štáte žiadnemu zdaneniu ani žiadnym požiadavkám s ním spojeným, ktoré sú odlišné alebo predstavujú väčšie zaťaženie ako zdanenie a s ním spojené

požiadavky, ktorým podliehajú alebo môžu podliehať iné podobné podniky skôr uvedeného štátu.

6. Ustanovenia tohto článku sa bez ohľadu na ustanovenia článku 2 vzťahujú na dane akéhokoľvek druhu a označenia.

ČLÁNOK 25

RIEŠENIE PRÍPADOV DOHODOU

1. Ak sa osoba domnieva, že opatrenia jedného alebo oboch zmluvných štátov vedú alebo povedú u nej k zdaneniu, ktoré nie je v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy, môže nezávisle od opravných prostriedkov, ktoré poskytujú vnútroštátne právne predpisy týchto štátov, predložiť svoj prípad príslušnému orgánu zmluvného štátu, ktorého je rezidentom, alebo ak sa na prípad vzťahuje článok 24 odsek 1, orgánu toho zmluvného štátu, ktorého je štátnym občanom. Prípad sa musí predložiť do troch rokov od prvého oznámenia opatrenia vedúceho k zdaneniu, ktoré nie je v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy.

2. Ak príslušný orgán považuje námietku za oprávnenú, pričom sám nie je schopný dosiahnuť uspokojivé riešenie, bude sa usilovať prípad vyriešiť dohodou s príslušným orgánom druhého zmluvného štátu tak, aby sa vylúčilo zdanenie, ktoré nie je v súlade s touto zmluvou. Ak sa dosiahne dohoda, bude sa plniť bez ohľadu na prípadné lehoty ustanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch zmluvných štátov.

3. Príslušné orgány zmluvných štátov sa budú usilovať vyriešiť vzájomnou dohodou všetky prípadné ťažkosti alebo pochybnosti, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s výkladom alebo uplatňovaním tejto zmluvy. S cieľom zamedziť dvojité zdanenie môžu spoločne konzultovať aj v prípadoch, ktoré táto zmluva neupravuje.

4. Príslušné orgány zmluvných štátov môžu na dosiahnutie dohody podľa predchádzajúcich odsekov priamo vzájomne komunikovať, a to aj prostredníctvom spoločnej komisie zloženej z nich samotných alebo z ich zástupcov.

5. Ak

- a) osoba predložila prípad podľa odseku 1 príslušnému orgánu zmluvného štátu na základe skutočnosti, že opatrenia jedného alebo oboch zmluvných štátov viedli u nej k zdaneniu, ktoré nie je v súlade s ustanoveniami tejto zmluvy a
- b) príslušné orgány nie sú schopné dosiahnuť dohodu na vyriešenie prípadu podľa odseku 2 do dvoch rokov od predloženia prípadu príslušnému orgánu druhého zmluvného štátu,

ak o to táto osoba požiada, všetky nevyriešené otázky vyplývajúce z prípadu sa predložia na rozhodcovské konanie. Tieto otázky sa však na rozhodcovské konanie nepredložia, ak súd alebo správny senát niektorého štátu už vydal rozhodnutie v týchto otázkach. Pokiaľ osoba prípadom priamo dotknutá neodmietne vzájomnú dohodu, ktorou sa rozhodcovské rozhodnutie vykonáva, rozhodnutie je pre oba zmluvné štáty záväzne a vykoná sa bez ohľadu

na prípadné lehoty ustanovené vo vnútroštátnych právnych predpisoch týchto štátov. Príslušné orgány zmluvných štátov upravujú uplatňovanie tohto odseku vzájomnou dohodou.¹

ČLÁNOK 26 VÝMENA INFORMÁCIÍ

1. Príslušné orgány zmluvných štátov si vymieňajú také informácie, ktoré sú nevyhnutné na vykonávanie ustanovení tejto zmluvy alebo na správu alebo vykonávanie vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa daní každého druhu a označenia, ktoré sa ukladajú v mene zmluvných štátov alebo ich nižších správnych útvarov alebo samospráv, pokiaľ nimi upravené zdanenie nie je v rozpore s touto zmluvou. Výmena informácií nie je obmedzená článkami 1 a 2.

2. Všetky informácie, ktoré zmluvný štát získa podľa odseku 1, sa považujú za daňové tajomstvo rovnako ako informácie získané podľa vnútroštátnych právnych predpisov toho zmluvného štátu a poskytujú sa len osobám alebo orgánom (vrátane súdov a správnych orgánov), ktoré sa zaoberajú ukladaním alebo vyberaním daní, vykonávaním právnych predpisov alebo trestným stíhaním týkajúcim sa daní alebo rozhodovaním o odvolaniach vo vzťahu ku daniam uvedeným v odseku 1, alebo dohľadom nad týmito činnosťami. Tieto osoby alebo orgány použijú informácie len na uvedené účely. Tieto informácie sa môžu zverejňovať v rámci verejných súdnych konaní alebo v súdnych rozhodnutiach.

3. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa v žiadnom prípade nevykladajú tak, že niektorému zmluvnému štátu ukladajú povinnosť :

- a) vykonať správne opatrenia v rozpore s právnymi predpismi a administratívnou praxou jedného alebo druhého zmluvného štátu,
- b) poskytnúť informácie, ktoré sa nedajú získať na základe právnych predpisov alebo v riadnom správnom konaní jedného alebo druhého zmluvného štátu,
- c) poskytnúť informácie, ktoré by viedli k zverejneniu akékoľvek obchodného, hospodárskeho, priemyselného, komerčného alebo profesijného tajomstva alebo obchodného postupu, alebo informácie, ktorých zverejnenie by bolo v rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*).

4. Ak jeden zmluvný štát žiada informácie podľa tohto článku, druhý zmluvný štát uplatní svoje opatrenia na získavanie informácií, aj keď druhý zmluvný štát informácie nepotrebuje na vlastné daňové účely. Povinnosť podľa predchádzajúcej vety podlieha obmedzeniam podľa

---

¹ Môže sa stať, že v niektorých štátoch vzhľadom na ich vnútroštátne právne predpisy, hľadiská politiky alebo správne hľadiská, typ riešenia sporov ustanovený v tomto odseku nie je povolený resp. oprávnený. Okrem toho niektoré štáty môžu mať záujem o začlenenie tohto odseku len do zmlúv s určitými štátmi. Z tohto dôvodu by sa mal tento odsek začleniť do zmluvy len vtedy, ak každý zo štátov dospeje k záveru, že vzhľadom na faktory popísané v odseku 65 komentára k tomuto odseku je to vhodné. Ako však uvádza odsek 74 tohto komentára, štáty sa môžu dohodnúť, že z tohto odseku vynechajú podmienku, podľa ktorej sa nevyriešené otázky nemôžu predložiť na rozhodcovské konanie, ak niektorý z ich súdov alebo správnych senátov už vydal rozhodnutie v týchto otázkach.

odseku 3, ale v žiadnom prípade sa tieto obmedzenia nevysvetľujú tak, že umožňujú zmluvnému štátu zamietnuť poskytnutie informácií len preto, že on sám nemá záujem o takéto informácie.

5. V žiadnom prípade sa ustanovenia odseku 3 nevysvetľujú tak, že umožňujú jednému zmluvnému štátu zamietnuť poskytnutie informácií len preto, že požadované informácie má v držbe banka, iná finančná inštitúcia, poverená osoba alebo osoba konajúca vo funkcii agenta alebo splnomocneného zástupcu alebo preto, že sa týkajú majetkovej účasti v určitej osobe.

ČLÁNOK 27

POMOC PRI VÝBERE DANÍ¹

1. Zmluvné štáty si poskytnú vzájomnú pomoc pri vyberaní daňových pohľadávok. Táto pomoc nie je obmedzená článkami 1 a 2. Príslušné orgány zmluvných štátov môžu upraviť spôsob uplatňovania tohto článku vzájomnou dohodou.

2. Pojem „daňová pohľadávka“ používaný v tomto článku označuje dlžnú sumu súvisiacu s daňami každého druhu a označenia, ktoré sa ukladajú v mene zmluvných štátov alebo ich nižších správnych útvarov alebo samospráv, pokiaľ nimi upravené zdanenie nie je v rozpore s touto zmluvou alebo akýmkoľvek iným dohovorom, na ktorom sú členské štáty zúčastnené, ako aj úroky a správne pokuty a náklady na výber alebo zabezpečenie týkajúce sa tejto sumy.

3. Ak je daňová pohľadávka jedného zmluvného štátu vymáhateľná podľa právnych predpisov toho zmluvného štátu a dlží ju osoba, ktorá podľa právnych predpisov tohto štátu nemôže v tom čase zabrániť jej výberu, na žiadosť príslušného orgánu tohto štátu sa táto pohľadávka uzná na účely výberu daní príslušným orgánom druhého zmluvného štátu. Tento druhý zmluvný štát vyberie túto daňovú pohľadávku v súlade s ustanoveniami svojich právnych predpisov, ktoré používa na vymáhanie a výber svojich vlastných daní, ako keby táto daňová pohľadávka bola daňovou pohľadávkou tohto druhého zmluvného štátu.

4. Ak je daňová pohľadávka jedného zmluvného štátu pohľadávkou, pri ktorej tento štát môže podľa svojich právnych predpisov uskutočniť zabezpečovacie opatrenia na zaistenie jej výberu, na žiadosť príslušného orgánu tohto štátu sa táto pohľadávka uzná na účely uskutočnenia zabezpečovacích opatrení príslušným orgánom druhého zmluvného štátu. Tento druhý zmluvný štát uskutoční v súvislosti s touto daňovou pohľadávkou zabezpečovacie opatrenia v súlade s ustanoveniami svojich právnych predpisov, ako keby táto daňová pohľadávka bola daňovou pohľadávkou tohto druhého zmluvného štátu, a to aj v prípade, ak v čase uskutočnenia opatrení táto daňová pohľadávka nie je v skôr uvedenom štáte vymáhateľná, alebo ak ju dlží osoba, ktorá je oprávnená zabrániť jej výberu.

---

¹ Môže sa stať, že v niektorých štátoch vzhľadom na ich vnútroštátne právne predpisy, hľadiská politiky alebo správne hľadiská, typ pomoci ustanovený v tomto odseku nie je povolený resp. oprávnený, alebo sa vyžaduje obmedzenie typu pomoci napr. na krajiny s podobným daňovým systémom alebo správou daní, prípadne obmedzenie z hľadiska daní, ktorých sa týka. Z tohto dôvodu by sa mal tento článok začleniť do zmluvy len vtedy, ak každý zo štátov dospeje k záveru, že vzhľadom na faktory popísané v odseku 1 komentára k tomuto článku sa tieto štáty dokážu dohodnúť na poskytovaní pomoci pri výbere daní uložených druhým štátom.

5. Na daňovú pohľadávku uznanú zmluvným štátom na účely odseku 3 alebo 4 sa bez ohľadu na ustanovenia odsekov 3 a 4 v tomto štáte nemôžu uplatniť lehoty ani uprednostnenie, ktoré sa podľa právnych predpisov tohto štátu vzťahujú na daňovú pohľadávku na základe jej povahy ako takej. Okrem toho daňová pohľadávka uznaná zmluvným štátom na účely odseku 3 alebo 4 nemôže mať v tomto štáte ani žiadnu prednosť, ktorá sa na takúto pohľadávku vzťahuje podľa právnych predpisov druhého zmluvného štátu.

6. Konania vo veci existencie, platnosti alebo výšky daňovej pohľadávky jedného zmluvného štátu nemôžu viesť súdy ani správne orgány druhého zmluvného štátu.

7. Ak kedykoľvek po predložení žiadosti jedným zmluvným štátom podľa odseku 3 alebo 4 a kedykoľvek pred tým, ako druhý zmluvný štát vyberie príslušnú daňovú pohľadávku a poukáže ju skôr uvedenému zmluvnému štátu, príslušná daňová pohľadávka prestane byť

- a) v prípade žiadosti podľa odseku 3 daňovou pohľadávkou skôr uvedeného zmluvného štátu, ktorá je vymáhateľná podľa právnych predpisov toho zmluvného štátu a ktorú dlží osoba, ktorá v tom čase nemôže podľa právnych predpisov toho zmluvného štátu zabrániť jej výberu, alebo
- b) v prípade žiadosti podľa odseku 4 daňovou pohľadávkou skôr uvedeného zmluvného štátu, pri ktorej môže tento zmluvný štát podľa svojich právnych predpisov uskutočniť zabezpečovacie opatrenia na zaistenie jej výberu,

príslušný orgán skôr uvedeného štátu ihneď oznámi túto skutočnosť príslušnému orgánu druhého štátu a príslušný orgán druhého zmluvného štátu sa rozhodne, či svoju žiadosť pozastaví alebo stiahne.

8. Ustanovenia tohto článku sa v žiadnom prípade nesmú vysvetľovať tak, že niektorému zmluvnému štátu ukladajú povinnosť:

- a) vykonať správne opatrenia v rozpore s právnymi predpismi alebo so správnu praxou jedného alebo druhého zmluvného štátu,
- b) vykonať opatrenia, ktoré by boli v rozpore s verejným poriadkom (*ordre public*),
- c) poskytnúť pomoc v prípade, ak druhý zmluvný štát nevykonal všetky primerané opatrenia na výber alebo zabezpečenie, ktoré mu umožňujú jeho právne predpisy alebo správna prax,
- d) poskytnúť pomoc v tých prípadoch, ak administratívne bremeno je pre zmluvný štát zjavne neprimerané vzhľadom na výnos, ktorý by plynul druhému zmluvnému štátu.

ČLÁNOK 28

ČLENOVIA DIPLOMATICKÝCH MISÍ A KONZULÁRNYCH ÚRADOV

Žiadne ustanovenia tejto zmluvy sa nedotýkajú daňových výsad, ktoré prislúchajú členom diplomatických misí alebo konzulárnych úradov podľa všeobecných pravidiel medzinárodného práva alebo na základe ustanovení osobitných dohôd.

ČLÁNOK 29

ROZŠÍRENIE ROZSAHU ÚZEMNEJ PÔSOBNOSTI¹

1. Pôsobnosť tejto zmluvy možno v plnom rozsahu alebo s potrebnými úpravami rozšíriť [na ktorúkoľvek časť územia (štátu A) alebo (štátu B), ktorá je z pôsobnosti tejto zmluvy vyňatá alebo] na akýkoľvek štát alebo územie, za ktorého medzinárodné vzťahy zodpovedá (štát A) alebo (štát B) a v ktorom sa ukladajú dane svojou povahou podobné daniam, na ktoré sa vzťahuje táto zmluva. Každé takéto rozšírenie nadobudne účinnosť od takého dátumu a s takými úpravami a podmienkami, vrátane podmienok týkajúcich sa výpovede, aké si zmluvné štáty medzi sebou určia a dohodnú v nótach, ktoré si medzi sebou vymenia diplomatickou cestou, prípadne iným spôsobom v súlade s ich ústavnými postupmi.

2. Pokiaľ sa zmluvné štáty nedohodnú inak, výpoveďou zmluvy podanou niektorým z nich podľa článku 30 sa spôsobom v ňom ustanoveným skončí aj pôsobnosť zmluvy [pre ktorúkoľvek časť územia (štátu A) alebo (štátu B) alebo] pre akýkoľvek štát alebo územie, na ktoré bola podľa tohto článku rozšírená.

KAPITOLA VII.

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 30

NADOBUDNUTIE PLATNOSTI

1. Táto zmluva podlieha ratifikácii a ratifikačné listiny sa vymenia čo najskôr v .....
2. Zmluva nadobudne platnosť dňom výmeny ratifikačných listín a jej ustanovenia sú účinné:
  - a) (v štáte A) .....
  - b) (v štáte B) .....

ČLÁNOK 31

VÝPOVEĎ

Táto zmluva zostane v platnosti až do jej vypovedania niektorým zmluvným štátom. Každý zo zmluvných štátov môže túto zmluvu vypovedať diplomatickou cestou podaním výpovede najneskôr šesť mesiacov pred koncom ktoréhokoľvek kalendárneho roka nasledujúceho po roku .....

V takom prípade skončí účinnosť zmluvy:

---

¹ Slová v zátvorkách sú relevantné v prípade, ak je na základe osobitného ustanovenia časť územia niektorého zmluvného štátu vyňatá z pôsobnosti zmluvy.

a) (v štáte A) .....

b) (v štáte B) .....

ZÁVEREČNÁ DOLOŽKA¹

---

¹ Závěrečná doložka o podpísaní sa vypracuje v súlade s ústavným postupom oboch zmluvných štátov.

KOMENTÁR K ČLÁNKU 1 TÝKAJÚCEMU SA OSÔB, NA KTORÉ SA ZMLUVA VZŤAHUJE

1. Kým predchádzajúce zmluvy sa vo všeobecnosti vzťahovali na „občanov“ zmluvných štátov, novšie zmluvy sa zvyčajne vzťahujú na „rezidentov“ jedného alebo oboch zmluvných štátov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Niektoré zmluvy majú dokonca ešte širší rozsah pôsobnosti, pretože sa vzťahujú všeobecnejšie na „daňové subjekty“ zmluvných štátov, takže sa vzťahujú aj na osoby, u ktorých časť príjmov alebo majetku podlieha dani v každom z týchto štátov napriek tomu, že nie sú rezidentmi ani jedného z nich. Z praktických dôvodov sa považovalo za vhodnejšie ustanoviť, že zmluva sa má uplatňovať na osoby, ktoré sú rezidentmi jedného alebo oboch zmluvných štátov. Pojem „rezident“ je vymedzený v článku 4.

Uplatňovanie zmluvy na osobné spoločnosti

2. Vnútroštátne právne predpisy majú rozdielny prístup k osobným spoločnostiam. Tieto rozdiely spôsobujú ťažkosti pri uplatňovaní daňových zmlúv vo vzťahu k osobným spoločnostiam. Tieto ťažkosti analyzuje správa Výboru pre fiškálne záležitosti s názvom „Uplatňovanie modelovej daňovej zmluvy OECD na osobné spoločnosti“¹, závery ktorej sú zapracované nižšie ako aj v komentároch k jednotlivým ďalším ustanoveniam modelovej daňovej zmluvy.

3. Ako správa uvádza, hlavným zdrojom ťažkostí je skutočnosť, že niektoré štáty považujú osobné spoločnosti za daňovníka (niekedy dokonca za spoločnosti), kým iné štáty zaviedli niečo, čo možno označiť ako daňovo transparentný prístup, v rámci ktorého sa osobná spoločnosť na daňové účely prehliada, pričom jednotlivým spoločníkom sa zdaňuje ich príslušný podiel z príjmov osobnej spoločnosti.

4. Prvú ťažkosť predstavuje rozsah nároku osobnej spoločnosti ako takej na výhody z ustanovení zmluvy. Podľa článku 1 majú nárok na výhody z daňovej zmluvy uzatvorenej medzi zmluvnými štátmi len osoby, ktoré sú ich rezidentmi. Aj keď bod 2 komentára k článku 3 vysvetľuje, prečo sa osobná spoločnosť považuje za osobu, osobná spoločnosť nemusí nutne vyhovovať vymedzeniu rezidenta niektorého zo zmluvných štátov podľa článku 4.

5. Ak sa osobná spoločnosť považuje za spoločnosť resp. ak je takýmto spôsobom zdaňovaná, je rezidentom toho zmluvného štátu, ktorý ju zdaňuje z dôvodov uvedených v článku 4 odsek 1, takže má nárok na výhody zo zmluvy. Ak však niektorý štát pristupuje k osobnej spoločnosti ako k daňovo transparentnej, osobná spoločnosť „nepodlieha dani“ v tomto štáte v zmysle článku 4 odsek 1, takže ani nemôže byť jeho rezidentom na účely zmluvy. V takom prípade by sa uplatnenie zmluvy na osobnú spoločnosť ako také zamietlo, pokiaľ zmluva neustanovuje vo vzťahu k osobným spoločnostiam osobitné pravidlo. V prípade takéhoto zamietnutia uplatnenia zmluvy by mali spoločníci vo vzťahu k svojmu podielu z príjmov osobnej spoločnosti nárok na výhody zo zmlúv uzatvorených štátmi, ktorých sú rezidentmi, a to v rozsahu ich podielov z príjmov osobnej spoločnosti, ktoré sú im pripísané na účely zdanenia v príslušných štátoch, ktorých sú rezidentmi (pozri bod 8.8 komentára k článku 4).

¹ Uvedená je v II. zväzku úplného znenia modelovej daňovej zmluvy OECD na strane R(15)-1.

6. Vzťah medzi nárokom osobnej spoločnosti na výhody z daňovej zmluvy a nárokom jednotlivých spoločníkov vyvoláva ďalšie otázky.

6.1 Jednou z otázok je, aké sú účinky uplatnenia ustanovení zmluvy na osobnú spoločnosť na zdanenie spoločníkov. Ak sa osobná spoločnosť považuje za rezidenta niektorého zmluvného štátu, ustanovenie zmluvy obmedzujúce právo druhého zmluvného štátu zdaníť príjmy tejto osobnej spoločnosti nemá za účinok obmedzenie práva druhého zmluvného štátu na zdanenie príjmov z osobnej spoločnosti u tých spoločníkov, ktorí sú sami osebe jeho vlastnými rezidentmi. Niektoré štáty môžu vložiť do svojich zmlúv ustanovenie, ktoré výslovne potvrdí právo zmluvného štátu zdaníť spoločníkov, ktorí sú jeho rezidentmi, vo vzťahu k ich podielu z príjmov osobnej spoločnosti, ktorá sa považuje za rezidenta druhého štátu.

6.2 Ďalšou otázkou sú účinky ustanovení zmluvy na právo zmluvného štátu zdaníť príjmy, ktoré majú zdroj na jeho území, ak sa nároky na výhody z jednej alebo viacerých zmlúv pre osobnú spoločnosť a pre samotných spoločníkov rôznia. Ak napríklad štát, kde sa nachádza zdroj príjmov, pristupuje k osobnej spoločnosti ako k daňovo transparentnej, takže zdaňuje podiely spoločníkov z príjmov tejto osobnej spoločnosti, spoločník, ktorý je rezidentom štátu, ktorý zdaňuje osobné spoločnosti ako obchodné spoločnosti, by si nemohol nárokovať výhody zo zmluvy medzi dvomi štátmi vo vzťahu k svojmu podielu z príjmov osobnej spoločnosti, ktorý zdaňuje štát zdroja príjmov, pretože aj keď sú tieto príjmy pripísané osobe, ktorá si nárokuje výhody zo zmluvy podľa právnych predpisov štátu zdroja, nie sú podobným spôsobom pripísané na účely určenia daňovej povinnosti z tejto zložky príjmov v štáte, ktorého je táto osoba rezidentom.

6.3 Účinky popísané v predchádzajúcom bode sa dosiahnu aj v prípade, že vzhľadom na vnútroštátne právo štátu zdroja príjmov by sa osobná spoločnosť nepovažovala za daňovo transparentnú, ale za samostatný daňový subjekt, ktorému by sa príjmy pripísali, za predpokladu, že sa daná osobná spoločnosť v skutočnosti nepovažuje za rezidenta štátu zdroja príjmov. Tento záver vychádza zo zásady, že štát zdroja príjmov by mal v rámci vecných súvislostí uplatňovania zmluvy prihliadať na spôsob, akým sa k príjmom, ktoré majú zdroj v jeho jurisdikcii, pristupuje v jurisdikcii osoby, ktorá si uplatňuje nárok na výhody zo zmluvy ako rezident. Štáty, ktoré nemohli súhlasiť s takýmto výkladom tohto článku, by mohli zabezpečiť takýto účinok pomocou osobitného ustanovenia, ktoré by zabráňovalo možnému dvojitému zdaneniu v prípade, že sa príjmy z osobnej spoločnosti v týchto dvoch štátoch pripisujú rôznym spôsobom.

6.4 Ak v zmysle bodu 6.2 príjmy „plynuli“ cez osobnú spoločnosť spoločníkom, ktorí podliehajú zdaneniu z týchto príjmov v štáte svojej rezidencie, potom je správne považovať tieto príjmy za „vyplatené“ týmto spoločníkom, pretože tieto príjmy sú na účely určenia ich daňovej povinnosti v štáte, ktorého sú rezidentmi, pripísané týmto spoločníkom a nie osobnej spoločnosti. Za týchto okolností títo spoločníci splňajú podmienku ustanovenú vo viacerých článkoch, aby bol príslušný príjem „vyplatený rezidentovi druhého zmluvného štátu“. Obdobne je za vyššie uvedených okolností splnená aj podmienka ustanovená vo viacerých článkoch, aby boli príjmy resp. zisky „dosiahnuté rezidentom druhého zmluvného štátu“. Tento výklad zabráňuje nepriznaniu výhod z daňovej zmluvy pre príjmy osobnej spoločnosti na tom základe, že ani osobná spoločnosť, keďže nie je rezidentom, ani spoločníci, keďže príjmy neboli priamo vyplatené ani neplynuli priamo im, si nemôžu nárokovať výhody z daňovej zmluvy vo vzťahu k týmto príjmom. V súlade so zásadou rozobranou v bode 6.3 by sa podmienka, aby boli príjmy vyplatené alebo plynuli rezidentovi, považovala za splnenú aj vtedy, ak by sa vzhľadom na vnútroštátne právo štátu zdroja príjmov osobná spoločnosť

nepovažovala za daňovo transparentnú, za predpokladu že sa osobná spoločnosť v skutočnosti nepovažuje za rezidenta štátu zdroja príjmov.

6.5 Prípady osobných spoločností týkajúce sa troch štátov predstavujú závažné problémy pri určovaní nároku na výhody z daňových zmlúv. Mnohé problémy sa však dajú vyriešiť uplatnením zásad uvedených v bodoch 6.2 až 6.4. Ak je spoločník rezidentom jedného štátu, osobná spoločnosť je založená v inom štáte a spoločník má v rámci osobnej spoločnosti podiel z príjmov, ktoré majú zdroj v treťom štáte, tento spoločník si môže nárokovať výhody zo zmluvy medzi štátom, ktorého je rezidentom a štátom zdroja príjmov v rozsahu, v akom sú mu príjmy osobnej spoločnosti pripísané na účely zdanenia v štáte, ktorého je rezidentom. Okrem toho ak je osobná spoločnosť zdaňovaná ako rezident štátu, v ktorom je založená, potom aj samotná osobná spoločnosť si môže nárokovať výhody zo zmluvy medzi štátom, kde je založená a štátom zdroja príjmov. V takomto prípade „dvojitej výhody“ štát zdroja príjmov nemôže uplatniť zdanenie, ktoré nie je v súlade s podmienkami niektorej z platných zmlúv, a preto ak sú v týchto dvoch zmluvách ustanovené rôzne sadzby, uplatní sa nižšia sadzba. Zmluvný štát však môže zväziť osobitné ustanovenia na úpravu výhod zo zmlúv v takýchto situáciách tak, aby si osobné spoločnosti mohli uplatniť nárok na výhody s tým, že spoločníci si nemôžu uplatniť súbežné nároky. Takéto ustanovenia by zabezpečili primerané a zjednodušené riešenie priznávania výhod. Žiadne výhody by sa nepriznávali na základe zmluvy medzi štátom, kde je osobná spoločnosť založená a štátom zdroja príjmov v prípade, že sa osobná spoločnosť považuje v štáte, v ktorom je založená, za daňovo transparentnú. Obdobne žiadne výhody zo zmluvy medzi štátom, ktorého je spoločník rezidentom a štátom zdroja príjmov nie sú dostupné, pokiaľ príjmy z osobnej spoločnosti nie sú tomuto spoločníkovi pripísané podľa daňového práva štátu, ktorého je rezidentom. Ak sa v štáte, kde je osobná spoločnosť založená, považuje za daňovo transparentnú a podľa daňového práva štátu, ktorého je spoločník rezidentom, sa mu príjmy neprípisujú, štát zdroja príjmov môže bez obmedzenia zdaňovať tie príjmy osobnej spoločnosti, ktoré možno pripísať tomuto spoločníkovi.

6.6 Rozdiely v spôsobe uplatňovania daňovo transparentného prístupu jednotlivými štátmi môžu vytvárať aj ďalšie ťažkosti pri uplatňovaní daňových zmlúv. Ak štát usúdi, že osobná spoločnosť nevyhovuje vymedzeniu rezidenta niektorého zmluvného štátu, pretože nepodlieha dani, pričom spoločníci podliehajú v štátoch, ktorých sú rezidentmi, dani zo svojho podielu z príjmov osobnej spoločnosti, predpokladá sa, že tieto štáty uplatnia ustanovenia zmluvy tak, ako keby títo spoločníci dosiahli príjmy priamo, takže nedôjde k zmene klasifikácie príjmov na účely alokačných pravidiel podľa článkov 6 až 21 na základe skutočnosti, že príjmy plynú prostredníctvom osobnej spoločnosti. Ťažkosti však môžu vzniknúť pri uplatňovaní ustanovení, ktoré sa týkajú činností daňového subjektu, jeho povahy, vzťahu medzi ním a iným účastníkom transakcie. Niektoré z týchto ťažkostí sú rozobrané v bode 19.1 komentára k článku 5 a v bodoch 6.1 a 6.2 komentára k článku 15.

6.7 Viaceré ďalšie ťažkosti vznikajú aj vtedy, keď zmluvné štáty na základe svojich vnútroštátnych právnych predpisov, prípadne na základe svojho výkladu ustanovení zmluvy alebo relevantných skutočností uplatňujú odlišné zmluvné pravidlá na príjmy plynúce osobnej spoločnosti alebo jej spoločníkom. Tieto ťažkosti súvisia so širšou problematikou konfliktu kvalifikácie, ktorou sa zaoberajú body 32.1 a nasl. a 56.1 a nasl. komentára k článku 23.

Cezhraničné otázky týkajúce sa subjektov kolektívneho investovania

6.8 Väčšina štátov sa zaoberá otázkami vnútroštátneho práva vznikajúcimi pri skupinách malých investorov, ktorí združujú svoje finančné prostriedky v subjektoch kolektívneho investovania (SKI)*. Vo všeobecnosti je cieľom takýchto systémov zabezpečiť neutralitu medzi priamymi investíciami a investovaním prostredníctvom SKI. Kým vo všeobecnosti sú tieto systémy úspešné vtedy, keď sa investori, SKI a investícia nachádzajú v tom istom štáte, často vznikajú komplikácie, ak sa jeden alebo viacerí z týchto účastníkov alebo z investícií nachádzajú v rôznych štátoch. Tieto komplikácie sú rozobrané v správe Výboru pre fiškálne záležitosti s názvom „Priznávanie zmluvných výhod pri príjmoch subjektov kolektívneho investovania“¹, ktorej hlavné závery sú uvedené nižšie. Na účely správy a tohto materiálu je pojem „SKI“ obmedzený na fondy s mnohými podielníkmi, ktoré majú diverzifikované portfólio cenných papierov a v štáte, kde sú založené, podliehajú regulácii na ochranu investorov.

Uplatňovanie zmluvy na SKI

6.9 Hlavnou otázkou vznikajúcou v cezhraničných súvislostiach je, či by SKI ako také mali spadať pod vymedzenie oprávnenosti na výhody zmluvy. Pri priznávaní výhod zo zmlúv ktoré rovnako, ako daňová zmluva, neobsahujú osobitné ustanovenia týkajúce sa SKI, by SKI musel vyhovovať vymedzeniu „osoby“, ktorá je „rezidentom“ niektorého zmluvného štátu a pokiaľ ide o uplatnenie článkov 10 a 11, je „skutočným vlastníkom“ príjmov, ktoré poberá.

6.10 Rozhodovanie o tom, či sa má SKI považovať za „osobu“, vychádza z právnej formy SKI, ktorá sa medzi jednotlivými štátmi a jednotlivými typmi podnikov značne rôzni. V mnohých štátoch má väčšina SKI formu obchodnej spoločnosti. V iných býva SKI spravidla správcovskou spoločnosťou. V ďalších zas mnohé SKI predstavujú jednoduché zmluvné dohody alebo formu spoločného vlastníctva. V mnohých prípadoch by sa SKI považoval na účely daňových právnych predpisov štátu, kde je založený, za daňový subjekt alebo za „osobu“; napríklad v niektorých štátoch, kde sa SKI obvykle zakladá vo forme správcovskej spoločnosti, sa buď samotná táto spoločnosť alebo jej správcovia, ktorí na základe tohto svojho postavenia konajú spoločne, považujú na účely vnútroštátnych daňových právnych predpisov za daňový subjekt ako za osobu. Vzhľadom na široký význam pojmu „osoba“ skutočnosť, že podľa daňového práva štátu, kde je SKI založený, by sa považoval za daňový subjekt, naznačuje, že SKI je „osobou“ na účely zmluvy. Zmluvné štáty, ktoré chcú výslovne spresniť, že za týchto okolností sú SKI na účely ich zmlúv osobami, sa môžu bilaterálne dohodnúť na úprave výkladu pojmu „osoba“ tak, aby doň boli SKI zahrnuté.

6.11 Či je SKI „rezidentom“ zmluvného štátu závisí nielen od jeho právnej formy (pokiaľ vyhovuje vymedzeniu osoby), ale aj od daňového prístupu k nemu v štáte, v ktorom je založený. Aj keď jednotným cieľom vnútroštátnych režimov pre SKI je zabezpečiť daň len na jednej úrovni, a to buď na úrovni SKI alebo na úrovni investora, existuje množstvo spôsobov, akými jednotlivé štáty tento cieľ dosahujú. V niektorých štátoch podielníci SKI podliehajú dani z príjmov poberaných SKI, pričom samotný SKI nepodlieha dani z týchto príjmov. Takýto daňovo transparentný SKI by sa nepovažoval za rezidenta zmluvného štátu, v ktorom je zložený, pretože v ňom nepodlieha dani.

* Z anglického „Collective Investment Vehicles (CIV)“

¹ Uvedená je v II. zväzku úplného znenia modelovej daňovej zmluvy OECD na strane R(24)-1.

6.12 V iných štátoch naopak SKI v zásade podlieha dani, ale jeho príjmy môžu byť v plnom rozsahu oslobodené, napríklad ak tento SKI spĺňa určité kritériá z hľadiska jeho účelu, činností alebo prevádzky, ku ktorým môžu patriť požiadavky na minimálnu výšku súm z rozdelenia príjmov, na zdroje príjmov a niekedy na sektory, v ktorých pôsobí. SKI síce častejšie podliehajú dani, ale daňový základ sa znižuje, a to rôznymi spôsobmi v nadväznosti na výšku súm rozdelených investorom. Odpočty za rozdelené sumy zvyčajne znamenajú, že sa vlastne neplatí žiadna daň. Iné štáty síce zdaňujú SKI, ale osobitnou nízkou sadzbou. A niektoré iné štáty zdaňujú SKI v plnej výške, ale s integráciou na úrovni investorov, aby sa zabránilo dvojitému zdaneniu príjmov SKI. V štátoch, ktoré si osvojili názor v zmysle bodu 8.6 komentára k článku 4, že osoba môže podliehať dani aj v prípade, že štát, v ktorom je založená, daň neukladá, SKI by sa vo všetkých týchto prípadoch považoval za rezidenta štátu, v ktorom je založený, pretože SKI podlieha komplexnému zdaneniu v tomto štáte. Aj v prípade, že sa príjmy SKI zdaňujú nulovou sadzbou, prípadne sú od dane oslobodené, požiadavky na daňový prístup k nemu ako k rezidentovi môžu byť splnené, ak sú podmienky vymedzenia nároku na nižšiu sadbu alebo na oslobodenie dostatočne prísne.

6.13 Z pohľadu štátov, ktoré uplatňujú alternatívny prístup podľa bodu 8.7 komentára k článku 4, že subjekt, ktorý je oslobodený od dane, teda dani nepodlieha, sa niektoré alebo aj všetky SKI popísané v predchádzajúcom odseku nemusia považovať za rezidentov štátov, v ktorých sú založené. Štáty, ktoré zastávajú tento názor a štáty, ktoré s nimi jednájú, by mali túto problematiku upraviť vo svojich bilaterálnych dojednaniach.

6.14 Niektoré štáty kladú otázku, či SKI, dokonca aj ak je „osobou“ a „rezidentom“, môže vyhovovať vymedzeniu skutočného vlastníka ním poberaných príjmov. Pretože „SKI“ v zmysle vymedzenia v bode 6.8 musí mať mnohých podielnikov, diverzifikované portfólio cenných papierov a musí podliehať regulácii na ochranu investorov v krajine, kde je založený, takýto SKI resp. jeho manažéri často vykonávajú významné funkcie v súvislosti s investovaním a správou aktív SKI. Okrem toho postavenie investora v SKI sa právne a ekonomicky značne líši od postavenia investora, ktorý je vlastníkom podkladových aktív, takže by nebolo primerané považovať investora v takomto SKI za skutočného vlastníka príjmov, ktoré SKI poberá. V súlade s tým sa podnik, ktorý vyhovuje vymedzeniu SKI s mnohými podielníkmi, bude považovať za skutočného vlastníka ním poberaných dividend a úrokov, pokiaľ majú manažéri SKI fakultatívne kompetencie pri správe aktív, ktoré tieto príjmy vytvárajú (okrem prípadov, keď by sa fyzická osoba, ktorá je rezidentom daného štátu, v prípade poberania príjmov za rovnakých okolností nepovažovala za ich skutočného vlastníka).

6.15 Vzhľadom na to, že tieto zásady sú nutne všeobecné, spôsob ich uplatňovania na určitý typ SKI nemusí byť pre SKI, investorov a sprostredkovateľov zrejмый. Každá nejasnosť týkajúca sa oprávnenosti na výhody zo zmluvy je zvlášť problematická v prípade, ak SKI musí pri výpočte svojej čistej hodnoty majetku („ČHM“)* zohľadňovať aj očakávané príjmy, vrátane prípadných výhod zo zmluvy týkajúcich sa zrážkovej dane. ČHM, ktorá sa obvykle vypočítava denne, je podkladom pre ceny používané pri upisovaní a spätnom odkupovaní. Ak daňové výhody týkajúce sa zrážkovej dane, ktoré SKI nakoniec dostane, nezodpovedajú pôvodným predpokladom z hľadiska ich výšky a načasovania, vznikne rozdiel medzi skutočnou hodnotou majetku a ČHM použitou investormi, ktorí medzi tým nakúpili, predali alebo spätne odkúpili svoje podiely v SKI.

---

* Z anglického „Net Asset Value (NAV)“

6.16 Na zabezpečenie vyššej miery istoty pri existujúcich zmluvách môžu daňové orgány uzatvoriť vzájomnú dohodu, ktorou sa spresní daňový prístup k niektorým typom SKI v príslušných štátoch. Pri niektorých typoch SKI by takáto vzájomná dohoda len jednoducho potvrdzovala, že daný SKI spĺňa technické požiadavky rozobrané vyššie, takže má sám osebe nárok na výhody. V iných prípadoch by mohla vzájomná dohoda poskytovať SKI administratívne schodný spôsob uplatňovania nárokov za investorov, ktorí sú oprávnení na výhody zo zmluvy (pozri rozbor tejto problematiky v bodoch 36 až 40 správy „Priznávanie zmluvných výhod pri príjmoch podnikov kolektívneho investovania“). Vzájomná dohoda by samozrejme nemohla znižovať výhody, ktoré by mal daný SKI inak k dispozícii podľa podmienok zmluvy.

Otázky politiky vyplývajúce zo súčasného prístupu k podnikom kolektívneho investovania

6.17 Uvedené úvahy by tiež predpokladali, že sa osoby dojednávajúce zmluvu výslovne zaoberajú daňovým prístupom k SKI. Takže aj v prípade, že by SKI zjavne mali nárok na výhody v každom zo zmluvných štátov, v záujme poskytnutia istoty je vhodné túto skutočnosť verejne potvrdiť (napr. výmenou nó). Vhodné je aj výslovne ustanoviť nárok SKI na výhody zo zmluvy napr. v takomto znení:

Podnik kolektívneho investovania, ktorý je založený v jednom zmluvnom štáte a poberá príjmy, ktoré majú zdroj v druhom zmluvnom štáte, sa bez ohľadu na ostatné ustanovenia tejto zmluvy na účely jej uplatnenia na tieto príjmy považuje za fyzickú osobu, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, v ktorom je založený a za skutočného vlastníka ním poberaných príjmov (za predpokladu, že ak by fyzická osoba, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu, poberala príjmy za rovnakých okolností, považovala by sa za ich skutočného vlastníka). Na účely tohto odseku pojem „subjekt kolektívneho investovania“ označuje v prípade [štátu A] [...] a v prípade [štátu B] [...], ako aj každý iný investičný fond, štruktúru alebo subjekt zriadený v niektorom zmluvnom štáte, ktorý sa na základe dohody príslušných orgánov zmluvných štátov považuje na účely tohto odseku za subjekt kolektívneho investovania.

6.18 Pri prejednávaní nových zmlúv alebo dodatkov k existujúcim zmluvám by sa zmluvné štáty neobmedzovali na spresnenie účinkov uplatňovania ostatných ustanovení zmluvy na SKI, ale mohli by tieto účinky meniť v rozsahu potrebnom na dosiahnutie cieľov politiky. Napríklad v súvislosti s konkrétnou bilaterálnou zmluvou môže technická analýza ukázať, že SKI nachádzajúce sa v jednom zmluvnom štáte plnia podmienky nároku na výhody zo zmluvy, kým SKI v druhom zmluvnom štáte ich neplnia. Toto môže spôsobiť zdanlivú nevyváženosť zmluvy, hoci či je skutočná, bude závisieť od konkrétnych okolností. Ak áno, zmluvné štáty by sa mali snažiť dosiahnuť spravodlivé riešenie. Ak je účinok v praxi jednotlivých zmluvných štátoch taký, že väčšina SKI v skutočnosti daň neplatí, potom by sa tieto zmluvné štáty mali snažiť preklenúť rozdiely v právnej forme, ktorá by mohla spôsobiť, že SKI v jednom štáte splnia podmienky nároku na výhody, kým SKI v druhom štáte sa výhody nepriznajú. Na druhej strane rozdiely v právnej forme a v daňovom prístupe v týchto dvoch zmluvných štátoch môžu znamenať, že tento rozdielny daňový prístup k SKI je opodstatnený. Pri porovnávaní zdanenia PKI v týchto dvoch štátoch by sa malo prihliadať aj na zdanenie v štáte zdroja príjmov a na úrovni investorov, a nie len na zdanenie samotných SKI. Cieľom je dosiahnuť neutralitu medzi priamym investovaním a investovaním

prostredníctvom SKI v medzinárodných súvislostiach, rovnako ako je cieľom väčšiny vnútroštátnych predpisov upravujúcich daňový prístup k SKI dosiahnuť túto neutralitu na plne vnútroštátnej úrovni.

6.19 Zmluvný štát tiež môže zvážiť, či sú existujúce zmluvné ustanovenia postačujúce na zabránenie potenciálnemu zneužívaniu SKI. Môže sa stať, že SKI by mohol sám osebe splniť všetky požiadavky zakladajúce nárok na výhody zo zmluvy, aj keď jeho príjmy v praxi podliehajú zdaneniu len v malej miere alebo vôbec. V takom prípade by SKI mohol predstavovať pre rezidentov tretích krajín možnosť získania výhod zo zmluvy, ktoré by im v prípade priameho investovania neboli dostupné. Preto môže byť vhodné obmedziť výhody, ktoré by inak boli takémuto SKI dostupné, a to buď všeobecne záväznými pravidlami na zamedzenie zneužívania a neoprávneného využívania zmlúv a výhod [„treaty shopping“] (ktoré sú rozobrané v časti „Zneužívanie zmluvy“ nižšie), alebo osobitnými ustanoveniami týkajúcimi sa SKI.

6.20 Pri rozhodovaní o tom, či je takéto ustanovenie potrebné, zmluvné štáty zoberú do úvahy ekonomické charakteristiky jednotlivých typov SKI, ktoré v jednotlivých zmluvných štátoch prevažujú, vrátane možnosti neoprávneného využívania výhod zo zmluvy. Napríklad SKI, ktorý nepodlieha žiadnemu zdaneniu v štáte, v ktorom je založený, môže predstavovať vyššie nebezpečenstvo neoprávneného využívania výhod zo zmluvy než SKI, ktorý samotný podlieha dani na úrovni subjektu alebo u ktorého sumy rozdelené investorom nerezidentom podliehajú zrážkovej dani.

Možnosti ustanovení na úpravu daňového prístupu k SKI

6.21 Ak sa zmluvné štáty dohodli, že na riešenie problémov uvedených v bodoch 6.18 až 6.20 je potrebné osobitné ustanovenie týkajúce sa SKI, mali by do bilaterálnej zmluvy začleniť nasledujúce ustanovenie:

- a) Subjekt kolektívneho investovania, ktorý je založený v jednom zmluvnom štáte a poberá príjmy, ktoré majú zdroj v druhom zmluvnom štáte, sa bez ohľadu na ostatné ustanovenia tejto zmluvy na účely jej uplatnenia na tieto príjmy považuje za fyzickú osobu, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, v ktorom je založený a za skutočného vlastníka ním poberaných príjmov (za predpokladu, že ak by fyzická osoba, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu, poberala príjmy za rovnakých okolností, považovala by sa za ich skutočného vlastníka), ale len pokiaľ účastinárske podiely v subjekte kolektívneho investovania vlastní rovnocenní príjemcovia.
- b) Na účely toho odseku:
  - (i) pojem „subjekt kolektívneho investovania“ označuje v prípade [štátu A] [...] a v prípade [štátu B] [...], ako aj každý iný investičný fond, štruktúru alebo subjekt zriadený v niektorom zmluvnom štáte, ktorý sa na základe dohody príslušných orgánov zmluvných štátov považuje na účely tohto odseku za subjekt kolektívneho investovania a
  - (ii) pojem „rovnocenný príjemca“ označuje rezidenta zmluvného štátu, v ktorom je SKI založený a rezidenta akéhokoľvek iného štátu, s ktorým má zmluvný štát, kde sa nachádza zdroj príjmov, uzatvorenú daňovú zmluvu v odbore daní z

príjmov, ktorá ustanovuje účinnú a komplexnú výmenu informácií, pričom tento rezident by v prípade poberania zložky príjmov, pre ktorú sa nárokujú výhody podľa tejto zmluvy, mal na základe tejto zmluvy alebo vnútroštátneho práva zmluvného štátu, v ktorom sa nachádza zdroj príjmov, nárok na sadzbu dane z tejto zložky príjmov nie vyššiu ako sadzba, ktorú si podľa tejto zmluvy pre takúto zložku príjmov nárokuje SKI.

6.22 Cieľom je dosiahnuť, aby zmluvné štáty v písm. b) bod (i) uviedli krížové odkazy na príslušné ustanovenia daňových právnych predpisov alebo predpisov o cenných papieroch, ktoré sa týkajú SKI. Pri rozhodovaní o tom, aký spôsob prístupu by sa mal uplatniť pri konkrétnom SKI, by zmluvné štáty mali prihliadať na vyššie uvedené hľadiská politiky. Osoby dojednávajúce zmluvu sa môžu dohodnúť, že ekonomické rozdiely v prístupe k SKI v týchto dvoch zmluvných štátoch, prípadne aj v rámci toho istého zmluvného štátu, opodstatňujú rozličný daňový prístup v daňovej zmluve. V takom prípade sa môže do zmluvy začleniť určitá kombinácia ustanovení uvedených v tejto časti.

6.23 Účinkom priznania výhod SKI, pokiaľ sú jeho vlastníkami „rovnocenní príjemcovia“ v zmysle písm. b) bod (ii), je zabezpečenie toho, aby investori, ktorí by mali nárok na výhody vo vzťahu k príjmom plynúcim zo štátu ich zdroja, keby tieto príjmy poberali priamo, neboli uvedení do horšieho postavenia tým, že investujú prostredníctvom SKI nachádzajúceho sa v tretej krajine. Tento prístup teda slúži cieľu neutrality medzi priamym investovaním a investovaním prostredníctvom SKI. Zároveň znižuje riziko dvojitého zdanenia medzi štátom zdroja príjmov a štátom, ktorého je investor rezidentom, pokiaľ medzi nimi existuje daňová zmluva. Je prínosný pre investorov, a to najmä z menších krajín, ktorí tak získavajú väčšiu možnosť výberu medzi podnikmi investovania. Taktiež zvyšuje úspory z rozsahu, ktoré predstavujú hlavnú ekonomickú výhodu investovania prostredníctvom SKI. Uplatňovaním takéhoto prístupu sa zároveň značne zjednodušujú postupy na zaistenie súladu. Vzhľadom na rozsah pôsobnosti bilaterálnych zmlúv a na skutočnosť, že sadzby v nich ustanovené predstavujú takmer vždy 10 - 15 % z portfóliových dividend, v mnohých prípadoch budú takmer všetci investori v SKI „rovnocennými príjemcami“.

6.24 Toto ustanovenie zároveň bráni tomu, aby investori využívali SKI na dosiahnutie lepšieho postavenia z hľadiska daňovej zmluvy, než aké by dosiahli pri priamom investovaní. Toto sa dosahuje porovnaním sadzieb vo vymedzení „rovnocenného vlastníka“. V súlade s tým je vhodné porovnanie medzi sadzbou, ktorú si nárokuje SKI a sadzbou, ktorú by si nárokoval investor, keby príjmy poberal priamo. Predpokladajme napríklad, že SKI založený v štáte B poberá dividendy zo spoločnosti, ktorá je rezidentom štátu A. 65 % investorov v SKI sú fyzické osoby, ktoré sú rezidentmi štátu B, 10 % sú dôchodkové fondy založené v štáte C a 25 % sú fyzické osoby, ktoré sú rezidentmi štátu C. Podľa zmluvy medzi štátmi A a B portfóliové dividendy podliehajú maximálnej sadzbe zdanenia pri zdroji vo výške 10 %. Podľa daňovej zmluvy medzi štátmi A a C sú dôchodkové fondy vyňaté zo zdanenia v štáte zdroja príjmov a ostatné portfóliové dividendy podliehajú dani s maximálnou sadzbou 15 %. Obe zmluvy medzi štátmi A a B a štátmi A a C obsahujú ustanovenia o účinnej a komplexnej výmene informácií. Vzhľadom na tieto skutočnosti 75 % investorov v SKI - fyzické osoby ako rezidenti štátu B a dôchodkové fondy založené v štáte C - sú rovnocenní príjemcovia.

6.25 Štát zdroja príjmov sa môže obávať aj potenciálneho odkladu daňovej povinnosti v prípade SKI, ktorý podlieha dani s nízkou alebo nulovou sadzbou a ktorý môže namiesto priebežného rozdeľovania radšej kumulovať svoje príjmy. Takéto štáty môžu mať tendenciu obmedzovať výhody pre SKI pomerne k podielu investorov, ktorí v súčasnosti podliehajú

zdaneniu ich podielu z príjmov SKI. Ukázalo sa však, že pri SKI s mnohými podielníkmi sa takýto prístup v praxi ťažko uplatňuje. Štáty, ktoré majú obavy z možnosti takéhoto odkladu, si môžu dojednať ustanovenia, ktorými sa výhody rozšíria len na tie SKI, ktoré sú povinné rozdeľovať príjmy priebežne. Iné štáty sa však môžu menej obávať možnosti odkladu. Môžu zaujať názor, že aj ak by investor nebol priebežne zdaňovaný z príjmov plynúcich SKI, v konečnom dôsledku bude zdanený, a to buď z rozdelených súm, alebo z prípadných ziskov zo scudzenia majetku v prípade predaja svojho podielu v SKI pred rozdelením príjmov SKI. Tieto štáty si môžu dojednať ustanovenia, ktorými sa priznajú výhody SKI aj v prípade, že nie sú povinné rozdeľovať svoje príjmy priebežne. Okrem toho v mnohých štátoch sadzba dane z príjmov z investovania nie je významne vyššia ako zrážková daň z dividend ustanovená v zmluve, takže v prípade dosiahnutia takýchto príjmov prostredníctvom investičného fondu a nie priamo by bol odklad daňovej povinnosti v štáte rezidencie len malý alebo žiadny. Mnohé štáty navyše uskutočňujú kroky na zabezpečenie priebežného zdanenia príjmov z investovania dosahovaných ich rezidentmi prostredníctvom investičných fondov bez ohľadu na to, či fondy tieto príjmy kumulujú alebo nie, čím sa ďalej znižuje možnosť odkladu daňovej povinnosti. Pri zvažovaní daňového prístupu k PKI, ktoré nie sú povinné rozdeľovať príjmy priebežne, môžu štáty posúdiť, či tieto alebo iné faktory už samotné neriešia vyššie popísané problémy, takže tu popísaný typ obmedzení vlastne ani nie je potrebný.

6.26 Niektoré štáty sa nazdávajú, že prihliadaním na všetkých investorov oprávnených na výhody zo zmluvy, vrátane investorov v tretích štátoch, by sa zmenila bilaterálna povaha daňových zmlúv. Tieto štáty môžu dať prednosť priznaniu výhod zo zmluvy SKI, len pokiaľ sú investori v SKI rezidentmi zmluvného štátu, v ktorom je SKI založený. V takom prípade by bol návrh znenia ustanovenia takýto:

- a) Podnik kolektívneho investovania, ktorý je založený v jednom zmluvnom štáte a poberá príjmy, ktoré majú zdroj v druhom zmluvnom štáte, sa bez ohľadu na ostatné ustanovenia tejto zmluvy na účely jej uplatnenia na tieto príjmy považuje za fyzickú osobu, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, v ktorom je založený a za skutočného vlastníka ním poberaných príjmov (za predpokladu, že ak by fyzická osoba, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu, poberala príjmy za rovnakých okolností, považovala by sa za ich skutočného vlastníka), ale len pokiaľ účastinárske podiely v podniku kolektívneho investovania vlastní rezidenti zmluvného štátu, v ktorom je podnik kolektívneho investovania založený.
- b) Na účely tohto odseku pojem „podnik kolektívneho investovania“ označuje v prípade [štátu A] [...] a v prípade [štátu B] [...], ako aj každý iný investičný fond, štruktúru alebo subjekt zriadený v niektorom zmluvnom štáte, ktorý sa na základe dohody príslušných orgánov zmluvných štátov považuje na účely tohto odseku za podnik kolektívneho investovania.

6.27 Aj keď čisto pomerný prístup podľa bodov 6.21 až 6.26 chráni proti neoprávnenému využívaniu výhod zo zmluvy, môže tiež spôsobiť značnú administratívnu záťaž, pretože SKI sa snaží určiť nároky na výhody zo zmluvy za každého jednotlivého investora. Zmluvný štát sa môže rozhodnúť, že skutočnosť, že značná časť investorov SKI je oprávnená na výhody zo zmluvy, poskytuje primeranú ochranu pred neoprávneným využívaním výhod zo zmluvy, a preto je vhodné ustanoviť prah vlastníctva, pri prekročení ktorého by sa výhody poskytovali pre všetky príjmy poberané SKI. Ustanovením takéhoto prahu by sa tiež zmiernila časť procedurálnej záťaže, ktorá by inak mohla vzniknúť. V prípade záujmu by sa teda mohla na koniec písm. a) vložiť táto veta:

Ak však najmenej [...] % účastinárskych podielov v subjekte kolektívneho investovania vlastní [rovnocenní príjemcovia] [rezidenti zmluvného štátu, v ktorom je subjekt kolektívneho investovania založený], subjekt kolektívneho investovania sa považuje za fyzickú osobu, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, v ktorom je založený a za skutočného vlastníka ním poberaných príjmov (za predpokladu, že ak by fyzická osoba, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu, poberala príjmy za rovnakých okolností, považovala by sa za ich skutočného vlastníka).

6.28 V niektorých prípadoch môžu zmluvné štáty pri určitých typoch SKI uplatniť prístup odlišný od toho, ktorý je uvedený v bodoch 6.17, 6.21 a 6.26 a vychádzať z toho, že SKI uplatňujú nároky v mene investorov a nie vo svojom vlastnom mene. Toto môže platiť napríklad v prípade, že veľké percento vlastníkov podielov v SKI ako celku alebo určitej triedy podielov v SKI predstavujú dôchodkové fondy, ktoré sú v krajine zdroja príjmov oslobodené od dane na základe podmienok príslušnej zmluvy podobných podmienkam uvedeným v bode 69 komentára k článku 18. S cieľom zaistiť, aby investori nestratili výhodu zvýhodnených sadzieb, na ktoré by mali nárok v prípade priameho investovania, sa zmluvné štáty môžu dohodnúť na ustanovení pre takéto SKI v takomto znení (pričom pri ostatných typoch SKI pravdepodobne uplatnia niektorý z prístupov podľa bodov 6.17, 6.21 alebo 6.26):

- a) Subjekt kolektívneho investovania popísaný v písm. c), ktorý je založený v jednom zmluvnom štáte a poberá príjmy, ktoré majú zdroj v inom zmluvnom štáte, sa nepovažuje za rezidenta zmluvného štátu, v ktorom je založený, ale môže v mene vlastníkov účastinárskych podielov v subjekte kolektívneho investovania uplatniť nárok na zníženie dane alebo oslobodenie od dane, prípadne na iné výhody, ktoré by boli podľa tejto zmluvy týmto vlastníkom dostupné, keby príjmy poberali priamo.
- b) subjekt kolektívneho investovania nemôže uplatniť nárok podľa písm. a) v mene žiadneho vlastníka účastinárskych podielov v tomto podniku kolektívneho investovania, ak si samotný vlastník uplatnil individuálny nárok na výhody vo vzťahu k príjmom poberaným subjektom kolektívneho investovania.
- c) Tento odsek sa uplatní v prípade [štátu A] na [...] a v prípade [štátu B] na [...], ako aj na každý iný investičný fond, štruktúru alebo subjekt zriadený v niektorom zmluvnom štáte, na ktorom sa príslušné orgány zmluvných štátov dohodnú, že sa naň má tento odsek uplatniť.

Toto ustanovenie by však obmedzilo SKI len na uplatňovanie nárokov v mene rezidentov toho istého zmluvného štátu, v ktorom je SKI založený. Ak z dôvodov popísaných v bode 6.23 niektorý zmluvný štát považuje za žiaduce umožniť SKI uplatnenie nárokov v mene rezidentov tretích štátov, ktorí sú oprávnení na výhody zo zmluvy, mohlo by sa to dosiahnuť tak, že slová „tejto zmluvy“ v písm. a) sa nahradia slovami „akejkoľvek zmluvy, ktorej je druhý zmluvný štát účastníkom“. Ak by zmluvný štát v súlade s predpokladom súhlasil s tým, aby sa prístup ustanovený v tomto odseku uplatňoval len na určité konkrétne typy SKI, bolo by potrebné zabezpečiť, aby zoznam typov SKI uvedený v písm. c) ne zahŕňal žiadne typy SKI uvedené vo všeobecnejšom ustanovení, ako sú ustanovenia v bodoch 6.17, 6.21 alebo 6.26, takže prístup k určitému typu SKI by bol pevne určený a nie voliteľný. Krajiny, ktoré majú záujem poskytnúť jednotlivým SKI možnosť voľby daňového prístupu, a to buď vo

vzťahu k SKI ako celku alebo k jednej či viacerým triedam podielov v SKI, môžu si tento odsek zodpovedajúco upraviť.

6.29 Podľa prístupu v bodoch 6.21 a 6.26 alebo v bode 6.28 bude potrebné, aby SKI určil podiel držiteľov podielov, ktorý by mali nárok na výhody v prípade, že by investovali priamo. Vzhľadom na to, že vlastníctvo podielov v SKI sa pravidelne mení, pričom tieto podiely sú často vlastnené prostredníctvom sprostredkovateľov, SKI a jeho manažéri často sami nepoznajú mená a postavenie svojich skutočných vlastníkov podielov vo vzťahu k zmluve. Pre SKI by bolo nepraktické, aby denne zhromažďoval tieto údaje od príslušných sprostredkovateľov. V súlade s tým by mali byť zmluvné štáty ochotné akceptovať praktický a spoľahlivý prístup, ktorý nevyžaduje takéto denné sledovanie.

6.30 Napríklad SKI v mnohých krajinách predstavujú prevažne tuzemské odvetvie, pričom rozhodujúce percento investorov má rezidenciu v krajine, kde je SKI založený. V niektorých prípadoch daňové pravidlá odrádzajú od zahraničných investícií tým, že ukladajú zrážkovú daň zo súm z rozdelenia príjmov, prípadne môžu právne predpisy o cenných papieroch významne obmedzovať ponuky pre nerezidentov. Vlády by mali zvážiť, či tieto alebo iné okolnosti poskytujú primeranú ochranu pred investovaním zo strany rezidentov tretích štátov, ktorí nie sú oprávnení na výhody zo zmluvy. Vhodný môže byť napríklad predpoklad, že SKI vlastní rezidenti štátu, v ktorom je SKI založený, ak SKI obmedzuje rozdeľovanie svojich akcií alebo podielov na štát, v ktorom je SKI založený, prípadne na iné štáty, ktoré vo svojich zmluvách so štátom zdroja príjmov poskytujú podobné výhody.

6.31 V iných prípadoch sa podiely v SKI ponúkajú investorom v mnohých krajinách. Aj keď sa bude totožnosť jednotlivých investorov denne meniť, podiel investorov PKI, ktorí sú oprávnení na výhody zo zmluvy, sa bude pravdepodobne meniť len pomaly. V súlade s tým by bolo primerané požadovať od SKI, aby v určených termínoch zhromažďoval údaje, ktoré mu umožnia určiť podiel investorov oprávnených na výhody zo zmluvy. Tieto údaje by sa mohli požadovať ku koncu kalendárneho alebo fiškálneho roka, prípadne ak trhové podmienky naznačujú, že miera zmien vo vlastníctve je vysoká, mohli by sa požadovať aj častejšie, avšak nie častejšie ako ku koncu každého kalendárneho štvrtroka. SKI by potom uplatňoval nároky na základe priemeru týchto údajov za dohodnuté časové obdobie. Pri zavádzaní takéhoto postupu by sa musela venovať pozornosť výberu termínov zisťovania, aby sa zabezpečil dostatočný časový priestor pre SKI na aktualizáciu informácií, ktoré poskytujú iným platiteľom, v záujme vykonania správnej zrážky na začiatku jednotlivých relevantných období.

6.32 Alternatívny prístup by zabezpečil oprávnenosť na výhody zo zmluvy pre SKI, ktorý je verejne obchodovaný v zmluvnom štáte, kde je založený, bez ohľadu na rezidenciu jeho investorov. Takéto ustanovenie by bolo opodstatnené na základe skutočnosti, že verejne obchodovaný SKI nemôže byť reálne používaný na neoprávnené využívanie výhod zo zmluvy, pretože jeho akcionári alebo podielníci v ňom nemôžu vykonávať vplyv jednotlivo. Znenie tohto ustanovenia by mohlo byť takéto:

- a) Subjekt kolektívneho investovania, ktorý je založený v jednom zmluvnom štáte a poberá príjmy, ktoré majú zdroj v druhom zmluvnom štáte, sa bez ohľadu na ostatné ustanovenia tejto zmluvy na účely jej uplatnenia na tieto príjmy považuje za fyzickú osobu, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, v ktorom je zložený a za skutočného vlastníka ním poberaných príjmov (za predpokladu, že ak by fyzická osoba, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu, poberala príjmy za rovnakých

okolností, považovala by sa za ich skutočného vlastníka), pokiaľ je hlavná trieda akcií alebo podielov v tomto podniku kolektívneho investovania kótovaná a pravidelne sa s ňou obchoduje na regulovanej burze cenných papierov v tomto štáte.

- b) Na účely tohto odseku pojem „subjekt kolektívneho investovania“ označuje v prípade [štátu A] [...] a v prípade [štátu B] [...], ako aj každý iný investičný fond, štruktúru alebo subjekt zriadený v niektorom zmluvnom štáte, ktorý sa na základe dohody príslušných orgánov zmluvných štátov považuje na účely tohto odseku za podnik kolektívneho investovania..

6.33 Každé z ustanovení v bodoch 6.17, 6.21 a 6.32 pristupuje k SKI na účely uplatnenia zmluvy na príjmy, ktoré poberá, ako k rezidentovi a k skutočnému vlastníkovi týchto príjmov, pričom prináša zjednodušenie spočívajúce v jednej zníženej sadzbe zrážkovej dane pre všetky typy príjmov. Tieto ustanovenia by sa však nemali vysvetľovať tak, že akýmkoľvek spôsobom obmedzujú právo štátu zdroja príjmov zdaňovať svojich rezidentov, ktorí sú investormi v SKI. Je zrejmé, že účelom týchto ustanovení je riešiť zdanenie príjmov SKI pri zdroji a nie zdanenie jeho investorov na základe rezidencie (tento záver je analogický záveru uvedenému v bode 6.1 vyššie týkajúcem sa osobných spoločností). Štáty, ktoré majú záujem túto skutočnosť potvrdiť v znení ustanovení, si môžu tieto ustanovenia zodpovedajúco upraviť, čo možno dosiahnuť vložением tejto vety: „Toto ustanovenie sa nebude vysvetľovať ako akékoľvek obmedzenie práva zmluvného štátu na zdaňovanie rezidentov tohto štátu“.

6.34 Zároveň je účelom každého z týchto ustanovení len zabezpečiť, aby špecifické charakteristiky SKI nespôsobili, že sa k nemu bude daňovo pristupovať inak ako ku skutočnému vlastníkovi ním poberaných príjmov. Preto sa SKI bude považovať za skutočného vlastníka všetkých príjmov, ktoré poberá. Účelom ustanovenia však nie je uviesť PKI do lepšieho postavenia v porovnaní s inými investormi vo vzťahu k tým aspektom požiadavky na skutočné vlastníctvo, ktoré nemajú súvis s postavením SKI ako takého. V súlade s tým ak by sa fyzická osoba poberajúca príjmy za určitých okolností nepovažovala za skutočného vlastníka týchto príjmov, ani SKI poberajúci takéto príjmy za rovnakých okolností by sa nemohol považovať za ich skutočného vlastníka. Tento účinok je potvrdený obmedzením uplatňovania tohto ustanovenia na situácie, kedy by sa aj fyzická osoba za rovnakých okolností považovala za skutočného vlastníka príjmov, ktoré je uvedené v zátvorke.

Uplatňovanie zmluvy na štáty, ich nižšie správne útvary a subjekty v ich 100 % vlastníctve

6.35 Článok 4 odsek 1 ustanovuje, že do vymedzenia pojmu „rezident členského štátu“ sú zahrnuté aj samotné členské štáty, ich nižšie správne celky a ich samosprávy, takže majú nárok na výhody zo zmluvy (bod 8.4 komentára k článku 4 vysvetľuje, že vložением týchto slov v roku 1995 sa potvrdil predchádzajúci spôsob jeho chápania väčšinou členských štátov).

6.36 Sporné otázky však môžu vzniknúť v prípade subjektov, ktoré zriadil a ich 100 % vlastníkom je štát alebo niektorý z jeho nižších správnych útvarov alebo samospráv. Niektorým z týchto subjektov môžu plynúť značné príjmy z iných krajín, takže je dôležité určiť, či sa daňové zmluvy vzťahujú aj na ne (toto by bol napríklad prípad štátnych

investičných fondov: pozri bod 8.5 komentára k článku 4). V mnohých prípadoch sú tieto subjekty úplne oslobodené od dane, pričom môže vzniknúť otázka, či majú mať nárok na výhody z daňových zmlúv uzatvorených štátom, v ktorom sú zriadené. V záujme objasnenia tejto otázky niektoré štáty upravujú vymedzenie pojmu „rezident zmluvného štátu“ v odseku 1 článku 4 a vkladajú do neho slová „štátutárny orgán“, „agentúra alebo iný podobný orgán“ alebo „verejná právnická osoba“ [*personne morale de droit public*] štátu, nižšieho správneho útvaru alebo samosprávy, čím sú do neho zahrnuté aj subjekty v 100 % vlastníctve, ktoré sa nepovažujú za súčasť štátu ani jeho nižších správnych útvarov ani samospráv.

6.37 Okrem toho mnohé štáty vkladajú do svojich bilaterálnych zmlúv osobitné ustanovenie, ktoré priznáva oslobodenie iným štátom a niektorým subjektom vo vlastníctve štátu, ako sú centrálné banky, vo vzťahu k určitým zložkám príjmov, ako sú úroky (pozri bod 13.2 komentára k článku 10 a bod 7.4 komentára k článku 11). Zmluvné ustanovenia, ktoré priznávajú oslobodenie od dane vo vzťahu k príjmom dôchodkových fondov (pozri bod 39 komentára k článku 18) sa môžu obdobne uplatňovať aj na dôchodkové fondy v 100 % vlastníctve štátu, v závislosti od znenia týchto ustanovení a od povahy fondu.

6.38 Uplatňovanie zmluvy na členský štát, jeho nižšie správne celky a samosprávy (a ich štatutárne orgány, agentúry alebo iné podobné orgány v prípade bilaterálnych zmlúv, ktoré sa na takéto subjekty vzťahujú) by sa však nemalo vykladať tak, že je ním akokoľvek dotknuté uplatňovanie zásady zvrchovanej imunity jednotlivými zmluvnými štátmi podľa medzinárodného obyčajového práva. Všeobecným pravidlom podľa tejto zásady je, že zvrchovaný štát (vrátane jeho zástupcov, jeho majetku a činností) má imunitu proti právomoci súdov iného zvrchovaného štátu. Neexistuje však žiadny medzinárodný konsenzus ohľadne presných hraníc tejto zásady zvrchovanej imunity. Väčšina štátov by napríklad neuznala, že sa táto zásada vzťahuje na podnikateľské činnosti a mnohé štáty neuznávajú ani žiadne uplatnenie tejto zásady na daňové záležitosti. Preto medzi štátmi existujú značné rozdiely z hľadiska rozsahu, v akom sa táto zásada prípadne vzťahuje na zdaňovanie. Aj niektoré zo štátov, ktoré by uznali možnosť jej uplatňovania na daňové záležitosti, túto zásadu uplatňujú len do tej miery, pokiaľ je zahrnutá do vnútroštátneho práva, kým iné ju uplatňujú ako súčasť medzinárodného obyčajového práva, ale s výhradou významných obmedzení. Zmluva nepredurčuje posudzovanie otázok, či a do akej miery sa zásada zvrchovanej imunity vzťahuje na osoby spadajúce pod článok 1 a na dane spadajúce pod článok 2, takže každý zmluvný štát môže uplatňovať svoj vlastný výklad tejto zásady, pokiaľ je prípadné výsledné zdanenie v súlade s ustanoveniami jeho bilaterálnych daňových zmlúv.

6.39 Pri posudzovaní či a v akom rozsahu sa má priznať oslobodenie od dane pre príjmy plynúce iným štátom, ich nižším správnym útvarom, samosprávam alebo ich štatutárnym orgánom, agentúram alebo iným podobným orgánom prostredníctvom ustanovení konkrétnej zmluvy alebo vnútroštátneho práva, prípadne na základe uplatňovania doktríny zvrchovanej imunity, štáty často prihliadajú na rôzne faktory. Medzi tieto faktory patrí napríklad skutočnosť, či príjmy plynú z činností štátno-správnej povahy, na rozdiel od komerčných činností, či sa aktíva a príjmy prijímajúceho subjektu využívajú na verejné účely, či existuje možnosť ich využívania v prospech inej ako štátno-správnej osoby a či príjmy plynú z portfóliových alebo priamych investícií.

Zneužívanie zmluvy

7. Hlavným účelom zmlúv o dvojitom zdanení je zamedzením medzinárodného dvojitého zdanenia podporiť výmenu tovarov a služieb a pohyb kapitálu a osôb. Účelom daňových zmlúv je aj zabrániť obchádzaniu dane a daňovým únikom.

7.1 Daňovníci sa môžu snažiť zneužívať daňové právne predpisy využívaním rozdielov medzi zákonmi jednotlivých štátov. Takýmto snahám možno zabrániť ustanoveniami alebo judikatúrou, ktoré sú súčasťou vnútroštátneho práva príslušného štátu. Tento štát potom pravdepodobne nebude súhlasiť s ustanoveniami bilaterálnych zmlúv o dvojitom zdanení, ktorých účinkom by bolo umožnenie protiprávných transakcií, ktorým by inak bránili ustanovenia a pravidlá tohto druhu obsiahnuté v jeho vnútroštátnom práve. Rovnako nebude mať záujem o uplatňovanie svojich bilaterálnych zmlúv akýmkoľvek spôsobom, ktorý by mal takýto účinok.

8. Zároveň si treba uvedomiť, že rozšírenie zmlúv o zamedzení dvojitého zdanenia sa zvyšuje riziko ich zneužívania tým, že uľahčuje využívanie umelých právnych štruktúr s cieľom zaistiť prospech tak z daňových výhod dostupných na základe určitých vnútroštátnych právnych predpisov ako aj daňových úľav ustanovených v zmluvách o zamedzení dvojitého zdanenia

9. O takýto prípad by išlo napríklad vtedy, ak osoba (bez ohľadu na to, či je alebo nie je rezidentom zmluvného štátu) koná prostredníctvom právnickej osoby vytvorenej v danom štáte v zásade s cieľom získania výhod zo zmluvy, ktoré by jej priamo neboli dostupné. Iným prípadom by bola fyzická osoba, ktorá má v zmluvnom štáte tak trvalé bydlisko ako aj všetky svoje ekonomické záujmy, vrátane významného podielu v spoločnosti tohto štátu a ktorá v zásade s cieľom predať akcie a vyhnúť sa dani zo ziskov zo scudzenia majetku v tomto štáte (podľa článku 13 odsek 5) premiestni svoje trvalé bydlisko do druhého zmluvného štátu, kde takéto zisky podliehajú nízkej alebo nepodliehajú žiadnej dani.

9.1 Z uvedeného vyplývajú dve základné otázky, ktoré sú rozobrané v nasledujúcich odsekoch:

- či sa výhody z daňových zmlúv musia priznať v prípade uzatvorenia transakcií, ktoré predstavujú zneužitie ustanovení týchto zmlúv (pozri bod 9.2 a nasledujúce body nižšie) a
- či sú osobitné ustanovenia a judikatúra vnútroštátneho práva zmluvného štátu, ktorých účelom je zabrániť zneužívaniu daňového systému, v rozpore s daňovými zmluvami (pozri bod 22 a nasledujúce body nižšie).

9.2 U mnohých štátov odpoveď na prvú otázku vychádza z ich odpovede na druhú otázku. Tieto štáty zohľadňujú skutočnosť, že dane sa v konečnom dôsledku ukladajú prostredníctvom ustanovení vnútroštátneho práva, kým ustanovenia daňových zmlúv ich obmedzujú (a v niektorých zriedkavých prípadoch rozširujú). Takže každé prípadné zneužitie ustanovení daňovej zmluvy by bolo zároveň charakterizované aj ako zneužitie ustanovení vnútroštátneho práva, podľa ktorého je daň uložená. U týchto štátov potom vzniká otázka, či môžu ustanovenia daňových zmlúv brániť uplatňovaniu ustanovení vnútroštátneho práva na zamedzenie zneužívania, čo je druhá vyššie uvedená otázka. Ako uvádza bod 22.1 nižšie, odpoveď na túto druhú otázku je taká, že pokiaľ sú tieto pravidlá na zamedzenie zneužívania súčasťou základných vnútroštátnych pravidiel ustanovených vnútroštátnym daňovým právom,

podľa ktorých sa určuje, na základe akých skutočností vzniká daňová povinnosť, daňové zmluvy ich neupravujú, takže nimi ani nie sú dotknuté. Vo všeobecnosti teda medzi takýmito pravidlami a ustanoveniami daňových zmlúv nie je žiadny rozpor.

9.3 Iné štáty uprednostňujú posudzovanie niektorých typov zneužitia ako zneužitie samotnej zmluvy a nie vnútroštátneho práva. Tieto štáty sa však následne nazdávajú, že právna konštrukcia daňových zmlúv im umožňuje prehliadať protiprávne transakcie, ako sú transakcie uzatvárané s cieľom získania neplánovaných výhod na základe ustanovení týchto zmlúv. Tento výklad vychádza z cieľa a účelu daňových zmlúv ako aj z povinnosti vykladať ich v dobrej viere (pozri článok 31 *Viedenského dohovoru o zmluvnom práve*).

9.4 Pri oboch prístupoch je dohodnuté, že štáty nemusia priznať výhody zo zamedzení dvojitého zdanenia v prípade účasti na dohodách, ktoré predstavujú zneužitie ustanovení zmluvy.

9.5 Je dôležité uviesť, že by sa nemalo nepremyslene predpokladať, že daňovník uzatvára vyššie uvedený typ zneužívajúcich transakcií. Usmerňujúcim princípom je, že výhody zo zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia by nemali byť dostupné, ak hlavným účelom uzatvorenia určitých transakcií alebo dohôd bolo dosiahnuť priaznivejšie zdanenie, takže získanie priaznivejšieho prístupu by za týchto okolností bolo v rozpore s cieľom a účelom príslušných ustanovení.

9.6 Potenciálne uplatnenie všeobecných ustanovení na zamedzenie zneužívania neznamená, že nie je potrebné do daňových zmlúv zahrnúť osobitné ustanovenia zamerané na zabránenie určitým formám obchádzania dane. V prípade zistenia konkrétnych techník obchádzania dane, alebo ak sú takéto techniky zvlášť problematické, bude často užitočné vložiť do zmluvy ustanovenia zamerané priamo na príslušnú stratégiu obchádzania dane. Potrebné to bude aj v prípade, ak je štát, ktorý zaujíma postoj popísaný v bode 9.2 vyššie, presvedčený, že v jeho vnútroštátnom práve chýbajú potrebné pravidlá alebo zásady na zamedzenie obchádzania dane, ktoré by vhodným spôsobom riešili tieto stratégie.

10. Napríklad niektoré formy obchádzania dane rieši už samotná zmluva, napr. zavedením pojmu „skutočného vlastníka“ (v článkoch 10, 11 a 12) a osobitnými ustanoveniami, ako je odsek 2 článku 17, ktorý rieši tzv. umelecké spoločnosti. Tieto problémy sú spomenuté aj v komentároch k článku 10 (odseky 17 a 22), článku 11 (odsek 12) a článku 12 (odsek 7).

10.1 V niektorých prípadoch nároky na výhody zo zmluvy uplatnené dcérskymi spoločnosťami, najmä spoločnosťami založenými v daňových rajoch alebo takými, ktoré majú prospech zo škodlivých zvýhodnených režimov, možno zamietnuť, ak sa pri dôslednom posúdení skutkového stavu a okolností prípadu ukázalo, že skutočné vedenie dcérskej spoločnosti sa nenachádza v údajnom štáte rezidencie ale v štáte rezidencie materskej spoločnosti so zámerom, aby sa spoločnosť stala na účely vnútroštátneho práva a zmluvy rezidentom neskôr uvedeného štátu (tento prípad bude relevantný vtedy, keď vnútroštátne právo štátu používa na určenie rezidencie miesto vedenia právnickej osoby alebo iné podobné kritérium).

10.2 Dôsledné posúdenie skutkového stavu a okolností prípadu tiež môže preukázať, že dcérska spoločnosť bola riadená v štáte rezidencie svojej materskej spoločnosti takým spôsobom, že táto dcérska spoločnosť mala stálu prevádzkareň v tom štáte, ktorému sa

správne pripísali všetky jej zisky alebo ich podstatná časť (napr. tým, že v ňom mala svoje miesto vedenia).

11. Ďalší príklad poskytujú dve zvlášť rozšírené formy zneužívania zmluvy, ktorými sa zaoberajú dve správy Výboru pre fiškálne záležitosti s názvom „Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia a spoločnosti využívané na agresívne daňové plánovanie („*base companies*“)¹ a „Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia a využívanie účelových spoločností“.¹ Ako tieto dve správy naznačujú, vzhľadom na rastúcu tendenciu využívania účelových spoločností na získanie výhod zo zmluvy, ktoré zmluvné štáty vo svojich bilaterálnych dojednaniach nepredpokladali, sa obavy vyjadrené v bode 9 vyššie ukázali ako oprávnené. Toto vedie k nárastu počtu tých krajín, ktoré vo svojich vnútroštátnych právnych predpisoch implementujú ustanovenia zmluvy (tak všeobecné ako aj osobitné) zamerané proti zneužívaniu a na ochranu právnej úpravy na zamedzenie obchádzania dane.

12. Ustanovenia zmlúv vypracované s cieľom riešiť tieto a iné formy zneužívania majú rôznu podobu. Nasledujúce príklady sú odvodené od ustanovení zapracovaných do bilaterálnych zmlúv uzatváraných členskými krajinami. Poskytujú vzor, na ktorý by sa mohlo prihliadať pri dojednávani zmluvy a hľadaní riešenia určitých prípadov. Pri ich uplatnení by sa malo prihliadať:

- na skutočnosť, že tieto ustanovenia sa vzájomne nevylučujú a že na riešenie rôznych problémov môžu byť potrebné rôzne ustanovenia,
- na to, do akej miery možno pomocou určitej stratégie na obchádzanie dane reálne získať daňové výhody,
- na právny kontext v oboch zmluvných štátoch, najmä na rozsah, v akom vnútroštátne právo už zabezpečuje primeranú odozvu na túto stratégiu obchádzania dane a
- na rozsah, v ktorom môžu byť ekonomické aktivity v dobrej viere neúmyselne týmito ustanoveniami vylúčené.

Prípady účelových („conduit“) spoločností

13. Mnohé krajiny sa už snažia riešiť problematiku účelových spoločností, pričom na tento účel vypracovali viaceré prístupy. Jedným z riešení by bolo nepriznanie výhod zo zmluvy spoločnosti, ktorá nie je priamo ani nepriamo vo vlastníctve rezidentov štátu, ktorého je rezidentom samotná spoločnosť. Takéto „preverovacie“ ustanovenie by mohlo mať napríklad takéto znenie:

Spoločnosť, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, nie je oprávnená na daňové úľavy podľa tejto zmluvy vo vzťahu k žiadnej zložke jej príjmov, výnosov alebo ziskov, ak ju priamo alebo prostredníctvom jednej alebo viacerých spoločností, bez ohľadu na ich rezidenciu, vlastní alebo ovládajú osoby, ktoré nie sú rezidentmi zmluvného štátu.

Zmluvné štáty, ktoré majú záujem o zavedenie takéhoto ustanovenia, môžu vo svojich bilaterálnych dojednaniach zároveň určiť kritériá, podľa ktorých by sa spoločnosť posudzovala ako vlastnená alebo ovládaná nerezidentmi.

¹ Tieto dve správy sú uvedené v II. zväzku úplného znenia modelovej daňovej zmluvy OECD na stranách R(5)-1 a R(6)-1.

14. „Transparentný prístup“, ktorý je podkladom pre vyššie uvedené ustanovenie, zrejme poskytuje primeraný základ pre zmluvy so štátmi, ktoré majú veľmi nízke alebo nemajú žiadne zdanenie a kde by sa skutočné podnikateľské činnosti spravidla vykonávali len v malej miere. Dokonca aj v týchto prípadoch môže byť potrebné pozmeniť toto ustanovenie alebo ho nahradiť iným, aby sa chránili podnikateľské činnosti vykonávané v dobrej viere.

15. Všeobecné ustanovenia o podliehaní dani ustanovujú, že výhody zo zmluvy sa v štáte zdroja príjmov priznajú len vtedy, ak príslušné príjmy podliehajú dani v štáte rezidencie. Toto v zásade zodpovedá cieľu daňových zmlúv, ktorým je zamedzenie dvojitého zdanenia. Z viacerých dôvodov však modelová zmluva neodporúča takéto všeobecné ustanovenie. Pri bežnom medzinárodnom vzťahu to síce môže byť primerané, ale v typickej situácii využívania účelových spoločností sa môže vhodne uplatniť aj prístup založený na podliehaní dani. Ochranné ustanovenie tohto typu by mohlo mať nasledujúce znenie:

Ak príjmy, ktoré majú zdroj v jednom zmluvnom štáte, poberá spoločnosť, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu a jedna alebo viac osôb, ktoré nie sú rezidentmi tohto druhého zmluvného štátu,

- a) má priamo alebo nepriamo alebo prostredníctvom jednej alebo viacerých spoločností, bez ohľadu na ich rezidenciu, podstatný podiel v tejto spoločnosti vo forme účasti alebo v inej forme, alebo
- b) priamo alebo nepriamo, samostatne alebo spoločne vykonáva riadenie tejto spoločnosti alebo vplyv v nej,

všetky ustanovenia tejto zmluvy, ktoré priznávajú oslobodenie od dane alebo jej zníženie, sa vzťahujú len na príjmy, ktoré podliehajú dani v poslednom uvedenom štáte podľa obvyklých pravidiel jeho daňového práva.

Pojem „podstatný podiel“ možno bližšie vymedziť pri vypracovaní návrhu bilaterálnej zmluvy. Zmluvné štáty ho môžu vyjadriť napríklad ako percentuálny podiel na majetku alebo hlasovacích právach spoločnosti.

16. Prístup založený na podliehaní dani má zrejme svoje výhody. Možno ho uplatniť v prípade štátov s dobre rozvinutou hospodárskou štruktúrou a zložitým daňovým právom. Bude však potrebné doplniť toto ustanovenie vložением takých ustanovení pre konanie v dobrej viere do zmluvy, ktoré zabezpečia potrebnú pružnosť (pozri bod 19 nižšie); okrem toho takýto prístup neposkytuje dostatočnú ochranu pred prepracovanými spôsobmi obchádzania dane, ako sú „stratégie odrazového mostíka“.

17. Vyššie uvedené prístupy sú v mnohých smeroch neuspokojivé. Odkazujú na meniace sa a zložité daňové právne predpisy zmluvných štátov a nie na dohody, ktoré spôsobujú zneužívanie zmlúv. Objavil sa návrh, aby sa problém účelových spoločností riešil priamejším spôsobom, a to vložением ustanovenia osobitne zameraného na prípady zneužívania súvisiace s účelovými dohodami (kanálový prístup). Takéto ustanovenie by mohlo mať nasledujúce znenie:

Ak príjmy, ktoré majú zdroj v jednom zmluvnom štáte, poberá spoločnosť, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu, pričom jedna alebo viac osôb, ktoré nie sú rezidentmi tohto druhého zmluvného štátu,

- a) má priamo alebo nepriamo alebo prostredníctvom jednej alebo viacerých spoločností, bez ohľadu na ich rezidenciu, podstatný podiel v tejto spoločnosti vo forme účasti alebo v inej forme, alebo
- b) priamo alebo nepriamo, samostatne alebo spoločne vykonáva vedenie tejto spoločnosti alebo vplyv v nej,

žiadne ustanovenia tejto zmluvy, ktoré priznávajú oslobodenie od dane alebo jej zníženie, sa neuplatnia v prípade, ak sa viac ako 50 % týchto príjmov používa na uspokojenie nárokov týchto osôb (vrátane úrokov, licenčných poplatkov, nákladov na rozvoj, reklamu, zriaďovacích alebo cestovných nákladov a odpisov akéhokoľvek druhu obchodných aktív, vrátane nehmotných tovarov a procesov).

18. Ustanovenie tohto typu je zrejme jediným efektívnym spôsobom boja proti štruktúram typu „odrazového mostíka“. Nachádza sa v bilaterálnych zmluvách uzatvorených Švajčiarskom a USA a jeho princíp je zrejme aj podkladom pre švajčiarske predpisy zamerané proti zneužívaniu daňových zmlúv niektorými typmi švajčiarskych spoločností. Štáty, ktoré zvažujú začlenenie ustanovenia tohto typu do svojej zmluvy, by mali pamätať na to, že pod toto ustanovenie by mohli spadať aj bežné obchodné transakcie, takže by sa malo doplniť aj ustanovením o konaní v dobrej viere.

19. Vyššie popísané riešenia sú všeobecnej povahy a je potrebné ich doplnenie osobitnými ustanoveniami na zabezpečenie toho, aby sa v prípadoch konania v dobrej viere výhody zo zmluvy priznali. Tieto ustanovenia by mohli mať takéto znenie:

- a) *Všeobecné ustanovenie o konaní v dobrej viere*
„Nasledujúce ustanovenia sa neuplatnia, ak spoločnosť preukáže, že hlavným účelom spoločnosti, jej podnikateľskej činnosti a nadobúdania alebo udržiavania podielov alebo iného majetku, z ktorého plynú príslušné príjmy, sú riadne podnikateľské dôvody a jej hlavným účelom nie je získanie výhod z tejto zmluvy“.
- b) *Ustanovenie o činnosti*
„Nasledujúce ustanovenia sa neuplatnia, ak spoločnosť uskutočňuje skutočné obchodné činnosti v zmluvnom štáte, ktorého je rezidentom a ak sa daňová úľava, na ktorú si u druhého zmluvného štátu uplatňuje nárok, týka príjmov spojených s týmito činnosťami.“
- c) *Ustanovenie o výške dane*
„Predchádzajúce ustanovenia sa neuplatnia, ak zníženie dane, na ktoré sa uplatňuje nárok, nie je vyššie ako daň skutočne uložená zmluvným štátom, ktorého je spoločnosť rezidentom.“
- d) *Ustanovenie o burze cenných papierov*
„Nasledujúce ustanovenia sa neuplatnia na spoločnosť, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, ak hlavná trieda jej akcií je registrovaná na schválenej burze cenných papierov v niektorom zmluvnom štáte, alebo ak je táto spoločnosť v 100

% vlastníctve, a to priamo alebo prostredníctvom jednej alebo viacerých spoločností, z ktorých každá je rezidentom skôr uvedeného štátu, spoločnosťou, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu a ktorej hlavná trieda akcií je takto registrovaná .“

e) *Alternatívne ustanovenie o úľavách*

V prípadoch, keď ustanovenie proti zneužívaniu odkazuje na nerezydentov zmluvného štátu, by sa mohlo ustanoviť, že tento pojem „nezahŕňa rezidentov tretích štátov, ktoré majú uzatvorené platné zmluvy v odbore daní z príjmov so zmluvným štátom, u ktorého sa nárok na daňovú úľavu uplatňuje, pričom tieto zmluvy poskytujú daňovú úľavu najmenej v rozsahu daňovej úľavy, na ktorú sa uplatňuje nárok podľa tejto zmluvy.“

Tieto ustanovenia ilustrujú možné prístupy. Konkrétne znenie ustanovení, ktoré sa majú vložiť do určitej zmluvy, závisí od celkového prístupu zvoleného v tejto zmluve a malo by sa určiť na bilaterálnom základe. Ak majú príslušné orgány zmluvných štátov zároveň právomoc uplatňovať fakultatívne ustanovenia, možno považovať za vhodné vložiť aj ďalšie ustanovenie, ktoré by poskytovalo príslušnému orgánu krajiny zdroja príjmov možnosť fakultatívneho rozhodnutia o priznaní výhod zo zmluvy rezidentovi druhého štátu aj v prípade, že tento rezident v niektorom z vyššie uvedených testov nevyhovoval.

20. Predchádzajúce odseky síce uvádzajú rôzne prístupy k riešeniu situácií s účelovými dohodami, každý z nich však zároveň rieši určitý aspekt problému bežne označovaného ako neoprávnené využívanie výhod zo zmluvy („*treaty-shopping*“). Štáty, ktoré majú záujem o riešenie tejto otázky komplexným spôsobom, môžu zvážiť nasledujúci príklad podrobných ustanovení na obmedzenie výhod s cieľom zabrániť osobám, ktoré nie sú rezidentmi žiadneho zo zmluvných štátov, v získaní prístupu k výhodám zo zmluvy prostredníctvom subjektu, ktorý by inak vyhovoval vymedzeniu rezidenta niektorého z týchto štátov. Pamätá sa však aj na možnosť, že budú potrebné úpravy a že mnohé štáty dajú prednosť iným prístupom k riešeniu neoprávneného využívania výhod zo zmluvy.

1. Pokiaľ tento článok neustanovuje inak, rezident jedného zmluvného štátu, ktorému plynú príjmy z druhého zmluvného štátu, má nárok na všetky výhody z tejto zmluvy, ktoré sa inak priznávajú rezidentom niektorého zmluvného štátu, len ak je tento rezident „osobou vyhovujúcou vymedzeniu“ v zmysle odseku 2 a spĺňa ostatné podmienky tejto zmluvy na získanie týchto výhod.

2. Rezident zmluvného štátu je pre daný fiškálny rok osobou vyhovujúcou vymedzeniu, len ak je:

- a) fyzickou osobou,
- b) subjektom štátnej správy, ktorý vyhovuje vymedzeniu;
- c) spoločnosťou, pričom
  - (i) hlavná trieda akcií tejto spoločnosti je kótovaná na uznanej burze cenných papierov podľa odseku 6 písm. a) alebo b) a s týmito akciami sa pravidelne obchoduje na jednej alebo viacerých burzách cenných papierov, alebo

- (ii) najmenej 50 % celkových hlasovacích práv a hodnoty akcií v tejto spoločnosti priamo alebo nepriamo vlastní päť alebo menej spoločností, ktoré sú oprávnené na výhody podľa bodu (i) tohto pododseku, a to za predpokladu, že v prípade nepriameho vlastníctva každý zo sprostredkujúcich vlastníkov je rezidentom niektorého zo zmluvných štátov,
  - (d) nadáciám alebo iným subjektom oslobodeným od dane, za predpokladu, že v prípade dôchodkovej správcovskej spoločnosti alebo inej organizácie založenej výlučne na účely poskytovania dôchodkov alebo iných podobných dávok viac ako 50 % príjemcov, členov alebo účastníkov tejto spoločnosti sú fyzické osoby, ktoré sú rezidentmi niektorého zo zmluvných štátov, alebo
  - (e) osobou inou ako fyzická osoba, ak
    - (i) počas najmenej jednej polovice dní príslušného zdaňovacieho obdobia najmenej 50 % celkových hlasovacích práv a hodnoty akcií alebo iných účastinárskych podielov v tejto osobe priamo alebo nepriamo vlastní osoby, ktoré sú podľa písm. a), b) alebo d), alebo písm. c) bod (i) tohto odseku osobami vyhovujúcimi vymedzeniu;
    - (ii) menej ako 50 % hrubých príjmov tejto osoby za príslušné zdaňovacie obdobie bolo priamo alebo nepriamo uhradených alebo vzniklo osobám, ktoré nie sú rezidentmi žiadneho zo zmluvných štátov, vo forme platieb, ktoré sú na účely daní spadajúcich pod túto zmluvu odpočítateľné v štáte rezidencie danej osoby (ale mimo nezávislých platieb vykonávaných v rámci bežnej podnikateľskej činnosti za služby alebo hmotný majetok a platieb týkajúcich sa finančných záväzkov voči banke, ale za predpokladu, že ak táto banka nie je rezidentom niektorého zmluvného štátu, takáto platba je pripísateľná stálej prevádzkarni tejto banky nachádzajúcej sa v jednom zo zmluvných štátov).
3. a) Rezident jedného zmluvného štátu bude oprávnený na výhody zo zmluvy vo vzťahu k príjmom plynúcim z druhého štátu bez ohľadu na to, či je osobou vyhovujúcou vymedzeniu, ak tento rezident aktívne vykonáva podnikateľskú činnosť v skôr uvedenom štáte (okrem činnosti investovania alebo správy investícií na svoj vlastný účet, pokiaľ tieto činnosti nepredstavujú bankové alebo poisťovacie činnosti alebo činnosti v oblasti cenných papierov vykonávané bankou, poisťovňou alebo obchodníkom s cennými papiermi), príjmy plynúce z druhého zmluvného štátu plynú v spojitosti s touto podnikateľskou činnosťou alebo s ňou súvisia a rezident spĺňa podmienky tejto zmluvy na získanie takýchto výhod.
- b) Ak rezident alebo niektorý z jeho prepojených podnikov vykonáva podnikateľskú činnosť v druhom zmluvnom štáte, v súvislosti s ktorou mu plynú príjmy, písm. a) sa na tieto príjmy uplatní, len ak je podnikateľská činnosť v skôr uvedenom štáte podstatná vo vzťahu k podnikateľskej činnosti vykonávanej v druhom štáte. Či je podnikateľská činnosť podstatná sa na účely tohto odseku určí na základe všetkých skutočností a okolností.

- c) Pri určovaní, či daná osoba aktívne vykonáva podnikateľskú činnosť v niektorom zmluvnom štáte podľa písm. a), sa činnosti vykonávané osobnou spoločnosťou, v ktorej je táto osoba spoločníkom a činnosti vykonávané osobami prepojenými s touto osobou považujú za činnosti vykonávané touto osobou. Osoba je prepojená s inou osobou, ak má jedna z nich v držbe najmenej 50 % účastinársky podiel v druhej osobe (alebo v prípade obchodnej spoločnosti najmenej 50 % z celkových hlasovacích práv a hodnoty akcií spoločnosti), alebo ak iná osoba má priamo alebo nepriamo v držbe najmenej 50 % účastinársky podiel (alebo v prípade obchodnej spoločnosti najmenej 50 % z celkových hlasovacích práv a hodnoty akcií spoločnosti) v každej z týchto osôb. V každom prípade sa osoba považuje za prepojenú s inou osobou, ak na základe všetkých skutočností a okolností jedna z nich ovláda druhú alebo ak sú obidve ovládané tou istou osobou alebo osobami.

4. Ak spoločnosť, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, alebo spoločnosť ovládajúca takúto spoločnosť má v obehu akcie,

- a) ktoré podliehajú podmienkam alebo iným dohodám oprávňujúcim jej držiteľov na časť príjmov spoločnosti majúcich zdroj v druhom zmluvnom štáte, ktorá je väčšia ako časť, ktorú by títo držitelia dostali bez takýchto podmienok alebo dohôd („nadmerná časť príjmov“) a
- b) 50 % alebo viac hlasovacích práv a hodnoty týchto akcií vlastní osoby, ktoré nie sú oprávnenými osobami,

výhody z tejto zmluvy sa bez ohľadu na vyššie uvedené ustanovenia tohto článku na nadmernú časť príjmov neuplatnia.

5. Rezidentovi jedného zmluvného štátu, ktorý nie je oprávnenou osobou podľa ustanovení odseku 2, ani nie je oprávnený na výhody podľa odseku 3 alebo 4, sa napriek tomu výhody zo zmluvy priznajú, ak príslušný orgán druhého zmluvného štátu rozhodne, že jedným z hlavných účelov založenia, akvizície alebo udržiavania tejto osoby a vykonávania jej činností nebolo získanie výhod zo zmluvy.

6. Na účely tohto článku pojem „uznaná burza cenných papierov“ znamená:

- a) v štáte A .....,
- b) v štáte B .....,
- c) akúkoľvek inú burzu cenných papierov, na ktorej uznaní na účely tohto článku sa štáty dohodnú.

Ustanovenia zamerané na subjekty, ktoré požívajú výhody zvýhodnených daňových režimov

21. Osobitné typy spoločností, ktoré vo svojich štátoch rezidencie požívajú daňové výsady, uľahčujú uzatváranie účelových dohôd a otvárajú problematiku škodlivých daňových praktík. Ak sa spoločnosti oslobodené (alebo takmer oslobodené) od dane vyznačujú osobitnými

právnymi charakteristikami, zneužívaniu daňových zmlúv sa možno vyhnúť nepriznaním výhod zo zmluvy takýmto spoločnostiam (vylučovací prístup). Keďže tieto privilégiá sú v prevažnej miere priznávané osobitným typom spoločností vymedzeným v obchodnom alebo daňovom práve danej krajiny, najradikálnejším riešením by bolo vylúčenie týchto spoločností z rozsahu pôsobnosti zmluvy. Iným riešením by bolo vloženie ochranného ustanovenia, ktoré by sa uplatňovalo na príjmy poberané alebo vyplácané týmito spoločnosťami, v takomto znení:

Žiadne z ustanovení tejto zmluvy, ktorým sa priznáva oslobodenie od dane alebo jej zníženie, sa neuplatní na príjmy poberané alebo vyplácané spoločnosťou vymedzenou v § .... zákona o ..... ani v inom podobnom ustanovení, ktoré uzákonil ..... po podpísaní zmluvy.

Rozsah pôsobnosti tohto ustanovenia by sa mohol obmedziť samotným odkazom na konkrétne typy príjmov, ako sú dividendy, úroky, zisky zo scudzenia majetku alebo tantiémy. Na základe takýchto ustanovení by boli spoločnosti príslušného typu naďalej oprávnené na ochranu podľa článku 24 (zásada rovnakého zaobchádzania) a na výhody podľa článku 25 (riešenie prípadov dohodou) a podliehali by aj ustanoveniam článku 26 (výmena informácií).

21.1 Vylučovacie ustanovenia sú jasné a ich uplatňovanie je jednoduché, aj keď v niektorých prípadoch môžu vyžadovať administratívnu súčinnosť. Sú dôležitým nástrojom pre štát, ktorý vo svojom daňovom práve vytvoril zvláštne výsady, na zabránenie využívaniu týchto výsad v spojitosti so zneužívaním daňových zmlúv uzatvorených týmto štátom.

21.2 Ak nie je možné alebo vhodné určiť spoločnosti, ktoré požívajú daňové výsady, odkazom na ich osobitné právne charakteristiky, potrebná bude všeobecnejšia formulácia. Cieľom nasledujúceho ustanovenia je nepriznať výhody zo zmluvy tým subjektom, ktoré by inak vyhovovali vymedzeniu rezidentov niektorého zmluvného štátu, ale podliehajú v tomto štáte zvýhodnenému daňovému režimu, ktorý je obmedzený na subjekty v zahraničnom vlastníctve (t.j. nie je dostupný subjektom patriacim rezidentom tohto štátu):

Každá obchodná spoločnosť, správcovská spoločnosť alebo osobná spoločnosť, ktorá je rezidentom zmluvného štátu a ktorú má priamo alebo nepriamo v skutočnom vlastníctve alebo ju ovláda jedna alebo viacero osôb, ktoré nie sú rezidentmi tohto štátu, nemá nárok na výhody z tejto zmluvy, ak výška dane z príjmov alebo majetku tejto obchodnej, správcovskej alebo osobnej spoločnosti uloženej týmto štátom (po zohľadnení prípadného odpočítania alebo započítania sumy dane akýmkoľvek spôsobom, vrátane vrátenia, preplatenia, príspevku, daňového zápočtu alebo zľavy z dane poskytnutej tejto obchodnej, správcovskej alebo osobnej spoločnosti alebo inej osobe) je podstatne nižšia, ako suma, ktorú by tento štát uložil, keby všetky majetkové podiely v spoločnosti alebo všetky podiely v správcovskej spoločnosti alebo osobnej spoločnosti, podľa daného prípadu, boli v skutočnom vlastníctve jedného alebo viacerých rezidentov tohto štátu.

Ustanovenia zamerané na určité typy príjmov

21.3 Cieľom nasledujúceho ustanovenia je, aby sa výhody zo zmluvy nepriznávali pri príjmoch, ktoré na základe zvýhodneného daňového režimu podliehajú nízkej alebo nepodliehajú žiadnej dani:

1. Výhody z tejto zmluvy sa neuplatnia na príjmy, ktoré možno v súlade s ostatnými ustanoveniami zmluvy v zmluvnom štáte zdaňovať a ktoré plynú z činností, ktorých vykonávanie nevyžaduje významnú prítomnosť v tomto štáte, vrátane:

- a) činností, ktorých súčasťou sú bankové, dopravné, finančné, poisťovacie činnosti alebo činnosti v oblasti elektronického obchodu, alebo
- b) činností súvisiacich s ústredím, koordinačným strediskom alebo inými podobnými štruktúrami, ktoré zabezpečujú administratívnu, finančnú a inú podporu pre spoločnosť alebo skupinu, alebo
- c) činností, ktoré sú zdrojom pasívnych príjmov, ako sú dividendy, úroky a licenčné poplatky,

ak podľa zákonov tohto štátu alebo jeho štátno-správnej praxe takéto príjmy podliehajú dani za zvýhodnených podmienok, pričom sa s informáciami s tým súvisiacimi nakladá ako s dôvernými, čo bráni efektívnej výmene informácií.

2. Na účely odseku 1 sa príjmy v zmluvnom štáte zdaňujú za zvýhodnených podmienok, ak z dôvodov iných ako podľa predchádzajúcich článkov tejto zmluvy sú tieto príjmy:

- a) vyňaté zo zdanenia, alebo
- b) zdanené v rámci daného daňového subjektu, ale so sadzbou nižšou ako sadzba uplatniteľná na rovnocenné príjmy zdaňované v rámci podobných daňových subjektov, ktoré sú rezidentmi tohto štátu, alebo
- c) predmetom zápočtu dane, zľavy z dane alebo iného zvýhodnenia alebo výhody poskytovanej priamo alebo nepriamo vo vzťahu k týmto príjmom, okrem zápočtu dane zaplatenej v zahraničí.

Pravidlá proti zneužívaniu, ktoré riešia zdanenie konkrétnych typov príjmov pri zdroji

21.4 Účinkom nasledujúceho ustanovenia je nepriznanie výhod z určitých konkrétnych článkov zmluvy, ktoré obmedzujú zdanenie pri zdroji, ak hlavným účelom uzatvorenia transakcií je získanie týchto výhod. Ide o články 10, 11, 12 a 21. Ustanovenie by sa malo mierne upraviť, ako je uvedené nižšie, aby riešilo príslušné typy príjmov, ktorých sa jednotlivé uvedené články týkajú:

Ustanovenia tohto článku sa neuplatnia, ak hlavným účelom alebo jedným z hlavných účelov ktorejkoľvek osoby dotknutej vznikom alebo prevodom [článok 10: „akcií alebo iných práv“, [článok 11: „pohľadávok“, článok 12 a článok 21: „práv“, vo vzťahu ku ktorým sa vyplácajú [článok 10: „dividendy“, [článok 11: „úroky“, článok 12: „licenčné poplatky“ a článok 21: „príjmy“, bolo získanie výhody z tejto zmluvy prostredníctvom takéhoto vzniku alebo prevodu.

Ustanovenia zamerané na zvýhodnené režimy zavedené po podpísaní zmluvy

21.5 Štáty môžu mať záujem zabrániť zneužívaniu svojich zmlúv v súvislosti s predpismi zavedenými zmluvnými štátmi po podpísaní zmluvy. Cieľom nasledujúceho ustanovenia je ochrániť zmluvný štát pred povinnosťou poskytnutia výhod zo zmluvy pri príjmoch, ktoré sú už zvýhodnené osobitným režimom zavedeným pre určité zahraničné príjmy po podpísaní zmluvy:

Výhody podľa článkov 6 až 22 tejto zmluvy neprináležia osobám, ktoré majú nárok na akúkoľvek osobitnú daňovú výhodu na základe:

- a) zákona niektorého zo štátov určeného výmenou nót medzi štátmi, alebo
- b) akéhokoľvek podobného následne prijatého zákona.

22. Predmetom analýzy boli aj iné formy zneužívania daňových zmlúv (napr. prostredníctvom spoločností na agresívne daňové plánovanie (SADP)) a možné spôsoby ich riešenia, vrátane pravidiel „uprednostňovania obsahu pred formou“, „ekonomickej podstaty“ a všeobecných pravidiel proti zneužívaniu, najmä s ohľadom na otázku, či sú tieto pravidlá v rozpore s daňovými zmluvami, čo je druhá otázka uvedená v bode 9.1 vyššie.

22.1 Takéto pravidlá sú súčasťou základných vnútroštátnych pravidiel ustanovených vo vnútroštátnom daňovom práve, podľa ktorých sa určuje, na základe akých skutočností vzniká daňová povinnosť; daňové zmluvy ich neupravujú, takže nimi nie sú dotknuté. S výhradou bodu 9.5 teda vo všeobecnosti medzi nimi nie je žiadny rozpor. Pokiaľ napríklad uplatnenie pravidiel podľa bodu 22 má za následok zmenu charakteristiky príjmov alebo zmenu určenia daňového subjektu, ktorému tieto príjmy plynú, ustanovenia zmluvy sa uplatnia s prihliadnutím na tieto zmeny.

22.2 Aj keď tieto pravidlá nie sú v rozpore s daňovou zmluvou, existuje zhoda v tom, že členské štáty by mali dôsledne dodržiavať konkrétne povinnosti na zamedzenie dvojitého zdanenia zakotvené v daňových zmluvách, pokiaľ neexistuje žiadny zjavný dôkaz o zneužívaní zmlúv.

23. Využívanie SADP sa dá riešiť aj prostredníctvom predpisov o ovládaných zahraničných spoločnostiach. Takúto právnu úpravu v súčasnosti prijíma značný počet členských aj nečlenských krajín. Aj keď sa podoba tohto typu právnej úpravy medzi jednotlivými krajinami značne rôzni, spoločnou charakteristikou týchto pravidiel, ktoré sú v súčasnosti medzinárodne uznané ako legitímny nástroj na ochranu vnútroštátneho daňového základu, je z nich vyplývajúce zdaňovanie rezidentov zmluvného štátu z príjmov, ktoré možno pripísať ich účasti v určitých zahraničných subjektoch. Niekedy sa tvrdí, a to na základe určitého výkladu ustanovení zmluvy, ako je odsek 1 článku 7 a odsek 5 článku 10, že táto spoločná charakteristika právnej úpravy o ovládaných zahraničných spoločnostiach je v rozpore s uvedenými ustanoveniami. Z dôvodov vysvetlených v bode 14 komentára k článku 7 a v bode 37 komentára k článku 10 takýto výklad nie je v súlade so znením ustanovení. Rovnako neobstojí, ak sú tieto ustanovenia ponímané v ich súvislostiach. Preto aj keď niektoré krajiny považujú sa užitočné vo svojich zmluvách výslovne ozrejmiť, že právna úprava o ovládaných zahraničných spoločnostiach nie je v rozpore so zmluvou, toto ozrejmienie nie je nutné. Uznáva sa, že takto postavená právna úprava o ovládaných zahraničných spoločnostiach nie je v rozpore s ustanoveniami zmluvy.

24. [Zrušený]

25. [Prečíslovaný]

26. Štáty, ktoré vo svojich vnútroštátnych zákonoch zaviedli vyššie uvedené predpisy o ovládaných zahraničných spoločnostiach alebo pravidlá proti zneužívaniu, sa snažia o zachovanie spravodlivosti a neutrality týchto zákonov v medzinárodnom prostredí, ktoré je charakterizované veľmi rozdielnym daňovým zaťažením; takéto opatrenia by sa však mali používať len na tento účel. Všeobecne platí, že tieto pravidlá by sa nemali uplatňovať, ak príslušné príjmy podliehajú zdaneniu, ktoré je porovnateľné so zdanením v krajine rezidencie daňového subjektu.

Zdanenie na základe remitencií

26.1 Podľa vnútroštátnych právnych predpisov niektorých štátov sa osobám, ktoré vyhovujú vymedzeniu rezidenta, ale nemajú to, čo sa považuje za trvalé prepojenie na štát (niekedy označované ako domicil), zdaňujú príjmy majúce zdroj mimo tohto štátu, len ak sú tieto príjmy skutočne repatriované alebo odvedené do tohto štátu. Takéto osoby teda nepodliehajú potenciálnemu dvojitému zdaneniu, pokiaľ ich príjmy nie sú odvádzané do ich štátu rezidencie, takže poskytnutie výhod z ustanovení zmluvy pre takéto príjmy sa môže považovať za nenáležitú. Zmluvné štáty, ktoré sa dohodnú na obmedzení uplatňovania ustanovení zmluvy na príjmy, ktoré sú u týchto osôb skutočne zdaňované, to môžu uskutočniť vložení tohto ustanovenia do zmluvy:

Ak sú príjmy, ktoré majú zdroj v niektorom zmluvnom štáte, podľa zmluvy úplne alebo čiastočne oslobodené od dane v tomto štáte, pričom podľa právnych predpisov platných v druhom zmluvnom štáte nejaká osoba podlieha dani z týchto príjmov vo vzťahu k ich časti, ktorá je do tohto druhého štátu odvedená alebo je v ňom prijatá a nie k celej sume týchto príjmov, prípadné oslobodenie poskytnuté podľa ustanovení tejto zmluvy sa uplatní len na tú časť príjmov, ktorá sa zdaňuje v druhom zmluvnom štáte.

V niektorých štátoch by v prípade, že medzi vznikom príjmu v jednom zmluvnom štáte a jeho zdanením v druhom zmluvnom štáte u rezidenta tohto štátu uplynulo značné množstvo času, mohlo uplatňovanie tohto ustanovenia spôsobiť administratívne ťažkosti. Štáty dotknuté týmito ťažkosťami by mohli pravidlo v poslednej časti vyššie uvedeného ustanovenia, t.j. že príslušné príjmy sú oprávnené na výhody v skôr uvedenom štáte len v prípade, že sú zdanené v druhom štáte, podmieniť tým, že tieto príjmy musia byť v druhom štáte takto zdanené v určitej konkrétnej lehote od ich vzniku v skôr uvedenom štáte.

Obmedzenie zdanenia pri zdroji: procedurálne aspekty

26.2 Mnohé články zmluvy obmedzujú právo štátu na daň z príjmov, ktoré majú zdroj na jeho území. Ako uvádza bod 19 komentára k článku 10 v súvislosti so zdanením dividend, zmluva neupravuje procedurálne otázky, takže každý štát môže pri uplatňovaní obmedzení ustanovených v zmluve uplatniť postup, ktorý je ustanovený v jeho vnútroštátnom práve. S výhradou predchádzajúceho overenia nároku na výhody zo zmluvy štát teda môže

automaticky obmedziť daň, ktorú ukladá, podľa príslušných ustanovení zmluvy, alebo môže uložiť daň ustanovenú v jeho vnútroštátnom práve a následne vrátiť jej časť presahujúcu sumu, ktorú môže uložiť podľa ustanovení zmluvy. Vo všeobecnosti sa v záujme rýchlej realizácie výhod pre daňové subjekty vyplývajúcich zo zmluvy prvý postup značne uprednostňuje. Ak je potrebný systém vracania dane, mal by vychádzať zo známych ťažkostí pri zisťovaní nároku na výhody zo zmluvy. V prípade zavedenia druhého prístupu je tiež mimoriadne dôležité, aby sa vrátenie dane uskutočňovalo rýchlo, najmä ak sa z vrátenej sumy nevypláca žiadny úrok, pretože každé prípadné oneskorenie vo vrátení dane ide priamo na ťarchu daňového subjektu.

Pripomienky ku komentáru

27. Čile sa nazdáva, že niektoré riešenia navrhnuté v správe „Uplatňovanie Modelovej daňovej zmluvy OECD na osobné spoločnosti“ a uvedené v komentári sa môžu uplatňovať, len ak sú v daňovej zmluve výslovne uvedené.

27.1 *Holandsko* sa bude riadiť závermi ohľadne uplatňovania zmluvy na osobné spoločnosti uvedených v komentári k článku 1 a v komentároch k ostatným relevantným ustanoveniam zmluvy len v takom prípade a v takom rozsahu, ako sú výslovne potvrdené v konkrétnej daňovej zmluve buď na základe vzájomnej dohody príslušných orgánov podľa článku 25 zmluvy alebo v rámci jednostrannej politiky.

27.2 *Francúzsko* vyjadrilo viaceré výhrady k správe „Uplatňovanie Modelovej daňovej zmluvy OECD na osobné spoločnosti“. Francúzsko najmä nesúhlasí s výkladom podľa bodov 5 a 6 vyššie, v zmysle ktorého v prípade, že sa osobnej spoločnosti nepriznajú výhody z daňovej zmluvy, jej spoločníci sú vždy oprávnení na výhody z daňových zmlúv uzatvorených štátmi, ktorých sú rezidentmi. Francúzsko je presvedčené, že takýto účinok je v prípade, že je zdrojom príjmov Francúzsko, možný, len ak jeho vnútroštátne právo povoľuje takýto výklad, alebo ak sú ustanovenia v tomto zmysle zahrnuté do zmluvy uzatvorenej so štátom rezidencie spoločníkov.

27.3 *Portugalsko*, kde sú všetky osobné spoločnosti zdaňované ako také, vyjadrilo viaceré výhrady k správe „Uplatňovanie Modelovej daňovej zmluvy OECD na osobné spoločnosti“ a nazdáva sa, že riešenia uvedené v tejto správe by sa mali zapracovať do osobitných ustanovení, ktoré by sa uplatňovali, len ak ich daňové zmluvy obsahujú. Platí to napríklad pre daňový prístup k jednotlivým typom situácie spoločníkov v daňovo transparentných osobných spoločnostiach - čo je vzhľadom na rozdiely medzi štátmi značne premenlivá koncepcia, vrátane situácie, kedy medzi štát zdroja príjmov a štát rezidencie spoločníkov vstupuje tretí štát. Treba si uvedomiť aj administratívne ťažkosti vyplývajúce z niektorých navrhnutých riešení, ako v niektorých prípadoch naznačuje aj samotná správa.

27.4 *Belgicko* nemôže zdieľať názory vyjadrené v bode 23 komentára. Belgicko sa nazdáva, že uplatňovanie právnej úpravy o ovládaných zahraničných spoločnostiach je v rozpore s ustanoveniami článku 5 odsek 7, článku 7 odsek 1 a článku 10 odsek 5 zmluvy. Platí to najmä v prípade, ak zmluvný štát zdaňuje jedného zo svojich rezidentov z príjmov, ktoré plynú zahraničnému subjektu, prostredníctvom umelého pripisovania časti príjmov tohto zahraničného subjektu tomuto rezidentovi pomerne k jeho majetkovej účasti v uvedenom

subjekte. Takýmto spôsobom štát zvyšuje daňový základ svojich rezidentov tým, že do neho zahŕňa aj príjmy, ktoré neplynú tomuto rezidentovi ale zahraničnému subjektu, ktorý podľa zmluvy nepodlieha dani v tomto štáte. Tento zmluvný štát teda neprihliada na právnu subjektu zahraničného subjektu, takže koná v rozpore so zmluvou (pozri aj bod 79 komentára k článku 7 a bod 68.1 komentára k článku 10).

27.5 Pokiaľ ide o potenciálne rozpory medzi ustanoveniami proti zneužívaniu (vrátane ustanovení o ovládanej zahraničnej spoločnosti) vo vnútroštátnom práve a ustanoveniami daňových zmlúv, *Írsko* sa nazdáva, že nemožno prijať jednoduchý všeobecný záver, že žiadny konflikt nevznikne, alebo že každý konflikt sa musí vyriešiť v prospech vnútroštátneho práva. Toto bude závisieť od povahy ustanovenia vnútroštátneho práva, a tiež od právneho a ústavného vzťahu medzi vnútroštátnym právom a medzinárodnými zmluvami a právom v jednotlivých členských krajinách. *Írsko* ďalej nesúhlasí s vynechaním jazyka v bode 26 (znenie platné do roku 2002), kde sa uvádzalo: „Bolo by v rozpore so všeobecnými zásadami, na ktorých je modelová zmluva postavená, ako aj s duchom daňových zmlúv vo všeobecnosti, ak by sa protipatrenia mali rozšíriť na činnosti, ako sú výroba, bežné poskytovanie služieb alebo obchodovanie spoločností vyvíjajúcich skutočnú priemyselnú alebo obchodnú činnosť, ak majú jasnú väzbu na ekonomické prostredie krajiny, ktorej sú rezidentmi a ak sú tieto činnosti vykonávané takým spôsobom, že nemôže vzniknúť žiadne podozrenie z obchádzania dane.“

27.6 *Luxembursko* sa nestotožňuje s výkladom v bodoch 9.2, 22.1 a 23, ktoré uvádzajú, že vo všeobecnosti nejestvuje žiadny rozpor medzi ustanoveniami vnútroštátneho práva zmluvného štátu zameranými proti zneužívaniu a ustanoveniami jeho daňových zmlúv. Pokiaľ nie je takéto ustanovenie v zmluve výslovne uvedené, *Luxembursko* je presvedčené, že štát môže uplatňovať svoje vnútroštátne predpisy proti zneužívaniu len v osobitných prípadoch, po dohodovacom konaní.

27.7 *Holandsko* sa neprikláňa k vyjadreniam v komentároch, podľa ktorých všeobecne platí, že vnútroštátne pravidlá proti zneužívaniu a ustanovenia o ovládaných zahraničných spoločnostiach nie sú v rozpore s ustanoveniami daňových zmlúv. Zlučiteľnosť takýchto pravidiel a ustanovení s daňovými zmluvami závisí okrem iného od povahy a znenia osobitných ustanovení, od znenia a účelu príslušného ustanovenia zmluvy a od vzťahu medzi vnútroštátnym a medzinárodným právom v krajine. Keďže daňové zmluvy nemajú uľahčovať ich zneužívanie, uplatňovanie vnútroštátnych pravidiel a predpisov môže byť opodstatnené v konkrétnych prípadoch zneužitia alebo zjavne neúmyselného použitia. V takýchto prípadoch musí uplatnenie vnútroštátnych opatrení rešpektovať zásadu proporcionality a nemalo by presahovať hranice toho, čo je nutné na zabránenie zneužitiu alebo zjavne neúmyselnému použitiu.

27.8 [Zrušený]

27.9 *Švajčiarsko* nezdieľa názor vyjadrený v bode 7, podľa ktorého cieľom zmlúv o dvojitém zdanení je zabrániť obchádzaniu dane a daňovým únikom. Takýto názor je zrejme aj v rozpore s poznámkou pod čiarou k záhlaviu modelovej daňovej zmluvy. Pokiaľ ide o bod 22.1, *Švajčiarsko* je presvedčené, že vnútroštátne daňové pravidlá týkajúce sa zneužívania daňových zmlúv musia byť v súlade so všeobecnými ustanoveniami daňových zmlúv, najmä ak samotná daňová zmluva obsahuje ustanovenia zamerané na zabránenie jej zneužívaniu. Pokiaľ ide o bod 23, *Švajčiarsko* sa nazdáva, že právna úprava o ovládaných zahraničných

spoločnostiach môže byť - v závislosti od toho, ako je koncipovaná - v rozpore s duchom článku 7.

27.10 *Mexiko* nesúhlasí s výkladom uvedeným v bodoch 5 a 6 vyššie, podľa ktorého v prípade, že sa osobnej spoločnosti nepriznajú výhody z daňovej zmluvy, jej spoločníci majú nárok na výhody z daňových zmlúv uzatvorených ich štátmi rezidencie. Mexiko je presvedčené, že takýto účinok je možný len do určite miery a len vtedy, ak sú ustanovenia v tomto zmysle obsiahnuté v zmluve uzatvorenej so štátom, kde sa osobná spoločnosť nachádza.

Výhrada k článku

28. *Spojené štáty* si s určitými výnimkami vyhradzujú právo zdaňovať svojich občanov a rezidentov, vrátane bývalých občanov a dlhodobých rezidentov, bez ohľadu na zmluvu.

KOMENTÁR K ČLÁNKU 10 TÝKAJÚCEMU SA ZDAŇOVANIA DIVIDEND

I. Úvodné poznámky

1. Pod dividendami sa vo všeobecnosti rozumejú sumy z rozdelenia ziskov vyplácané akcionárom akciovými spoločnosťami¹, komanditnými spoločnosťami na akcie², spoločnosťami s ručením obmedzeným³ a inými kapitálovými spoločnosťami⁴. Podľa právnych predpisov členských štátov OECD sú takéto kapitálové spoločnosti právnickými osobami so samostatnou právnou subjektivitou oddelenou od všetkých ich akcionárov. V tomto sa líšia od osobných spoločností, ktoré vo väčšine štátov nemajú právnú subjektivitu.

2. Zisky z činnosti vykonávanej osobnou spoločnosťou predstavujú zisky spoločníkov plynúce z ich vlastných výkonov; pre nich sú to zisky z podnikania. Spoločník je teda obvykle zdaňovaný zo svojho majetkového podielu v osobnej spoločnosti a z podielu z jej ziskov daňou z príjmov fyzických osôb.

3. Postavenie akcionára je odlišné; nie je podnikateľom a zisky spoločnosti nie sú jeho, takže mu nemôžu byť pripísané. Ako osoba podlieha dani len zo súm z rozdelenia ziskov vyplatených spoločnosťou (okrem ustanovení právnych predpisov niektorých štátov, ktoré sa týkajú zdanenia nerozdelených ziskov v osobitných prípadoch). Z pohľadu akcionárov dividendy predstavujú príjmy z majetku, ktorý ako akcionári spoločnosti poskytli.

II. Komentár k ustanoveniam článku

Odsek 1

4. Odsek 1 nepredpisuje princíp zdanenia dividend výlučne v štáte, ktorého rezidentom je príjemca, ani výlučne v štáte, ktorého rezidentom je spoločnosť vyplácajúca dividendy.

5. Zdanenie dividend výlučne v štáte zdroja ako všeobecné pravidlo nie je prijateľné. Niektoré štáty navyše ani neuplatňujú zdanenie dividend pri zdroji, kým zdanenie rezidentov z dividend, ktoré poberajú od nerezidentných spoločností, uplatňujú všetky štáty ako všeobecné pravidlo.

6. Na druhej strane zdanenie dividend výlučne v štáte rezidencie príjemcu nie je ako všeobecné pravidlo realizovateľné. Síce by viac zodpovedalo povahe dividend ako investičných príjmov, možnosť dosiahnutia dohody o úplnom upustení od zdanenia dividend pri zdroji sa však nedá reálne predpokladať.

---

¹ *Sociétés anonymes.*

² *Sociétés en commandite par actions.*

³ *Sociétés à responsabilité limitée.*

⁴ *Sociétés de capitaux.*

7. Z tohto dôvodu odsek 1 jednoducho ustanovuje, že dividendy sa môžu zdaňovať v štáte rezidencie príjemcu. Pojem „vyplácané“ má veľmi široký význam, pretože pojem platby znamená splnenie povinnosti dať peňažné prostriedky k dispozícii akcionárovi spôsobom, aký vyžaduje zmluva alebo zvyklosti.

8. Článok sa zaoberá len dividendami vyplácanými spoločnosťou, ktorá je rezidentom zmluvného štátu, rezidentovi druhého zmluvného štátu. Preto sa nevzťahuje na dividendy vyplácané spoločnosťou, ktorá je rezidentom tretieho štátu, ani na dividendy vyplácané spoločnosťou, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, ktoré sú pripísateľné stálej prevádzkarni podniku tohto štátu v druhom zmluvnom štáte (pozri body 4 až 6 komentára k článku 21, kde sú tieto prípady uvedené).

Odsek 2

9. Odsek 2 vyhradzuje právo štátu zdroja, t.j. toho, ktorého je spoločnosť vyplácajúca dividendy rezidentom, zdaňovať dividendy. Toto právo na zdanenie je však značne obmedzené. Sadzba dane je obmedzená na 15 %, čo sa považuje za maximálnu primeranú hodnotu. Vyššia sadzba by bola ťažko zdôvodniteľná, pretože štát zdroja môže zdaňovať už zisky spoločnosti.

10. Na druhej strane je pre dividendy vyplácané dcérskou spoločnosťou materskej spoločnosti výslovne stanovená nižšia sadzba (5 %). Ak spoločnosť jedného zo štátov priamo vlastní najmenej 25 % podiel v spoločnosti druhého štátu, je primerané, aby sa zisky vyplatené dcérskou spoločnosťou zahraničnej materskej spoločnosti zdanili menej, čím sa predíde opakovanému zdaneniu a uľahčí sa medzinárodné investovanie. Realizácia tohto zámeru závisí od daňového prístupu k dividendám v štáte, ktorého je materská spoločnosť rezidentom (pozri body 49 až 54 komentára k článkom 23 A a 23 B).

11. Ak sa osobná spoločnosť považuje podľa vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sa na ňu vzťahujú, za právnickú osobu, príslušné dva zmluvné štáty sa môžu dohodnúť na úprave písm. a) odseku 2 tak, aby sa výhody zníženej sadzby poskytované materským spoločnostiam priznali aj takejto osobnej spoločnosti.

12. V článku 10 odsek 2 je vymedzený koncept „skutočného vlastníka príjmu“ s cieľom objasniť význam slov „vyplatené... rezidentovi“ použitých v odseku 1 tohto článku. Objasňuje sa tým skutočnosť, že štát zdroja nie je povinný vzdať sa daňových práv na príjem z dividend iba preto, že príjem bol bezprostredne prijatý rezidentom štátu, s ktorým štát zdroja uzavrel zmluvu. Výraz „skutočný vlastník príjmu“ nie je možné interpretovať v úzkom technickom význame, ale je potrebné chápať tento výraz danom kontexte a s ohľadom na cieľ a účely zmluvy, vrátane zamedzenia dvojitého zdanenia a zabránenia daňovým únikom.

12.1 Ak príjmy poberá rezident zmluvného štátu pôsobiaci ako agent alebo zástupca, bolo by v rozpore s predmetom a účelom zmluvy, ak by štát zdroja priznal úľavu alebo vyňatie len na základe postavenia bezprostredného príjemcu príjmov ako rezidenta druhého zmluvného štátu. Bezprostredný príjemca príjmu sa v tejto situácii kvalifikuje ako rezident, ale žiadne potenciálne dvojité zdanenie nevzniká ako dôsledok tohto postavenia, nakoľko príjemca nie je považovaný za vlastníka príjmu na daňové účely v štáte rezidencie. Rovnako by nebolo v súlade s cieľom a účelom zmluvy pre štát zdroja poskytnúť úľavu alebo vyňatie, keď rezident jedného zmluvného štátu, inak než na základe sprostredkovateľského vzťahu alebo poverenia,

jednoducho koná ako účelový medzičlánok pre ďalšiu osobu, ktorá v skutočnosti prijíma úžitok z tohto príjmu. Z týchto dôvodov správa Výboru pre fiškálne záležitosti s názvom „Zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia a využívanie účelových spoločností“¹ konštatuje, že účelová spoločnosť nemožno za normálnych okolností považovať za skutočného vlastníka, ak aj napriek tomu, že je formálnym vlastníkom, jej praktické právomoci sú veľmi obmedzené, takže sa vo vzťahu k príslušným príjmom stáva len splnomocneným zástupcom alebo správcom, ktorý koná v mene zainteresovaných osôb

12.2 V závislosti od ďalších podmienok podľa tohto článku, obmedzenie dane v štáte zdroja zostáva k dispozícii, aj keď je medzi príjemcu a platiteľa vsunutý sprostredkovateľ, ako agent alebo zástupca umiestnený v jednom zmluvnom štáte alebo v treťom štáte, kým skutočný vlastník je rezidentom druhého zmluvného štátu. (Znenie modelovej zmluvy bolo novelizované v roku 1995 za účelom objasnenia tohto bodu, pričom sa jedná o jednotné stanovisko všetkých členských štátov.) Štáty, ktoré chcú vyjadriť túto skutočnosť viac explicitne, môžu tak urobiť počas bilaterálnych rokovaní.

13. Sadzby dane stanovené týmto článkom pre daň v štáte zdroja sú maximálnymi sadzbami. Štáty sa môžu v rámci bilaterálnych dojednaní dohodnúť aj na nižších sadzbách, či dokonca na výlučnom zdanení v štáte rezidencie skutočného príjemcu. Zníženie sadzieb podľa odseku 2 sa vzťahuje len na zdanenie dividend a nie na zdanenie ziskov spoločnosti, ktorá dividendy vypláca.

13.1 Podľa vnútroštátnych právnych predpisov mnohých štátov sú dôchodkové fondy a podobné subjekty vo všeobecnosti vyňaté zo zdanenia ich investičných príjmov. Na dosiahnutie neutrality v daňovom prístupe k tuzemským a zahraničným investíciám takýchto subjektov si niektoré štáty bilaterálne ustanovujú, že príjmy vrátane dividend, ktoré plynú takémuto subjektu ako rezidentovi druhého štátu, sú vyňaté zo zdanenia pri zdroji. Štáty, ktoré majú záujem tak urobiť, sa môžu bilaterálne dohodnúť na ustanovení v znení podobnom zneniu uvedenému v bode 69 komentára k článku 18.

13.2 Obdobne niektoré štáty upúšťajú od zdanenia dividend vyplatených iným štátom a niektorým zo subjektov v ich 100 % vlastníctve, a to prinajmenšom vtedy, ak tieto dividendy plynú z činností štátno-správnej povahy. Niektoré štáty môžu takéto vyňatie priznať na základe svojho výkladu princípu zvrchovanej imunity (pozri body 6.38 a 6.39 komentára k článku 1); iné tak môžu postupovať na základe ustanovení ich vnútroštátneho práva. Štáty, ktoré majú záujem, môžu vo svojich bilaterálnych zmluvách potvrdiť alebo spresniť rozsah tohto vyňatia, prípadne priznať takéto vyňatie v prípadoch, kedy by inak nebolo dostupné. Možno to dosiahnuť vložением ďalšieho ustanovenia do tohto článku v takomto znení:

Dividendy podľa odseku 1 podliehajú zdaneniu bez ohľadu na ustanovenia odseku 2 len v tom zmluvnom štáte, ktorého rezidentom je ich príjemca, pokiaľ je skutočným vlastníkom dividend tento štát alebo jeho nižší správny útvar alebo samospráva.

14. Dva zmluvné štáty sa môžu pri bilaterálnych rokovaníach dohodnúť aj na nižšom percentuálnom vlastníckom podiele, ako stanovuje tento článok. Nižší percentuálny vlastnícky podiel je opodstatnený napríklad v prípadoch, keď štát rezidencie materskej spoločnosti v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi prizná tejto spoločnosti oslobodenie od dane na dividendy, ktoré jej plynú od nerezidentnej dcérskej spoločnosti, v ktorej má vlastnícky podiel menší ako 25 %.

15. Pojem „majetok“ je v odseku 2 písm. a) použitý v súvislosti s daňovým posudzovaním dividend, t. j. v súvislosti s rozdelením ziskov akcionárom. Z použitia tohto pojmu v tejto súvislosti vyplýva, že na účely písm. a) by sa mal používať vo význame, v akom sa používa na účely rozdelenia ziskov akcionárovi (v osobitnom prípade materskej spoločnosti).

- a) Všeobecne teda pojem „majetok“ v písm. a) treba ponímať tak, ako ho poníma obchodné právo. Ostatné jeho zložky, najmä rezervy, by sa nemali brať do úvahy.
- b) Majetok, ako ho poníma obchodné právo, by mal byť vyjadrený v paritnej hodnote všetkých akcií, ktorá sa vo väčšine prípadov uvádza ako majetok v súvahe spoločnosti.
- c) Nie je potrebné prihliadať na rozdiely spôsobené rôznymi triedami vydaných akcií (obyčajné akcie, prioritné akcie, akcie s viacnásobnými hlasovacími právami, akcie bez hlasovacích práv, akcie na doručiteľa, akcie na meno, atď.), pretože tieto rozdiely súvisia skôr s povahou práv akcionára než s rozsahom jeho majetkového podielu.
- d) Ak úver alebo iný príspevok poskytnutý spoločnosti nespadá presne pod vymedzenie majetku podľa obchodného práva, ale ak sa na základe vnútroštátneho práva alebo praxe („nízka kapitalizácia“, alebo zaradenie úveru do základného imania) príjmy s ním súvisiace považujú za dividendy podľa článku 10, hodnota tohto úveru alebo príspevku sa tiež považuje za „majetok“ podľa písm. a).
- e) V prípade subjektov, ktoré nemajú majetok v zmysle obchodného práva, za majetok na účely písm. a) treba považovať všetky príspevky poskytnuté tomuto subjektu, ktoré sa zohľadňujú na účely rozdelenia ziskov.

V bilaterálnych dojednaniach zmluvné štáty môžu upustiť od kritéria „majetku“ použitého v odseku 2 písm. a) a namiesto neho použiť kritérium „hlasovacích práv“.

16. Odsek 2 písm. a) nevyžaduje, aby spoločnosť poberajúca dividendy vlastnila najmenej 25 % majetkový podiel relatívne dlhý čas pred dňom vyplatenia dividend. To znamená, že jediné, čo sa v súvislosti s účasťou počíta, je situácia v čase rozhodujúcom pre vznik daňovej povinnosti, na ktorú sa uplatňuje odsek 2, t.j. vo väčšine prípadov situácia existujúca v čase, kedy sa akcionárom stali dividendy právoplatne dostupnými. Hlavný dôvod spočíva v snahe mať ustanovenie s čo najširšou možnou uplatniteľnosťou. Požiadavka, aby určená minimálna účasť materskej spoločnosti trvala po určitý čas pred rozdelením ziskov, by bola spojená s rozsiahlym zisťovaním. Vnútroštátne právne predpisy niektorých členských krajín OECD ustanovujú minimálnu dobu, počas ktorej musí mať prijímajúca spoločnosť akcie vo vlastníctve, aby vyhovela podmienkam pre vyňatie alebo úľavu vo vzťahu k poberaným dividendám. Vzhľadom na uvedené si zmluvné štáty môžu vložiť do svojich zmlúv podobnú podmienku.

17. Zníženie podľa odseku 2 písm. a) by sa nemalo priznať v prípade zneužitia tohto ustanovenia, napríklad ak spoločnosť s účasťou nižšou ako 25 % tesne pred termínom splatnosti dividend zvýšila svoju účasť v prvom rade na účel získania výhody z vyššie uvedeného ustanovenia, prípadne ak bola účasť vyhovujúca podmienkam dojednaná v prvom

rade na účely dosiahnutia zníženia. Zmluvné štáty môžu ako vhodné protiopatrenie proti takýmto manévrom vložiť do písm. a) ustanovenie v takomto znení:

za predpokladu, že táto účasť nebola nadobudnutá v prvom rade na účel získania výhod podľa tohto ustanovenia.

18. Odsek 2 neustanovuje nič ohľadne spôsobu zdanenia v štáte zdroja. Ponecháva teda štátom možnosť uplatniť svoje vlastné právne predpisy, predovšetkým uložiť daň buď zrážkou pri zdroji alebo osobným vysporiadaním dane daňovníkom v daňovom priznaní.

19. Tento odsek neupravuje procedurálne otázky. Každý štát by mal mať možnosť použiť postup ustanovený v jeho vlastných právnych predpisoch. Môže buď hneď obmedziť svoju daň na sadzby uvedené v článku, alebo uložiť daň v plnej výške a potom ju vrátiť (pozri však bod 26.2 komentára k článku 1). Osobitné otázky vznikajú v trojstranných prípadoch (pozri bod 71 komentára k článku 24).

20. Článok nestanovuje, či úľava v štáte zdroja má alebo nemá byť podmienená tým, aby dividendy podliehali zdaneniu v štáte rezidencie. Túto otázku možno upraviť v bilaterálnych dojednaniach.

21. Článok neobsahuje žiadne ustanovenie týkajúce sa spôsobu, akým by mal štát rezidencie prijímateľa poskytnúť zníženie dane za zdanenie v štáte zdroja dividend. Touto otázkou sa zaoberajú články 23 A a 23 B.

22. Vo všeobecnosti upozorňujeme na takýto prípad: skutočným vlastníkom dividend, ktoré majú zdroj v jednom zmluvnom štáte, je spoločnosť, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu; všetok jej majetok alebo jeho časť vlastní akcionári s rezidenciou mimo tohto druhého štátu; spoločnosť nerozdeľuje zisky formou dividend; a spoločnosť požíva zvýhodnený daňový prístup (súkromná investičná spoločnosť, spoločnosť na agresívne daňové plánovanie (SADP)). Môže vzniknúť otázka, či je v prípade takejto spoločnosti opodstatnené umožniť obmedzenie podľa odseku 2 v štáte, kde majú dividendy zdroj. V bilaterálnych dojednaniach by bolo vhodné dohodnúť sa na osobitných výnimkách z pravidla pre zdanenie ustanovené v tomto článku, a tým vymedziť daňový prístup k takýmto spoločnostiam.

Odsek 3

23. Vzhľadom na veľké rozdiely medzi právnymi predpismi členských krajín OECD je nemožné v plnom rozsahu a vyčerpávajúco vymedziť pojem „dividendy“. Na základe toho toto vymedzenie len uvádza príklady, ktoré možno nájsť v právnych predpisoch väčšiny členských krajín a pri ktorých sa neuplatňujú rozdielne daňové prístupy. Za týmto zoznamom nasleduje všeobecné pravidlo. V priebehu revízie návrhu zmluvy z roku 1963 sa uskutočnila dôsledná štúdia s cieľom nájsť riešenie, ktoré by sa neopieralo o vnútroštátne právne predpisy. Táto štúdia vychádzala zo záveru, že vzhľadom na pretrvávajúce rozdiely v obchodnom a daňovom práve medzi členskými štátmi je zrejme nemožné vypracovať také vymedzenie pojmu „dividenda“, ktoré by bolo nezávislé od vnútroštátnych právnych predpisov. Je na členských štátoch, aby prostredníctvom bilaterálnych dojednaní vykonali úpravy podľa osobitostí svojich právnych predpisov a dohodli, ktoré ďalšie platby uskutočňované spoločnosťami, ktoré spadajú do rozsahu tohto článku, sa považujú za „dividendy“.

24. Pojem „dividendy“ sa spravidla vzťahuje na rozdelenie ziskov spoločnosťami v zmysle článku 3 odsek 1 písm. b). Preto sa jeho vymedzenie týka predovšetkým rozdelenia ziskov, na ktoré vzniká nárok na základe akcií, teda účasti v akciovej spoločnosti (kapitálová spoločnosť). Toto vymedzenie zahŕňa medzi akcie všetky cenné papiere vydávané spoločnosťami, s ktorými je spojené právo účasti na ziskoch spoločností a ktoré nie sú pohľadávkami; ide napríklad o užívacie práva alebo požitkové listy, zakladateľské podiely alebo iné práva s účasťou na zisku. V bilaterálnych zmluvách sa môže tento zoznam upraviť podľa právnej situácie v príslušných zmluvných štátoch. Úprava môže byť potrebná najmä vo vzťahu k príjmom z užívacích práv alebo požitkových listov. Na druhej strane pohľadávky zakladajúce účasť na zisku do tejto kategórie nespádajú (pozri bod 19 komentára k článku 11); podobne ani úrok z prevoditeľných obligácií nepredstavuje dividendu.

25. Článok 10 sa zaoberá nielen dividendami ako takými, ale aj úrokmi z úverov, pokiaľ sa veriteľ skutočne podieľa na znášaní rizík spojených s činnosťou spoločnosti, t.j. ak splatenie do značnej miery závisí od úspešnosti alebo iných aspektov podnikateľských činností. Články 10 a 11 preto nebránia tomu, aby sa tento typ úrokov podľa vnútroštátnych pravidiel o nízkej kapitalizácii platných v krajine dlžníka považoval za dividendy. Otázka, či sa poskytovateľ úveru podieľa na znášaní rizík podniku, sa musí v každom individuálnom prípade posúdiť s prihliadnutím na všetky okolnosti, ako sú napríklad tieto:

- pôžička veľmi výrazne prevažuje prípadný iný vklad do majetku podniku (alebo bola prijatá s cieľom nahradiť stratu významnej časti majetku) a v podstatnej miere nezodpovedá umoriteľným aktívam;
- veriteľ bude mať účasť na akýchkoľvek ziskoch spoločnosti;
- splácanie úveru je podriadené pohľadávkam ostatných veriteľov alebo výplate dividend;
- výška uhrádzaných úrokov bude závisieť od ziskov spoločnosti;
- úverová zmluva neobsahuje žiadne pevné ustanovenia o splatení do určitého termínu.

26. Právne predpisy mnohých štátov stavajú účasť v *société à responsabilité limitée* (spoločnosť s ručením obmedzením) na roveň akcií. Obdobne sa aj rozdelenie ziskov družstiev vo všeobecnosti považuje za dividendy.

27. Rozdelenie ziskov osobných spoločností nepredstavuje dividendy v zmysle ich vymedzenia, pokiaľ osobné spoločnosti v štáte, kde sa nachádza miesto ich skutočného vedenia, nepodliehajú daňovému prístupu, ktorý je v zásade podobný prístupu k akciovým spoločnostiam (napríklad v Belgicku, Portugalsku a Španielsku, a tiež vo Francúzsku vo vzťahu k rozdeleniu ziskov *commanditaires* v *sociétés en commandite simple*). Na druhej strane bilaterálne zmluvy môžu vyžadovať objasnenie v prípade, ak daňové právo zmluvného štátu poskytuje vlastníkov podielov v spoločnosti právo vybrať si - za určitých podmienok - možnosť svojho zdanenia ako spoločníka osobnej spoločnosti, prípadne naopak poskytuje spoločníkovi osobnej spoločnosti zvoliť si zdanenie ako vlastníka podielov v spoločnosti.

28. Medzi platby považované za dividendy môžu patriť nielen sumy z rozdelenia ziskov, o ktorom sa rozhodlo na výročnom valnom zhromaždení akcionárov, ale aj iné peňažné alebo peniazmi ocenené požitky, ako sú prémiové akcie, prémie, zisky z likvidácie a skryté

rozdelenie ziskov. Úľavy ustanovené v tomto článku sa uplatnia, pokiaľ štát, ktorého je vyplácajúca spoločnosť rezidentom, zdaňuje tieto požitky ako dividendy. Nie je podstatné, či sa tieto požitky vyplácajú zo súčasných ziskov dosiahnutých spoločnosťou, alebo plynú napr. z rezerv, t.j. ziskov z predchádzajúcich finančných rokov. Spravidla sa sumy z rozdelenia vyplatené spoločnosťou, ktorými sa znižujú členské práva, ako sú napríklad platby predstavujúce vyrovnávací podiel v akejkoľvek forme, nepovažujú za dividendy.

29. Požitky, na ktoré vzniká nárok na základe vlastníckeho podielu v spoločnosti, sú vo všeobecnosti dostupné len samotným akcionárom. Ak by sa však určité takéto výhody poskytli osobám, ktoré nie sú akcionármi v zmysle práva obchodných spoločností, môžu predstavovať dividendy, ak:

- právne vzťahy medzi týmito osobami a spoločnosťou predstavujú účasť v spoločnosti („skrytá účasť“) a
- osoby poberajúce takéto výhody sú úzko prepojené s akcionárom; ide napríklad o prípad, ak je príjemca príbuzným akcionára alebo je spoločnosťou, ktorá patrí do rovnakej skupiny ako spoločnosť vlastniaca akcie.

30. Ak sú akcionár a osoby poberajúce takéto výhody rezidentmi dvoch rozdielnych štátov, s ktorými má štát zdroja uzatvorené zmluvy, môžu vzniknúť rozdielne pohľady na to, ktorá z týchto zmlúv sa má uplatniť. Podobný problém môže vzniknúť, ak má štát zdroja uzatvorenú zmluvu s jedným zo štátov, ale s druhým nie. Toto však predstavuje konflikt, ktorý môže mať dopad aj na ďalšie druhy príjmov, pričom riešenie sa dá nájsť len dojednaním v rámci procedúry vzájomnej dohody.

Odsek 4

31. Určité štáty sa nazdávajú, že dividendy, úroky a licenčné poplatky, ktoré majú zdroj na ich území a vyplácajú sa fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré sú rezidentmi iných štátov, nespádajú do pôsobnosti ustanovení zameraných na zabránenie ich zdanenia tak v štáte ich zdroja ako aj v štáte rezidencie ich príjemcu, pokiaľ má tento príjemca stálu prevádzkareň v prvom uvedenom štáte. Odsek 4 nevychádza z takéhoto ponímania, ktoré sa niekedy označuje aj ako „sila prítlačivosti stálej prevádzkarne“. Neustanovuje, že by dividendy plynúce rezidentovi zmluvného štátu zo zdroja, ktorý sa nachádza v druhom zmluvnom štáte, mali na základe nejakého právneho či dokonca umelo vyvedeného predpokladu väzbu na stálu prevádzkareň, ktorú prípadne tento rezident má v neskôr uvedenom štáte, takže by tento štát v takomto prípade nebol povinný obmedziť zdanenie. Tento odsek len ustanovuje, že dividendy v štáte zdroja podliehajú zdaneniu ako súčasť ziskov stálej prevádzkarne, ktorú v ňom má príjemca, ktorý je rezidentom druhého štátu, ak sú tieto dividendy vyplácané vo vzťahu k podielom, ktoré tvoria súčasť aktív tejto stálej prevádzkarne, alebo sa iným spôsobom skutočne viažu na túto prevádzkareň. V takom prípade odsek 4 zbavuje štát zdroja dividend povinnosti akéhokoľvek obmedzenia podľa tohto článku. Vyššie uvedené princípy sú v súlade s princípmi vymedzenými v komentári k článku 7.

32. Vznikli úvahy, že tento odsek by mohol viesť k zneužívaniu prostredníctvom prevodu akcií na stále prevádzkarne zriadené výlučne na tento účel v krajinách, ktoré poskytujú zvýhodnený daňový prístup k príjmom z dividend. Okrem skutočnosti, že takéto zneužívajúce

transakcie by mohli viesť k uplatneniu domácich pravidiel zameraných proti zneužívaniu, si tiež treba uvedomiť, že určité miesto môže predstavovať stálu prevádzkareň len vtedy, ak sa na ňom vykonáva činnosť, a - ako je vysvetlené nižšie - že požiadavka „skutočnej väzby“ na takéto miesto vyžaduje viac, než len zaevidovanie účasti v účtovníctve stálej prevádzkarne.

32.1 Účasť, v súvislosti s ktorou sa dividendy vyplácajú, sa skutočne viaže na stálu prevádzkareň, takže predstavuje súčasť jej obchodných aktív, ak sa „ekonomické“ vlastníctvo tejto účasti pripisuje tejto stálej prevádzkarni podľa zásad vypracovaných v správe výboru s názvom „*prisudzovanie ziskov stálym prevádzkarniam*“¹ (pozri najmä body 72 - 97 v časti I. tejto správy) na účely uplatnenia odseku 2 článku 7. „Ekonomické“ vlastníctvo účasti znamená v kontexte tohto odseku ekvivalent vlastníctva samostatným podnikom na daňové účely, vrátane súvisiacich výhod a zaťaženia (napr. práva na dividendy pripísateľné k vlastníctvu účasti a potenciálny podiel na ziskoch a stratách zo zhodnotenia resp. znehodnotenia účasti).

32.2 V prípade stálej prevádzkarne podniku, ktorý vykonáva poisťňnú činnosť, sa posúdenie, či sa účasť skutočne viaže na stálu prevádzkareň, vykoná s náležitým zohľadnením usmernení uvedených v časti IV. správy výboru, ktoré sa týkajú zohľadňovania príjmov alebo zisku z tejto účasti pri určovaní výnosu stálej prevádzkarne zo sumy investičného majetku, ktorá sa jej pripisuje (pozri najmä body 165-180 v časti IV.). Povaha tohto ustanovenia je všeobecná, takže daňové orgány by mali zväžiť uplatnenie pružného a pragmatického prístupu, ktorý by zohľadňoval primerané a jednotné uplatňovanie tohto usmernenia podnikom pri určovaní konkrétnych aktív, ktoré sa skutočne viažu na stálu prevádzkareň.

Odsek 5

33. Tento článok sa zaoberá dividendami vyplácanými spoločnosťou, ktorá je rezidentom jedného zmluvného štátu, rezidentovi druhého štátu. Určité štáty však zdaňujú nielen dividendy vyplácané spoločnosťami, ktoré sú ich rezidentmi, ale aj sumy z rozdelenia ziskov nerezidentných spoločností, ktoré majú zdroj na ich území. Každý štát má, samozrejme, nárok na zdanenie ziskov spoločností nerezidentov, ktoré majú zdroj na jeho území, a to v rozsahu stanovenom v zmluve (najmä v článku 7). Zároveň by akcionári týchto spoločností nemali byť zdanení žiadnou sadzbou, pokiaľ nie sú rezidentmi daného štátu, ktorí by prirodzene spadali pod jeho fiškálnu zvrchovanosť.

34. Odsek 5 vylučuje zdanenie dividend mimo príslušného územia, t.j. prax, pri ktorej štáty zdaňujú dividendy rozdelené spoločnosťou, ktorá nie je rezidentom, výlučne na tom základe, že zisky spoločnosti, z ktorých sa dividendy vyplácajú, majú zdroj na ich území (napr. sú realizované prostredníctvom stálej prevádzkarne nachádzajúcej sa v tomto štáte). Otázka zdanenia mimo príslušného územia nevzniká, ak krajina zdroja ziskov zdaňuje dividendy na tom základe, že sú vyplatené akcionárovi, ktorý je jej rezidentom, alebo stálej prevádzkarni, ktorá sa v nej nachádza.

35. Okrem toho možno tvrdiť, že cieľom resp. účinkom tohto ustanovenia nemôže byť zabránenie štátu v zdanení dividend zrážkovou daňou pri ich vyplatení zahraničným spoločnostiam, ak sú inkasované na jej území. V takom prípade je teda kritériom vzniku daňovej povinnosti skutočnosť, že dividendy boli vyplatené, a nie pôvod ziskov spoločnosti

¹ *prisudzovanie ziskov stálym prevádzkarniam, OECD, Paríž, 2010.*

určených na rozdelenie. Ak je však osoba, ktorá inkasuje dividendy v zmluvnom štáte, rezidentom tretieho štátu, ktorý má uzatvorenú zmluvu o dvojitém zdanení so štátom, kde sa dividendy inkasujú, podľa článku 21 uvedenej zmluvy môže dosiahnuť vyňatie od zrážkovej dane posledného uvedeného štátu alebo jej vrátenie.

36. Odsek 5 ďalej ustanovuje, že spoločnosti, ktoré nie sú rezidentmi, nemôžu podliehať zvláštnym daniam z nerozdelených ziskov.

37. Možno tvrdiť, že ak chce štát rezidencie daňového subjektu zdaniť nerozdelené zisky podľa svojej právnej úpravy o ovládaných zahraničných spoločnostiach alebo iných pravidiel s podobným účinkom, koná v rozpore s ustanoveniami odseku 5. Treba si však uvedomiť, že tento odsek sa obmedzuje na zdanenie pri zdroji, takže nemá žiaden vplyv na zdanenie podľa takejto právnej úpravy alebo pravidiel v štáte rezidencie. Okrem toho tento odsek sa týka len zdanenia spoločnosti a nie zdanenia akcionára.

38. Uplatňovaním takejto právnej úpravy alebo pravidiel sa však môže komplikovať uplatňovanie článku 23. Ak boli príjmy pripísané daňovému subjektu, potom by sa každá ich zložka mala posudzovať podľa príslušných ustanovení zmluvy (zisky podnikov, úroky, licenčné poplatky). Ak sa príjem považuje za domnelú dividendu, potom je zrejmé, že plynie zo základnej spoločnosti, takže predstavuje príjem zo zdroja v krajine tejto spoločnosti. Aj v takom prípade však vôbec nie je jasné, či sa má suma podliehajúca dani považovať za dividendu podľa článku 10 alebo za „iný príjem“ podľa článku 21. Podľa niektorých z týchto právnych úprav resp. pravidiel sa suma podliehajúca dani považuje za dividendu, v dôsledku čoho sa na ňu vzťahuje aj vyňatie ustanovené v daňovej zmluve, napr. vyňatie na základe prepojenia. Nie je isté, či zmluva v skutočnosti takýto postup požaduje. Ak sa štát rezidencie nazdáva, že tomu tak nie je, môže čeliť obvineniu, že kladie prekážky riadnemu uplatňovaniu vyňatia na základe prepojenia tým, že zdaňuje dividendy (vo forme „domnelých dividend“) vopred.

39. Ak dividendy v skutočnosti vypláca SADP, ustanovenia bilaterálnej zmluvy týkajúce sa dividend sa musia uplatniť bežným spôsobom, pretože ide o príjem z dividend v zmysle zmluvy. Štát SADP teda môže dividendy zdaniť zrážkovou daňou. Štát rezidencie akcionára uplatní bežný postup na zabránenie dvojitému zdaneniu (t.j. prizná zápočet dane alebo vyňatie príjmov zo zdanenia). Z toho vyplýva, že zrážková daň z dividend by sa mala započítať v štáte rezidencie akcionára, a to aj v prípade, ak bol rozdelený zisk (dividenda) zdanený už roky predtým na základe právnej úpravy o ovládaných zahraničných spoločnostiach alebo iných pravidiel s podobným účinkom. Avšak povinnosť poskytnutia priznania zápočtu zostáva v tomto prípade pochybná. Vo všeobecnosti sú dividendy ako také vyňaté zo zdanenia (pretože sú už zdanené podľa príslušnej právnej úpravy alebo pravidiel), pričom možno tvrdiť, že neexistuje podklad pre zápočet dane. Na druhej strane by bol účel zmluvy zmarený, ak by sa dalo započítaniu dane jednoducho vyhnúť predpokladaním zdanenia na základe ochrannej právnej úpravy. Z vyššie uvedenej všeobecnej zásady by vyplývalo, že zápočet by sa mal priznať, hoci podrobnosti môžu závisieť od technických aspektov príslušnej právnej úpravy alebo pravidiel a od systému započítavania zahraničných daní s tuzemskou daňou, ako aj od konkrétnych okolností prípadu (napr. od času, ktorý uplynul od zdanenia „domnelých dividend“). Daňové subjekty, ktoré využívajú umelé štruktúry, preberajú riziká, proti ktorým ich daňové orgány nemôžu úplne ochrániť.

III. Vplyv osobitostí vnútroštátnych daňových predpisov určitých štátov

40. Právne predpisy niektorých štátov sa snažia zmierniť ekonomické dvojité zdanenie, t.j. súčasné zdanenie ziskov na úrovni spoločnosti a dividend na úrovni akcionára. Dosahuje sa to rôznymi spôsobmi:

- sadzba dane z príjmov právnických osôb pre rozdelené zisky môže byť nižšia ako sadzba pre nerozdelené zisky,
- pri výpočte dane z príjmov fyzických osôb za akcionára sa môže priznať daňová úľava,
- dividendy môžu byť zdaňované len jednou daňou, pričom rozdelené zisky sa na úrovni spoločnosti nezdaňujú.

Výbor pre fiškálne záležitosti skúmal otázku, či by osobitosti daňových predpisov členských štátov opodstatňovali iné riešenia, než ktoré obsahuje modelová zmluva.

A. *Dividendy vyplácané fyzickým osobám*

41. Na rozdiel od pojmu právne dvojité zdanenie, ktorý má vo všeobecnosti vcelku presný význam, pojem ekonomického dvojitého zdanenia je menej určitý. Niektoré štáty neuznávajú platnosť tohto pojmu a iné, ktoré sú početnejšie, nepovažujú za potrebné zmierniť ekonomické dvojité zdanenie na vnútroštátnej úrovni (dividendy vyplácané rezidentnými spoločnosťami rezidentným akcionárom). Keďže pojem ekonomického dvojitého zdanenia nebol vymedzený dostatočne presne, aby mohol poslúžiť ako základ pre analýzu, považovalo sa za vhodné preštudovať tento problém zo všeobecnejšieho ekonomického hľadiska, t.j. z pohľadu možných vplyvov jednotlivých systémov zmiernovania tohto dvojitého zdanenia na medzinárodný tok kapitálu. Na tento účel bolo okrem iného potrebné zistiť, ktoré odchýlky a nerovnosti v zaobchádzaní by mohli jednotlivé vnútroštátne systémy vytvárať. Bolo však potrebné prihliadať aj na dôsledky pre rozpočty štátov a pre účinné fiškálne overovanie bez toho, aby sa zo zreteľa stratila zásada reciprocity, ktorá je základom každej zmluvy. Pri zvážení všetkých týchto aspektov bolo zrejmé, že zaťaženie, ktoré predstavuje daň z príjmov právnických osôb, sa nedá úplne prehliadať.

1. *Štáty s klasickým systémom*

42. Výbor uznal, že zmiernovanie ekonomického dvojitého zdanenia na medzinárodnej úrovni nie je potrebné, ak toto dvojité zdanenie zostáva nezmiernené na vnútroštátnej úrovni. Preto sa nazdáva, že vo vzťahoch medzi dvomi štátmi s klasickým systémom, t.j. štátmi, ktoré nezmiernujú ekonomické dvojité zdanenie, by príslušná úroveň dane z príjmov právnických osôb v týchto zmluvných štátoch nemala nijako ovplyvňovať sadzbu zrážkovej dane z dividend v štáte zdroja (sadzba obmedzená na 15 % podľa článku 10 odsek 2 písm. b)). V súlade s tým riešenie odporúčané v modelovej zmluve zostáva v plnom rozsahu uplatniteľné aj na tento prípad.

2. *Štáty, ktoré uplatňujú delenú sadzbu dane z príjmov právnických osôb*

43. Tieto štáty ukladajú daň z príjmov právnických osôb s rôznymi sadzbami podľa toho, čo spoločnosť robí so svojimi ziskami: vysoká sadzba sa ukladá na všetky nerozdelené zisky a nižšia na rozdelené zisky.

44. Žiadny z týchto štátov pri rokovaní o zmluvách o zamedzení dvojitého zdanenia nedosiahol na základe svojej delenej sadzby dane z príjmov právnických osôb právo ukladať na dividendy vyplácané jeho spoločnosťami akcionárovi, ktorý je fyzickou osobou s rezidenciou v druhom štáte, zrážkovú daň vo výške nad 15 % (pozri článok 10 ods. 2 písm. b)).

45. Výbor posudzoval, či by sa takýto štát (štát B) nemal uznať za oprávnený na uloženie zrážkovej dane vo výške nad 15 % na dividendy, ktoré jeho spoločnosti vyplácajú rezidentom štátu s klasickým systémom (štát A), ale pod podmienkou, že čiastka presahujúca 15 %, ktorej účelom by bolo vyvážiť účinky nižšej sadzby dane z príjmov právnických osôb z rozdelených ziskov spoločností štátu B vo vzťahu k príslušnému akcionárovi, by sa nemohla započítať s daňou splatnou zo strany tohto akcionára v štáte A, ktorého je rezidentom.

46. Väčšina členských štátov sa nazdávala, že v štáte B by sa malo prihliadať na priemernú úroveň dane z príjmov právnických osôb, pričom táto priemerná úroveň by sa mala považovať za protihodnotu odvodu ukladaného v podobe jednotnej dane spoločnostiam, ktoré sú rezidentmi štátu A. Uloženie dodatočnej zrážkovej dane štátom B, ktorá by sa v štáte A nezapočítavala, by okrem toho viedlo k dvojnásobnej diskriminácii: na jednej strane by boli dividendy vyplatené spoločnosťou, ktorá je rezidentom štátu B, zdanené vyššie v prípade ich vyplatenia rezidentom štátu A než pri ich vyplatení rezidentom štátu B, a na druhej strane by rezident štátu A platil vyššiu daň z príjmov fyzických osôb zo svojich dividend zo štátu B než z dividend zo štátu A. Preto výbor koncepciu „vyrovnávacej dane“ neprijal.

3. Štáty, ktoré poskytujú úľavu na úrovni akcionára

47. V týchto štátoch je spoločnosť zdanená zo svojich celkových ziskov bez ohľadu na to, či sa rozdeľujú alebo nie, a dividendy sa zdaňujú u akcionára rezidenta (fyzickej osoby); tento má však nárok na úľavu, zvyčajne vo forme započítania s jeho z príjmami fyzických osôb, na základe skutočnosti, že dividenda už bola zdanená ako súčasť ziskov spoločnosti - aspoň pri normálnom chode vecí.

48. Vnútroštátne právne predpisy týchto štátov neustanovujú rozšírenie daňových úľav na medzinárodnú úroveň. Úľavy sa poskytujú len rezidentom a len vo vzťahu k dividendám z tuzemských zdrojov. Ako sa však uvádza nižšie, niektoré štáty v niektorých zmluvách rozšírili právo na zápočet dane podľa ich právnej úpravy aj na rezidentov druhého zmluvného štátu.

49. V mnohých štátoch, ktoré poskytujú úľavu na úrovni akcionára, sa akcionárovi rezidentovi prizná nárok na zápočet na základe skutočnosti, že zisky, z ktorých sa dividendy vyplácajú, už boli zdanené u spoločnosti. Takýto akcionár rezident je zdanený zo svojej dividendy zvýšenej o sumu daňového zápočtu; táto suma sa započíta voči splatnej dani, čím môže vzniknúť nárok na vrátenie dane. V niektorých zmluvách o dvojitém zdanení sa niektoré štáty, ktoré používajú tento systém, dohodli na rozšírení možnosti zápočtu aj na akcionárov, ktorí sú rezidentmi druhého zmluvného štátu. Aj keď väčšina štátov, ktoré s týmto rozšírením súhlasia, ho zaviedla na recipročnej báze, zopár štátov uzatvorilo zmluvy,

podľa ktorých sú výhody zápočtu dane jednostranne rozšírené aj na rezidentov druhého zmluvného štátu.

50. Niektoré štáty, ktoré tiež poskytujú úľavu na úrovni akcionára, tvrdia, že podľa ich systémov daň z príjmov právnických osôb zostáva v plnom rozsahu takouto daňou v tom zmysle, že sa ukladá výhradne na základe pomerov samotnej spoločnosti, bez prihliadania na osobu a rezidenciu akcionára, a tiež že takto uložená suma zostáva príjmom štátnej pokladnice. Zápočet dane priznaný akcionárovi je určený na zníženie jeho daňovej povinnosti k dani z príjmov fyzických osôb, a v žiadnom prípade nepredstavuje úpravu dane z príjmov spoločnosti. Preto ak výška zápočtu dane presahuje výšku dane z príjmov fyzických osôb, žiadna suma sa nevracia.

51. Výbor nedokázal dosiahnuť všeobecnú zhodu v tom, či systémy štátov podľa bodu 50 vyššie preukazujú také podstatné rozdiely, ktoré by opodstatňovali iné riešenia na medzinárodnej úrovni.

52. Niektoré členské štáty zastávali názor, že takýto podstatný rozdiel neexistuje. Tento názor ponecháva priestor na záver, že štáty spomenuté v bode 50 vyššie by mali súhlasiť s rozšírením nároku na zápočet dane aj na akcionárov nerezidentov, a to prinajmenšom na báze reciprocity, rovnako ako to robia niektoré štáty spomenuté v bode 49 vyššie. Takéto riešenie môže zabezpečiť neutralitu vo vzťahu k dividendám vyplácaným spoločnosťami týchto štátov, pričom sa rovnako pristupuje k akcionárom rezidentom ako aj nerezidentom. Na druhej strane by to akcionárov, ktorí sú rezidentmi jedného zmluvného štátu (najmä štátu s klasickým systémom), podnecovalo k investovaniu v štáte, ktorý poskytuje úľavy na úrovni akcionára, pretože rezidentom prvého štátu by sa priznal zápočet dane (v skutočnosti vrátenie dane z príjmov právnických osôb) na dividendy z druhého štátu, ale nepriznal by sa im na dividendy zo svojho vlastného štátu. Tieto účinky sú však podobné tým, ktoré sa prejavujú medzi štátom uplatňujúcim delenú sadzbu dane z príjmov právnických osôb a štátom s klasickým systémom, alebo medzi dvomi štátmi s klasickým systémom, z ktorých jeden má nižšiu sadzbu dane z príjmov právnických osôb než druhý (body 42 a 43 až 46 vyššie).

53. Na druhej strane mnohé členské štáty zdôraznili skutočnosť, že určenie skutočnej povahy daňovej úľavy poskytovanej v systémoch štátov spomenutých v bode 50 vyššie odhaľuje, že ide len o zníženie dane z príjmov fyzických osôb u akcionára na základe skutočnosti, že jeho dividendy budú za normálnych okolností podliehať dani z príjmov právnických osôb. Daňový zápočet sa priznáva raz a navždy (*forfaitaire*), takže nemá presný vzťah k skutočnej dani z príjmov právnických osôb prináležiacej k ziskom, z ktorých sa dividendy platia. Ak výška zápočtu dane presiahne výšku dane z príjmov fyzických osôb, žiadna daň sa nevracia.

54. Keďže táto úľava vo svojej podstate nepredstavuje vrátenie dane z príjmov právnických osôb ale zníženie dane z príjmov fyzických osôb, rozšírenie tejto úľavy na akcionárov nerezidentov, ktorí nepodliehajú dani z príjmov fyzických osôb v príslušných štátoch, nepripadá do úvahy. Na druhej strane si však pri tomto dôvodení zasluhuje pozornosť aj otázka, či by štáty, ktoré poskytujú úľavy na úrovni akcionárov, mali poskytovať úľavy z dane z príjmov fyzických osôb zo zahraničných dividend akcionárov rezidentov. Tu treba uviesť, že odpoveď na túto otázku je kladná, ak sa otázka skúma z hľadiska neutrality vzhľadom na zdroj dividend; v opačnom prípade budú rezidenti týchto štátov podnecovaní k nadobúdaniu akcií vo svojom vlastnom štáte a nie v zahraničí. Ale takéto rozšírenie možnosti zápočtu dane by bolo v rozpore so zásadou reciprocity: nielen že by dotknutý štát takto

uskutočňoval jednostrannú rozpočtovú obeť (povolením zápočtu dane nad rámec zrážkovej dane uloženej v druhom štáte), ale zároveň by tak konal bez akejkoľvek ekonomickej kompenzácie, pretože by tým nepodnecoval rezidentov druhého štátu k nadobúdaniu akcií na jeho území.

55. Jedným z predstaviteľných návrhov na preklopenie týchto námietok je, okrem iných možností, aby štát zdroja - ktorý vybral daň z príjmov právnických osôb z dividend vyplatených spoločnostiam rezidentom - znášal náklady na zápočet dane, ktorý by priznal štát poskytujúci úľavu na úrovni akcionára, formou prevodu peňažných prostriedkov do tohto štátu. Keďže však štáty sotva podporia takéto prevody, dalo by sa to jednoduchšie dosiahnuť prostredníctvom „kompozičnej“ dohody, na základe ktorej by štát zdroja odpustil celú zrážkovú daň z dividend vyplatených rezidentom druhého štátu a druhý štát by následne znížil svoju vlastnú daň nie o 15 % zrážkovej dane (ktorú štát zdroja zrušil), ale o zápočet dane podobný tomu, ktorý priznáva pre dividendy z tuzemského zdroja.

56. Po úplnom zvážení všetkých skutočností sa zdá, že problém možno vyriešiť len bilaterálnymi rokovaniami, kde vzniká lepšia možnosť zhodnotenia strát a ziskov, ktoré musí zmluva priniesť jednotlivým zmluvným štátom.

57. [Zrušený]

58. [Zrušený]

B. Dividendy vyplácané spoločnostiam

59. Vyššie uvedené komentáre týkajúce sa dividend vyplácaných fyzickým osobám vo všeobecnosti platia aj pre dividendy vyplácané spoločnostiam, ktoré majú menší ako 25 % majetkový podiel v spoločnosti, ktorá dividendy vypláca. Daňový prístup k dividendám vyplácaných subjektami kolektívneho investovania nastoľuje osobitné otázky, ktoré riešia body 6.8 až 6.34 komentára k článku 1.

60. Pri dividendách vyplácaných spoločnostiam, ktoré majú najmenej 25 % majetkový podiel vo vyplácajúcej spoločnosti, výbor preskúmal dopad príslušných systémov zdaňovania právnických osôb spomenutých v bode 42 a v nasledujúcich bodoch na daňový prístup k dividendám vyplácaným dcérskou spoločnosťou.

61. V priebehu rozpravy boli vyslovené rôzne názory. Názory sa rôznia dokonca aj pri rozprave obmedzenej na zdanenie dcérskych a materských spoločností. Ešte viac sa rozchádzajú, ak sa v rozprave prihliada aj na všeobecnejšie ekonomické hľadiská a ak sa rozšíria na zdanenie akcionárov materskej spoločnosti.

62. Vo svojich bilaterálnych zmluvách štáty prijali rôzne riešenia, ktoré boli motivované ekonomickými cieľmi a osobitosťami právnych pomerov v týchto štátoch, rozpočtovými hľadiskami a celým radom iných faktorov. Nevyplynuli teda žiadne všeobecne prijaté zásady. Napriek tomu výbor vykonal posúdenie situácie za čoraz bežnejšie systémy zdanenia spoločností.

1. *Klasický systém v štáte dcérskej spoločnosti* (bod 42 vyššie)

63. Ustanovenia zmluvy boli vypracované tak, aby sa uplatňovali v prípade, keď má štát, ktorého je vyplácajúca spoločnosť rezidentom, tzv. „klasický“ systém zdanenia spoločností, teda systém, pri ktorom sa pre rozdelené zisky neposkytujú žiadne výhody ani na úrovni spoločnosti ani na úrovni akcionára (s výnimkou výhod na účely zabránenia opakovaného zdanenia dividend vyplácaných medzi spoločnosťami v rámci skupiny).

2. *Systém delenej sadzby dane v štáte dcérskej spoločnosti* (body 43 až 46 vyššie)

64. Štáty tohto typu vyberajú z rozdelených ziskov daň s nižšou sadzbou než z nerozdelených, z čoho vyplýva nižšie zaťaženie ziskov vyplatených dcérskou spoločnosťou materskej spoločnosti daňou z príjmov právnických osôb. Vzhľadom na túto situáciu väčšina týchto štátov dosiahla vo svojich zmluvách sadzby dane vo výške 10 alebo 15 % a v niektorých prípadoch dokonca nad 15 %. Výbor nedokázal dosiahnuť zhodu názorov na túto otázku, takže jej riešenie zostáva na bilaterálnych dojednaniach.

3. *Systém zápočtu v štáte dcérskej spoločnosti* (bod 47 a nasledujúce body)

65. V takýchto štátoch spoločnosť podlieha dani z celej sumy svojich ziskov bez ohľadu na to, či sa rozdeľujú alebo nie; akcionári, ktorí sú rezidentmi štátu, ktorého rezidentom je aj spoločnosť vyplácajúca dividendy, podliehajú dani z dividend, ktoré sú im vyplatené, ale dostávajú daňový zápočet zohľadňujúci skutočnosť, že rozdelené zisky už boli zdanené na úrovni spoločnosti.

66. Zvažovala sa otázka, či by štáty tohto typu mali rozšíriť výhodu zápočtu dane aj na akcionárov materských spoločností, ktorí sú rezidentmi iného štátu, či dokonca priamo priznať zápočet dane týmto materským spoločnostiam. Výbor nedokázal dosiahnuť zhodu názorov na túto otázku, takže jej riešenie zostáva na bilaterálnych dojednaniach.

67. Ak sú v takomto systéme zisky zdaňované rovnakou sadzbou bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú rozdelené, tento systém sa na úrovni spoločnosti vyplácajúcej dividendy neodlišuje od „klasického“. Na základe toho môže štát, ktorého rezidentom je dcérska spoločnosť, uložiť daň pri zdroji len so sadzbou ustanovenou v odseku 2 písm. a).

IV. Rozdeľovanie ziskov realitnými investičnými správcovskými spoločnosťami

67.1 V mnohých štátoch sa veľká časť portfóliových investícií do nehnuteľného majetku realizuje prostredníctvom realitných investičných správcovských spoločností (RISS)*. Spoločnosť typu RISS možno voľne popísať ako spoločnosť s mnohými podielníkmi, správcovskú spoločnosť alebo inú štruktúru založenú na zmluve alebo splnomocnení, ktorej príjmy plynú v prvom rade z dlhodobých investícií do nehnuteľností, pričom väčšinu týchto príjmov každoročne rozdeľuje a neplatí daň z takto rozdelených príjmov, ktoré súvisia s nehnuteľnosťami. Skutočnosť, že subjekt typu RISS neplatí daň z príjmov, vyplýva z daňových pravidiel, ktoré ustanovujú zdanenie len na jednej úrovni, u investorov do RISS.

67.2 Význam a globalizácia investícií do RISS a prostredníctvom nich viedli Výbor pre fiškálne záležitosti k preskúmaniu otázok daňových zmlúv, ktoré takéto investície nastoľujú. Výsledky tejto práce sa objavujú v správe s názvom „Otázky daňových zmlúv súvisiace s RISS“¹.

67.3 Jednou z otázok rozobraných v tejto správe je prístup daňových zmlúv k cezhranične vyplácaným sumám z rozdelenia príjmov RISS. Malý investor do RISS nemá nijaký vplyv na nehnuteľný majetok nadobudnutý RISS ani žiadnu väzbu na tento majetok. Preto aj napriek tomu, že RISS samotná nebude platiť daň zo svojich rozdelených príjmov, je vhodné prihliadnuť na to, že takýto investor neinvestoval do nehnuteľného majetku, ale jednoducho investoval do spoločnosti, takže by sa mal považovať za príjemcu portfóliových dividend. V takomto daňovom prístupe by boli zároveň premietnuté zmiešané charakteristiky investovania v rámci RISS, v ktorých sa spájajú charakteristiky akcií a dlhopisov. Naopak väčší investor do RISS by mal významnejší podiel na nehnuteľnom majetku nadobudnutom RISS; u tohto investora možno investovanie v rámci RISS považovať ako náhradu investovania do podkladového majetku RISS. V takejto situácii by zrejme nebolo primerané obmedziť zdanenie súm z rozdelenia príjmov RISS pri zdroji, pretože samotná RISS neplatí daň zo svojich príjmov.

67.4 Štáty, ktoré chcú dosiahnuť takýto účinok, sa môžu bilaterálne dohodnúť na nahradení odseku 2 tohto článku takýmto znením:

2. Tieto dividendy sa však môžu zdaňovať aj v zmluvnom štáte, ktorého je spoločnosť vyplácajúca dividendy rezidentom, a to podľa právnych predpisov tohto štátu. Ak je však skutočný vlastník dividend rezidentom druhého zmluvného štátu (okrem skutočného vlastníka dividend vyplácaných spoločnosťou, ktorá je realitnou investičnou správcovskou spoločnosťou a v ktorej táto osoba priamo alebo nepriamo vlastní majetkový podiel vo výške najmenej 10 % z hodnoty celkového majetku spoločnosti), takto uložená daň nepresiahne:

- a) 5 % z hrubej sumy dividend, ak skutočným vlastníkom je spoločnosť (iná ako osobná obchodná spoločnosť), ktorá priamo vlastní najmenej 25 % majetku spoločnosti vyplácajúcej dividendy (inej ako realitná investičná správcovská spoločnosť),

---

* Z anglického „Real Estate Investment Trusts (REITs)“

¹ Uvedená je v II. zväzku úplného znenia modelovej daňovej zmluvy OECD na strane R(23)-1.

- b) 15 % z hrubej sumy dividend vo všetkých ostatných prípadoch.

Podľa tohto ustanovenia je veľkým investorom v RISS investor, ktorý priamo alebo nepriamo vlastní majetok predstavujúci najmenej 10 % z hodnoty celkového majetku RISS. Štáty sa však môžu bilaterálne dohodnúť na použití iného prahu. Toto ustanovenie sa zároveň vzťahuje na všetky sumy z rozdelenia príjmov RISS; v prípade rozdelenia ziskov zo scudzenia majetku však vnútroštátne právo niektorých krajín ustanovuje iný prah na rozlíšenie medzi veľkým a malým investorom, ktorý je oprávnený na zdanenie so sadzbou uplatňovanou na portfóliové dividendy, pričom tieto krajiny môžu toto ustanovenie upraviť tak, aby uvedené rozlíšenie zachovali aj vo svojich daňových zmluvách. Pretože by nebolo primerané obmedziť zdanenie súm z rozdelenia príjmov RISS vyplatených veľkému investorovi pri zdroji, v návrhu znenia písm. a) sú dividendy vyplácané RISS z jeho pôsobnosti vylúčené; na takéto dividendy sa teda toto ustanovenie nemôže nikdy uplatniť, dokonca ani ak spoločnosť, ktorá nevlastnila majetok predstavujúci najmenej 10 % z hodnoty majetku RISS, vlastnila aspoň 25 % jej majetku vypočítaných podľa bodu 15 vyššie. Štát zdroja môže preto tieto dividendy vyplatené väčším investorom zdaňovať bez ohľadu na obmedzenia v písm. a) a b).

67.5 Ak však RISS založená v jednom zmluvnom štáte nevyhovuje vymedzeniu spoločností, ktoré sú rezidentmi tohto zmluvného štátu, bude potrebné upraviť toto ustanovenie, aby sa zabezpečila jeho uplatniteľnosť na dividendy vyplácané takýmito RISS.

67.6 Napríklad ak RISS je spoločnosť, ktorá nevyhovuje vymedzeniu rezidenta príslušného štátu, na dosiahnutie uvedeného účinku bude potrebné upraviť odseky 1 a 2 tohto článku takto:

1. Dividendy vyplácané spoločnosťou, ktorá je rezidentom alebo realitnou investičnou správcovskou spoločnosťou zriadenou podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu, rezidentovi druhého zmluvného štátu, sa môžu zdaňovať v tomto druhom štáte.

2. Tieto dividendy sa však môžu zdaňovať aj v zmluvnom štáte, ktorého je spoločnosť vyplácajúca dividendy rezidentom, alebo podľa právnych predpisov ktorého je zriadená, ak ide o realitnú investičnú správcovskú spoločnosť, a to podľa právnych predpisov tohto štátu. Ak je však skutočný vlastník dividend rezidentom druhého zmluvného štátu (okrem skutočného vlastníka dividend vyplácaných spoločnosťou, ktorá je realitnou investičnou správcovskou spoločnosťou a v ktorej táto osoba priamo alebo nepriamo vlastní majetkový podiel vo výške najmenej 10 % z hodnoty celkového majetku spoločnosti), takto uložená daň nepresiahne:

a) 5 % z hrubej sumy dividend, ak skutočným vlastníkom je spoločnosť (iná ako osobná obchodná spoločnosť), ktorá priamo vlastní najmenej 25 % majetku spoločnosti vyplácajúcej dividendy (inej ako realitná investičná správcovská spoločnosť),

- b) 15 % z hrubej sumy dividend vo všetkých ostatných prípadoch.

67.7 Obdobne sa na dosiahnutie tohto účinku v prípade, že RISS je správcovská spoločnosť alebo iná štruktúra založená na zmluve alebo splnomocnení a nevyhovuje vymedzeniu obchodnej spoločnosti, môžu štáty bilaterálne dohodnúť na doplnení alternatívneho znenia odseku 2 uvedeného v bode 67.4 vyššie ustanovením v takomto znení:

Ak RISS zriadená podľa právnych predpisov jedného zmluvného štátu vyplatí sumu z rozdelenia príjmov rezidentovi druhého zmluvného štátu, ktorý je skutočným vlastníkom tejto sumy, na účely tejto zmluvy sa táto suma z rozdelenia príjmov považuje za dividendu vyplatenú spoločnosťou, ktorá je rezidentom skôr uvedeného štátu.

Podľa tohto doplňujúceho ustanovenia by sa príslušná suma z rozdelenia príjmov považovala na účely uplatnenia článku 10 a ostatných článkov zmluvy za dividendu, čiže nie za iný typ príjmov (napr. príjem z nehnuteľného majetku alebo zisky zo scudzenia majetku). Je však zrejmé, že by sa tým nezmenila charakteristika tejto sumy z rozdelenia príjmov na účely vnútroštátneho práva, takže daňový prístup podľa vnútroštátneho práva by zostal nedotknutý, s výnimkou uplatnenia obmedzení podľa príslušných ustanovení zmluvy.

Pripomienky ku komentáru

68. *Kanada a Spojené kráľovstvo* sa neriadia vyššie uvedeným bodom 24. Podľa ich práva sa určité platby úrokov považujú za sumy z rozdelenia príjmov, takže spadajú pod vymedzenie dividend.

68.1 *Belgicko* nemôže zdieľať názory vyjadrené v bode 37 komentára. Belgicko sa nazdáva, že odsek 5 článku 10 predstavuje špecifické uplatnenie všeobecnej zásady, na ktorej sú postavené viaceré ustanovenia zmluvy (článok 5 odsek 7, článok 7 odsek 1 a článok 10 odseky 1 a 5), ktorou je zákaz uloženia dane zmluvným štátom na zisky spoločnosti, ktorá je rezidentom druhého zmluvného štátu, okrem výnimočných prípadov. Odsek 5, ktorý sa zaoberá zdanením tam, kde majú príjmy svoj zdroj, potvrdzuje tento všeobecný zákaz a ustanovuje, že tento zákaz sa uplatní aj v prípade, ak zdrojom nerozdelených ziskov plynúcich subjektu, ktorý je rezidentom druhého zmluvného štátu, je podnikateľská činnosť vykonávaná v štáte zdroja. Odsek 5 zakazuje zdanenie nerozdelených ziskov zahraničného subjektu aj v prípade, ak štát, kde majú tieto zisky svoj zdroj, ich zdaňuje u akcionára, ktorý je jeho rezidentom. Skutočnosť, že zmluvný štát zdaňuje zisky jedného zo svojich rezidentov, ktorých skutočným vlastníkom je rezident druhého zmluvného štátu, nemôže zmeniť povahu týchto ziskov ani ich vlastníka, a tým ani prisúdenie práv na zdanenie týchto ziskov.

68.2 Vo vzťahu k bodu 37 *Írsko* upozorňuje na svoju všeobecnú pripomienku v bode 27.5 komentára k článku 1.

Výhrady k článku

Odsek 2

69. [Zrušený]

70. [Zrušený]

71. [Zrušený]

72. *Spojené štáty* si vyhradzuju právo ustanoviť, že akcionárom určitých daňovo transparentných („*pass-through*“) subjektov, ako sú regulované investičné spoločnosti a realitné investičné správcovské spoločnosti, sa neprizná sadzba pre priamo investované dividendy ani v prípade, ak spĺňajú podmienky na základe svojho percentuálneho vlastníckeho podielu.

73. [Zrušený]

74. Vzhľadom na svoj špecifický daňový systém si *Čile* vyhradzuje právo voľnosti konania vo vzťahu k ustanoveniam zmluvy týkajúcim sa rozsahu a formy rozdeľovania ziskov spoločnosťami.

75. *Mexiko, Portugalsko a Turecko* si vyhradzuju právo vlastného stanoviska k sadzbám dane v odseku 2.

76. [Zrušený]

77. *Poľsko* si vyhradzuje právo vlastného stanoviska k minimálnemu percentuálnemu vlastníckemu podielu (25 %) a k sadzbám dane (5 % a 15 %).

Odsek 3

78. *Belgicko* si vyhradzuje právo rozšíriť vymedzenie dividend v odseku 3 tak, aby pod ne vyslovene spadali aj príjmy - aj v prípade ich vyplatenia vo forme úrokov - ktoré sú podľa jeho vnútroštátneho práva predmetom rovnakého daňového prístupu ako príjmy z akcií.

79. *Dánsko* si vyhradzuje právo v určitých prípadoch považovať predajnú cenu získanú z predaja akcií za dividendy.

80. *Francúzsko a Mexiko* si vyhradzuju právo rozšíriť vymedzenie dividend v odseku 3 tak, aby mu vyhovovali všetky príjmy, ktoré podliehajú daňovému prístupu ako sumy z rozdelenia príjmov.

81. *Kanada a Nemecko* si vyhradzuju právo rozšíriť vymedzenie dividend v odseku 3 tak, aby mu vyhovovali aj určité platby úrokov, ktoré sa podľa ich vnútroštátneho práva považujú za sumy z rozdelenia príjmov.

81.1 *Portugalsko* si vyhradzuje právo rozšíriť vymedzenie dividend v odseku 3 tak, aby mu vyhovovali aj určité platby uskutočnené na základe dohôd o podiele na ziskoch, ktoré sa podľa ich vnútroštátneho práva považujú za sumy z rozdelenia príjmov.

81.2 *Čile a Luxembursko* si vyhradzuju právo rozšíriť vymedzenie dividend v odseku 3 tak, aby mu vyhovovali aj určité platby, ktoré sa podľa ich vnútroštátneho práva považujú za vyplatenie dividend.

82. [Zrušený]

Odsek 5

83. *Kanada a Spojené štáty* si vyhradzuju právo uložit' svoju dodatočnú daň („*branch tax*“) na príjmy spoločnosti pripísateľné stálej prevádzkarni, ktorá sa v týchto štátoch nachádza. Kanada si tiež vyhradzuje právo uložit' túto daň na zisky pripísateľné scudzeniu nehnuteľného majetku nachádzajúceho sa v Kanade spoločnosťou, ktorá uskutočňuje obchodovanie s nehnuteľnosťami.

84. [Zrušený]

85. *Turecko* si vyhradzuje právo zdanit' spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu odseku 2 tohto článku aj zostávajúcu časť ziskov spoločnosti druhého zmluvného štátu, ktorá vykonáva podnikateľskú činnosť prostredníctvom stálej prevádzkarne nachádzajúcej sa v Turecku, po zdanení ich podľa článku 7.